

Република Србија
Агенција за привредне регистре

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2013. ГОДИНУ

АГЕНЦИЈА ЗА ПРИВРЕДНЕ РЕГИСТРЕ
БЕОГРАД, ФЕБРУАР 2014. ГОДИНЕ

Садржај:

I	УВОД.....	3
	ОСТВАРЕНИ РЕЗУЛТАТИ У 2013. ГОДИНИ КАО КОМПОНЕНТЕ ПРОГРАМА РАЗВОЈА АГЕНЦИЈЕ ЗА ПЕРИОД 2011-2013. ГОДИНА	6
	Стратешки циљ 1. МОДЕРНИЗОВАН СИСТЕМ РЕГИСТРАЦИЈЕ.....	6
	Стратешки циљ 2. ИНФОРМАЦИОНИ СИСТЕМ.....	7
	Стратешки циљ 3. ЦЕНТРАЛНА АРХИВА АГЕНЦИЈЕ	8
	Стратешки циљ 4. ЉУДСКИ РЕСУРСИ АГЕНЦИЈЕ.....	8
	Стратешки циљ 5. АГЕНЦИЈА КАО БАЗА ЗНАЊА.....	9
	РИЗИЦИ У ОСТВАРЕЊУ ФУНКЦИЈА АГЕНЦИЈЕ	9
	НОРМАТИВНО - ФИНАНСИЈСКА ФУНКЦИЈА АГЕНЦИЈЕ ТРОШКОВНИ МОДЕЛ.....	11
	ПРЕГЛЕД СПРОВЕДЕНИХ ПРОЦЕДУРА У 2013. ГОДИНИ.....	18
II	РЕГИСТАР ПРИВРЕДНИХ СУБЈЕКТА.....	19
a)	Послови регистрације привредних друштава	19
b)	Послови регистрације предузетника	21
v)	Послови регистрације представништава страних правних лица	22
г)	Послови регистрације огранака страних правних лица	22
III	РЕГИСТАР ЈАВНИХ ГЛАСИЛА	22
IV	РЕГИСТАР ТУРИЗМА	23
V	РЕГИСТАР СТЕЧАЈНИХ МАСА.....	23
VI	РЕГИСТАР ПОНУЂАЧА	23
VII	РЕГИСТАР ЗАЛОЖНОГ ПРАВА НА ПОКРЕТНИМ СТВАРИМА И ПРАВИМА.....	24
VIII	РЕГИСТАР ФИНАНСИЈСКОГ ЛИЗИНГА	29
IX	РЕГИСТАР СУДСКИХ ЗАБРАНА	34
X	РЕГИСТАР ФАКТОРИНГА.....	36
XI	РЕГИСТАР УДРУЖЕЊА И РЕГИСТАР СТРАНИХ УДРУЖЕЊА	37
XII	РЕГИСТАР ЗАДУЖБИНА И ФОНДАЦИЈА И РЕГИСТАР ПРЕДСТАВНИШТАВА СТРАНИХ ЗАДУЖБИНА И ФОНДАЦИЈА	40
XIII	РЕГИСТАР УДРУЖЕЊА ДРУШТАВА И САВЕЗА У ОБЛАСТИ СПОРТА	42
XIV	РЕГИСТАР КОМОРА.....	44
XV	РЕГИСТАР ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И ПОДАТАКА О БОНИТЕТУ ПРАВНИХ ЛИЦА И ПРЕДУЗЕТНИКА.....	45
XVI	РЕГИСТАР МЕРА И ПОДСТИЦАЈА РЕГИОНАЛНОГ РАЗВОЈА	58
XVII	ИСПОРУКА РЕГИСТРОВАНИХ ПОДАТАКА У ЕЛЕКТРОНСКОЈ ФОРМИ.....	67
XVIII	ЗАЈЕДНИЧКИ ПОСЛОВИ.....	70
XIX	ИНФОРМАЦИОНИ СИСТЕМ	75
XX	УНУТРАШЊА ОРГАНИЗАЦИЈА	83
XXI	ЈАВНЕ НАБАВКЕ И ДРУГИ ОПШТИ ПОСЛОВИ	85
XXII	ОДНОСИ СА ЈАВНОШЋУ.....	87
XXIII	МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА	92
XXIV	УМЕСТО ЗАКЉУЧКА	99

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О РАДУ АГЕНЦИЈЕ ЗА ПРИВРЕДНЕ РЕГИСТРЕ ЗА 2013. ГОДИНУ

I

УВОД

Агенција за привредне регистре (у даљем тексту: Агенција) током извештајне 2013. године окончала је прву фазу развојног циклуса документованог Програмом развоја за период 2011-2013. година.

Основни показатељи по којима се и ова извештајна 2013. година може сматрати веома успешном су:

1. Настављен је процес успостављања нових регистара у оквиру Агенције и то: Регистра комора, Регистра понуђача и Регистра факторинга, чиме је њихов укупан број у односу на претходну годину увећан са 14 на укупно 17 регистара;
2. Настављен је тренд поверавања послова и креирања нормативног оквира за успостављање додатних регистара у 2014. години и то: дисквалификованих лица, пред-жетвене залогe и других бројних регистара најављених од стране више ресорних министарстава и са потврђеном међународном донаторском подршком;
3. Јединствена архива Агенције у објекту у Раковици, грађевински је окончана и у претежном делу опремљена на основу чега је током 2013. године започео процес пресељења архивске грађе. Пресељење у потпуности окончано у односу на 6 километара грађе у објектима Војске Србије као и у односу на 6,5 километара грађе из највећих јавних склоништа у Београду. Преостало за пресељење током 2014. године још око 6,5 километара архива а након додатног опремања архивским регалима;
4. Јединствен пословно информациони (СОА) систем намењен примени Закона о поступку регистрације у Агенцији за привредне регистре („Сл. Гласник РС“ бр. 99/11) функционално успостављен сходно прописаним роковима на систем регистара Агенције осим у делу финансијских извештаја;
5. Законом о рачуноводству („Сл. Гласник РС“ бр. 62/13) и пратећим Закључком Владе, установљена обавеза успостављања Посебног информационог система за пријем електронски потписаних годишњих финансијских извештаја правних лица и предузетника са почетком примене 1.1.2015. године, на који начин је прецизирана потреба дефинисања нових развојних циљева Агенције за период 2014-2016. година и опредељена надоградња постојеће пословно-информационе архитектуре Агенције;
6. Задовољство корисника услуга, грађана и привреде, кроз анкете референтних организација као што су НАЛЕД, УСАИД и др. показује највиши ниво позитивних оцена Агенције у дужим временским серијама мерења (крај 2012. и читава 2013. год.) одн. 67% анкетираних компанија о раду Агенције има позитивно мишљење док свега 6% исказује негативан став (узорак мерења око 250 компанија у земљи);
7. На међународној листи конкурентности Светске банке „Doing Business“, међу 189 држава, Република Србија по индикатору „покретање пословања“ за који је надлежна Агенција, заузима високу 45. позицију и међу водећим је европским земљама;
8. У оквиру размене података са државним институцијама потписан велики број техничких споразума којима се ова сарадња успоставља на нивоу размене путем веб сервиса којим Агенција у потпуности управља сопственим ИТ капацитетима (пример, веб сервис Агенције и Пореске управе у тестној фази омогућили размену података о ПИБ у тзв. „реалном“ времену, на који начин ће се додатно уштедети време по индикатору „покретања пословања“); У позитивном смислу посебно се истиче сарадња путем размене

- веб сервисима успостављена између Народне банке Србије и Агенције а на основу које је током 2013. године, Агенција доставила преко 45 милиона статусних података за преко 600.000 правних лица и регистрованих ентитета од формирања базе података;
9. Регионална сарадња попримила је институционализовани оквир кроз потписивање међудржавног Споразума Србије и Македоније у домену успостављања платформе за „интероперабилност привредних регистара“;
  10. Агенција у финансијском погледу потпуно стабилна институција, са средствима наменски одређеним за реализацију текућих и развојних циљева као и конкретном међународном донаторском подршком из више извора и то како за успостављање нових регистара тако и за унапређење интерних ИТ капацитета.

Квалитет рада препознат је и верификован и 2013. године, кроз редовни Годишњи извештај о напретку Србије у процесу придруживања ЕУ који сваког октобра објављује Европска комисија.

У процесу приступања ЕУ, **Одлуком Владе Републике Србије о оснивању Координационог тела за процес приступања Републике Србије Европској унији** („Службени гласник РС” бр. 84/2013), предвиђено је и током 2013. године остварено, учешће представника Агенције у следеће четири преговарачке групе (ПГ):

- **ПГ 3) за пословно настањивање и слободу пружања услуга** – чије активности координира Министарство спољне и унутрашње трговине и телекомуникација;
- **ПГ 6) за право привредних друштава** - чије активности координира Министарство привреде;
- **ПГ 9) за финансијске услуге** - чије активности координирају Министарство финансија и Народна банка и
- **ПГ 20) за предузетништво и индустријску политику** - чије активности координира Министарства привреде.

Као најзначајнија, ипак се испоставља, је подршка коју Агенција ужива од стране ресорних Министарстава и Владе а где се као кључни фактор истиче подршка очувању људских ресурса а посебно управљачке структуре Агенције.

Крајем извештајне 2013. године, Влада је дала сагласност на поновни избор од стране Управног одбора, надлежних регистратора Ружице Стаменковић и Чулић Нивес а након разматрања детаљног извештаја о вршењу послова из њихове надлежности.

На описани начин омогућено је да се и у периоду од наредне 4 године у Агенцији очува пуни управљачки капацитет. На наведени начин упућује се и важна порука подршке професионалном приступу у вршењу поверених послова који Агенција негује од свог оснивања али и пружа својеврсна гаранција да ће програмски и циљеви које утврђују закони и акти Владе бити квалитетно реализовани. Подршку да очува комплетну управљачку структуру у протеклих дуже од 7 година, Агенција препознаје и као изузетну одговорност одн. обавезу да настави са процесом интерних и екстерних унапређења укупних пословних процеса.

Динамика поверавања нових послова, са друге стране, доводи до потребе да се Агенција стално прилагођава новим захтевима, нарочито у делу који се односи на њен информациони систем, људске и свеукупне ресурсе са којима располаже.

Пуна имплементација ново-усвојених прописа успоставља се увек као императив у односу на интерне процесе Агенције који услед овако динамичног развоја трпе стално редефинисање и до границе издржљивости доводе њене укупне капацитете.

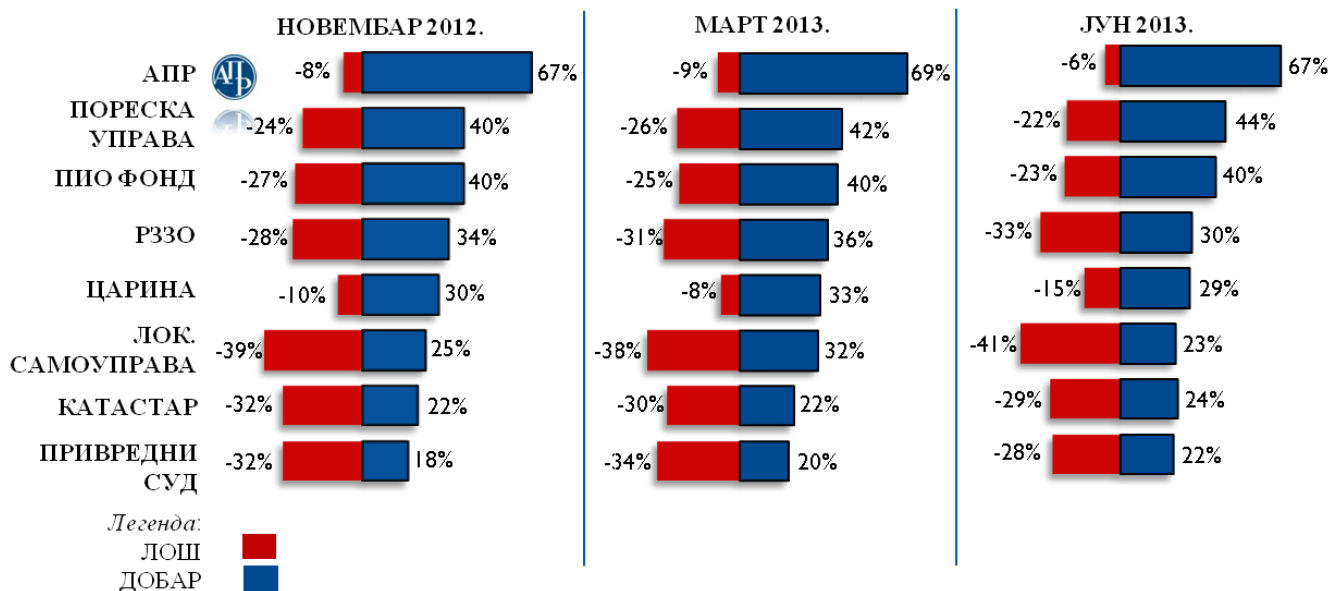
Као приоритет прве врсте, логично се намеће, наставак изградње јединствене пословно информационе архитектуре уз паралелно консолидовање постојећих система већ установљених регистара а што је током две протекле развојне и извештајне године реализовано у односу на највећи број регистара Агенције (12).

Изазови и ризици које овакав оперативни и динамичан ритам проширења делокруга диктира Агенцији такође појачавају потребу за уравнотежењем нормативног и финансијског оквира у којем Агенција врши поверене послове из своје надлежности, уз сталну свест да самофинансирајући – трошковни модел остваривања прихода има своја природна ограничења која диктирају околности везане за укупан привредни амбијент у земљи. Функционисање са ограниченим ресурсима (људским, материјалним и финансијским) ипак се помера у други план када се имају у виду жељени циљеви развоја који свему дају пуни смисао. Свест о томе да се изграђује снажна институција, државни интегрисани регистар, веома је присутна код запослених али и свих лица која се ангажују у мешовитим тимовима различитих институција и Агенције, представља изузетан мотивишући фактор.

Посебно треба нагласити да, када у периоду краћем од три године (јули 2011. – крај 2013) имамо ситуацију да се од 3 најважнија развојна циља (кључни закон о процедурама, архив, софтвер) готово у целини сви реализују, преостаје да се изрази велико задовољство постигнутим и у 2013. години. Наравно, овакав приступ наилази и на адекватно разумевање и високе оцене корисника услуга.

КВАРТАЛНО ИСТРАЖИВАЊЕ НАЛЕД-а И USAID-А СТАВОВА ПРИВРЕДЕ ЈУН 2013.

Извор: IPSOS STRATEGIC MARKETING

Оцене институција релевантних за пословање предузећа

Овај Извештај садржи осврт на остварене резултате у реализацији компоненти предвиђених развојним програмом, годишњим програмом рада за 2013. годину уз преглед активности приказан по регистрима и другим функционалним целинама Агенције.

ОСТВАРЕНИ РЕЗУЛТАТИ У 2013. ГОДИНИ КАО КОМПОНЕНТЕ ПРОГРАМА РАЗВОЈА АГЕНЦИЈЕ ЗА ПЕРИОД 2011-2013. ГОДИНЕ

Програм развоја Агенције за привредне регистре за период од 2011. до 2013. године, усвојио је Управни одбор дана 07.04.2011. године Одлуком бр. 10-5-15/11 и на исти је Влада дала сагласност Закључком 05 број 023-3680/2011-1 дана 14.07.2011. године.

О реализацији програмских циљева утврђених Програмом развоја, Агенција је континуирано извештавала Владу, путем годишњих извештаја о раду и годишњих програма рада и то на следећи начин:

- извештајна 2011. година потврђена је Годишњим извештајем о раду Агенције за 2011. годину бр. 10-5-11/12 од 27.02.2012. године, који је Влада прихватила Закључком 05 број 021-1740/2012 дана 09.03.2012. године;
- извештајна 2012. година потврђена је Годишњим извештајем о раду Агенције за 2012. годину бр. 10-5-6/13 од 28.02.2013. године, који је Влада прихватила Закључком 05 број 021-1830/2013 дана 07.03.2013. године

Извештајна 2013. године представљала је изузетно значајну годину реализације Програма развоја Агенције и то кроз следеће реализоване или припремљене компоненте из стратешких циљева овог документа које су приказане како кроз целокупни период реализације, тако и кроз осврт на реализацију компоненти у 2013. години.

Стратешки циљ 1. МОДЕРНИЗОВАН СИСТЕМ РЕГИСТРАЦИЈЕ

Компонента 1.1. Нормативни оквир

- Закон о рачуноводству („Сл. гласник РС“, бр. 62/13) увео обавезу Агенције да током 2014. год. успостави Посебан информациони систем са почетком пријема електронски потписаних финансијских извештаја предвиђеним за 1.1.2015.
- Закон о поступку регистрације у Агенцији за привредне регистре створио јединствен и модернизован нормативни оквир система регистрације; Закон објављен у „Службеном Гласнику РС“ бр. 99/2011 и започео са применом 1. фебруара 2012. год. Сходно потреби за усаглашавањем рокова примене Влада упутила крајем 2013. године у процедуру ка Народној Скупштини измене Закона о поступку регистрације у Агенцији за привредне регистре;
- Закон о изменама и допунама Закона о Агенцији за привредне регистре којим се усклађује нормативни оквир за функционисање Агенције са новим концептом регистрације и развоја пословног система Агенције. Закон објављен у „Службеном Гласнику РС“ бр. 99/2011 и започео са применом у јануару 2012. године. Овим законом установљени системи заштите база података Агенције, утврђен основ испоруке података државним органима, локалним самоуправама и другим организацијама и друга питања од значаја за развој Агенције;
- Закон о изменама и допунама Закона о привредним друштвима. Закон објављен у „Службеном Гласнику РС“ бр. 99/2011 и започео са применом 1. фебруара 2012. год. Закон имао битног утицаја на промене у целини база података Регистра привредних субјеката а по први пут установио и модел објављивања докумената на интернет страни Агенције што је у значајној мери подигло квалитет сервиса Агенције на виши ниво а на задовољство корисника услуга али уз истовремено потпуно редефинисање целокупне базе података највећег регистра Агенције.

Компонента 1.2. статус: Пословни процеси

- Закључком Владе 05 Број: 09-11220/2013 од 30.12.2013. год. прихваћен Извештај о потреби успостављања посебног информационог система Агенције за привредне регистре у складу са

Законом о рачуноводству („Сл. гласник РС“ 62/13) са освртом на развојне програмске циљеве и целину информационог система Агенције као и динамиком и ризицима имплементације новог система; Закључак прецизирао и начин финансирања;

- Анализа пословних процеса као услов за оптимизацију, стандардизацију и информатизацију поступака кроз Студију развоја и безбедности информационог система Агенције у сарадњи са тимом од 14 инжењера Института „Михајло Пупин“ која је окончана крајем 2012. године добра полазна основа за реализацију актуелних и будућих развојних циљева и суочавање са ризицима (Ознака СТ. 700.13, рег. бр. 700.46, прва фаза 15.10.2012. и друга фаза 23.11.2012. год. – у даљем тексту Студија Научног института „Михајло Пупин“);

Компонента 1.3. статус: Успостављени нови регистри и евиденције

- Током извештајне 2013. год. започели са радом: Регистар комора (Закон о изменама и допунама Закона о привредним коморама, „Сл. Гласник РС“, бр. 36/09), Регистар понуђача (Закон о јавним набавкама, „Службени гласник РС“ бр 124/12), Регистар факторинга (Закон о факторингу објављен у „Службеном гласнику РС“ број 62/13)
- Споразумом Владе републике Србије и Министарства спољних послова Краљевине Норвешке који се односи на билатерални програм 05 Број: 018-10139/2013-1 од 28.11.2013. године, Агенцији одобрена донаторска подршка за успостављање Регистра дисквалификованих лица током 2014-2015. године.

Компонента 1.4. статус: Рејтинг модел

- Израда Студије изводљивости о успостављању и развоју Рејтинга у Агенцији дефинитивно одложена до периода окончања консолидације које се очекује тек крајем 2014. год одн. стављања у функцију посебног информационог система из Закона о рачуноводству.

Стратешки циљ 2. ИНФОРМАЦИОНИ СИСТЕМ

Компонента 2.1. Архитектура

- Током извештајне 2013. год. јединствена ИТ архитектура (СОА) примењена на следеће регистре: 1. маја 2013. у односу на Регистре: удружења, представништава страних удружења, заложног права на покретним стварима и правима; 1. септембра 2013. год. у односу на Регистре: задужбина, фондација, представништава страних задужбина и фондација; 1. октобра 2013. год. у односу на Регистар финансијског лизинга;
- Архитектура информационог система током 2012. год. усклађена у односу на примену јединственог закона о поступку регистрације у односу на Регистре: привредних субјеката, јавних гласила, туризма, судских забрана, спортских удружења;
- Од стране интерних ИТ капацитета самостално развијен јединствени систем претрага података сходно СОА архитектури као и интерни портал испоруке података – оба у завршној фази тестирања крајем децембра 2013. године.

Компонента 2.2. Електронско пословање

- Законом о рачуноводству потпуно електронске процедуре у регистру финансијских извештаја успостављене као законом утврђена обавеза са датумом 1.1.2015. године;
- Током 2013. године развијан модул електронског потписивања докумената као и систем верификације и управљања идентитетом.

Компонента 2.3. Безбедност и стандард квалитета

- Студија Научног института „Михајло Пупин“.

Стратешки циљ 3. ЦЕНТРАЛНА АРХИВА АГЕНЦИЈЕ

Компонента 3.1. Реконструкција зграде ФОН-а у Раковици

- Окончан Пројекат реконструкције зграде „бившег ФОН-а“ у Раковици а током извештајне 2013. год. у претежном делу спроведено опремање најсавременијим архивским регалима и започет и у највећој мери реализован процес масовног пресељења архивске грађе са више од локација из јавних склоништа и објеката Војске Србије; Архив Агенције за привредне регистре, стављен у функцију.

Компонента 3.2. е-архива и документ менаџмент

- Крајем 2013. год. започет процес унапређења постојеће е-архиве и будућег модула е-архивирања, поред папирних и електронских докумената сходно ново-усвојеном закону о рачуноводству.

Стратешки циљ 4. ЉУДСКИ РЕСУРСИ АГЕНЦИЈЕ

Компонента 4.1. Систем управљања

- Законом о буџетском систему („Сл.Гласник РС“ 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13 и 108/13) као и Уредбом о поступку за прибављање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава („Сл. гласник РС“ бр. 113/13) успостављена обавеза прибављања сагласности за свако ново ангажовање извршилаца које је и Агенција дужна да примењује;
- У континуитету се врши прилагођавање кадровског стратешког плана, и усвајање систематизације, правилника о раду и других аката Агенције у складу са обавезујућим компонентама из Програма развоја Агенције али и елементима садржаним у Студији развоја и безбедности, посебно у делу предлога организације и недостајућих кадрова ИТ Сектора Агенције као више од 10 високо-специјализованих кадрова који ће током 2014. и 2015. год. напустити Агенцију услед пензионисања;
- Кадрови у ИТ сектору ангажовани јавним позивом преко интернет стране Агенције, крајем 2012. и почетком 2013. године у складу са препорукама Студије Института „Михајло Пупин“;
- Разматрање свих аспеката везаних за формирање посебног сектора са задужењем за свеобухватно управљање и развој људским ресурсима у циљу адекватног мотивисања за реализацију стратешких циљева Агенције.

Компонента 4.2. Систем организације

- У Агенцији успостављена интерна ревизија;
- Континуирана свеобухватна анализа и унапређење постојећих интерних процедура у односу на све пословне и оперативне процесе Агенције а у циљу њихове потпуне софтверске интеграције у јединствени пословно информациони систем (финансијска функција и попис имовине у процесу аутоматизације успостављањем специјализованог софтвера);

Компонента 4.3. Планирање и финансирање функција Агенције

- Усвајањем Закључка о Посебном информационом систему у вези са Законом о рачуноводству као и Одлуке о накнадама за послове регистрације и друге услуге које пружа Агенција за привредне регистре („Службени гласник РС“ бр. 119/13 од 30.12.2013. год.) створени сви предуслови за неометано финансирање развоја ИТ система током периода 2013-2015. год.
- Усвојена Одлука о накнадама у свему сачињена сходно Правилнику о методологији и начину утврђивања трошкова пружања јавне услуге („Сл. гласник РС“ бр. 14/13).

Стратешки циљ 5. АГЕНЦИЈА КАО БАЗА ЗНАЊА

Компонента 5.1. Достављање и испорука података

- Током извештајне 2013. год. Агенција својим интерним ресурсима успоставила потпуну информациону самосталност у успостављању, унапређењу и одржавању ВЕБ СЕРВИСА према спољним корисницима услуга без обзира да ли се ради о државним органима или трећим корисницима;
- Закључен велики број споразума са државним институцијама управо у циљу примене веб сервиса како са НБС тако и са Агенцијом за борбу против корупције, Управом за спречавање прања новца, Пореском управом и др. институцијама;
- Правни основ размене представља Одлука о врсти, висини и начину испоруке података и докумената који се уступају без накнаде државним органима и организацијама, органима аутономних покрајина и јединицама локалне самоуправе („Службени гласник РС“ бр. 56/12, на основу које је започет процес испоруке бесплатних података и сервиса готово свим државним институцијама, а по први пут и локалним самоуправама и органима аутономних покрајина.
- Новим Законом о привредним друштвима и Законом о поступку регистрације у Агенцији за привредне регистре успостављена обавеза објављивања на сајту Агенције осим података и докумената регистрације.

Компонента 5.2. Међународна сарадња и препознатљивост Агенције

- Потписан Споразум о сарадњи између Владе Републике Србије и Владе Републике Македоније у оквиру процеса приступања Европској Унији – „Сл. гласник РС”, бр. 7/2013), а који ће се Меморандумом и Програмом сарадње током 2014. год. и формално успоставити између Централног Регистра Републике Македоније и Агенције. Предмет овог Споразума у чл. 4. ст. 2. тч. 4. је успостављање интероперабилности привредних регистара две земље;
- Као јединствен у свету, Регистар регионалног развоја (мере и подстицаји) који је Агенција развила сопственим информатичким потенцијалима, од асоцијација регистара у Европи и Северној Америци оцењен највишим оценама чиме се једна српска институција после дугог низа година намеће сопственим знањем у међународним оквирима; значајан број међународних регистара изразио жељу за упознавањем овог модела. Асоцијација регистара САД/Канада (IACA / International association of commercial administrators) упутила и формални позив Агенцији и Републици Србији да постану чланови ове организације.

РИЗИЦИ У ОСТВАРЕЊУ ФУНКЦИЈА АГЕНЦИЈЕ уочени током Извештајне 2013. године

Извештајна 2013. година за Агенцију је била и **упозоравајућа** и указала на следеће **ризике** и факторе који се морају разматрати са посебном пажњом:

- Опште смањење привредне активности у Србији – директно утиче на смањено интересовање за услуге Агенције, односно на смањење прихода Агенције; **Поремећаји на тржишту и укупне економске прилике и даље битно утичу на финансирање функција Агенције** обзиром да су проблеми са којима се суочавају корисници услуга, привреда и грађани, објективно и проблеми Агенције, имајући у виду да **Агенција своје редовне послове, укључујући и успостављање свих нових регистара у целости финансира из накнада за пружене услуге које чине њен сопствени приход а не из буџета Републике Србије.** Наведене околности везане за економске прилике најлакше се могу сагледати кроз приказ вишегодишњих прихода и расхода Агенције у поглављу у коме ће бити речи о трошковном моделу финансирања поверених послова (Упоредна трошкова табела);

- Упркос повећању обима посла и броја регистара, приходи Агенције нису сразмерно повећани услед околности да се процес пре-регистрације или успостављања новог регистра спроводио, по правилу, без наплате накнада; Додељивање нове надлежности није пратила и финансијска подршка из екстерних извора у циљу успостављања или унапређења информационо комуникационе архитектуре Агенције; Такође, одређеном броју корисника регистровани и евидентирани подаци и документа се уступају без накнаде (државним органима и организацијама, органима аутономних покрајина, јединицама локалних самоуправа, међународним организацијама,..). Отуда, финансирање ових послова вршено је из укупних прихода Агенције остварених од накнада које плаћају корисници услуга што је стварало привремену неравнотежу и доводило у питање одрживост функција постојећих регистара;
- Велики број пројеката који се реализују у уском временском и динамичком оквиру, отвара могућност **грешака** у планирању, проценама и реализовању; Агенцији се редовно остављају непримерено кратки рокови за реализацију апликативног решења за нове регистре. У прилог наведеном говори и то да је нов Закон о рачуноводству донет 24. јула 2013. године наметнуо обавезу Агенцији да изради посебан информациони систем за пријем финансијских извештаја до краја 2014. године. Закључком Владе 05 Број: 09-11220/2013 од 30.12.2013. године прихваћен Извештај о потреби успостављања посебног информационог система Агенције за привредне регистре у складу са Законом о рачуноводству („Сл. гласник РС“ 62/13) са освртом на развојне програмске циљеве и целину информационог система Агенције као и динамиком и ризицима имплементације новог система. Ризици детаљно размотрени и то како интерни тако и екстерни (ризички окружења). У циљу отклањања ризика и праћења имплементације, тачком 5. Закључка предвиђено формирање интер-министарске радне групе и Агенције;
- Закон о утврђивању максималне зараде у јавном сектору („Службени гласник РС“ 93/2012) као и Закон о умањењу нето прихода лица у јавном сектору („Службени гласник РС“ 108/2013) имају негативан утицај на поједине кадрове Агенције (регистратори као независна лица са пуном одговорношћу и овлашћењима и кадрови у ИТ сектору као крајње „дефицитарни“). Тако су током 2012. године ИТ сектор напустила 4 информационо стручњака односно, ова лица нашла су ангажман у водећим приватним компанијама у нашој земљи; Регрутовање нових ИТ кадрова које је Агенција, преко своје интернет странице, оглашавала у више наврата током 2012. и 2013 год. показало је огроман позитиван рејтинг Агенције међу стручњацима али и обрнуту сразмеру у односу на ниво зараде коју би Агенција могла да им понуди за ангажман; Посматрајући даље структуру запослених у регистрима Агенције, нужно је нагласити да је са преузимањем надлежности од трговинских судова, Народне Банке Србије и других институција, Агенција успоставила модел ангажовања **дипломираних правника са положеним правосудним испитом** пре свега имајући у виду да је са преузимањем послова од суда преузет и један број судија трговинских судова као и да је преузимањем послова од Народне Банке у јануару 2010. године по законом прописаним одредбама преузето и 27 запослених лица, међу којима су **економисти са лиценцама овлашћених аналитичара за бонитет**. Дакле, и други кадрови Агенције поред информационог стручњака, предмет су великог интересовања приватног сектора у земљи, што све заједно, представља континуирани ризик по обављање поверених послова из делокруга Агенције;
- И даље је присутна (не)спремност неких државних органа и институција за ефикаснију и савремену електронску размену података чиме се отвара простор за нека изнуђена и неоптимална решења у једношалтерском систему Агенције; Веома је ограничен круг институција којима је могуће доставити најшири сет података Агенције и ризик свести на минимум;
- Агенција је, годинама уназад, суочена са **вештачки и незаконито створеном конкуренцијом** и то посебно у делу финансијског извештавања појавом компанија који обрађују податке

привреде и грађана у Србији и врше комерцијалне услуге као и појавама које се манифестују кроз **лажно представљање у јавности** путем злоупотребе јавно доступних података њених регистара а све то без икаквог законског или формалног основа и са отвореном тенденцијом обмањивања потенцијалних корисника њихових услуга; Предузет је низ мера (подношењем кривичних пријава) у сарадњи са органима унутрашњих послова и јавним тужилаштвом на разоткривању починилаца и потенцијалног извора. Први значајнији резултати ове континуиране активности још увек се очекују а постоје и прве индиције о могућим изворима података који се противзаконито стављају у правни промет.

НОРМАТИВНО - ФИНАНСИЈСКА ФУНКЦИЈА АГЕНЦИЈЕ ТРОШКОВНИ МОДЕЛ (Упоредне трошковне Табеле)

Регистри и евиденције које Агенција води установљавају се посебним законима као материјалним прописима којима се уређују сврха увођења и њихова садржина. У овом процесу Агенција и њени регистри непосредно примењују преко 20 закона и још толико подзаконских аката којима се ближе уређују питања из задатог регулаторног оквира.

Међутим, у својим темељима Агенција је основана, води регистре и као институционална целина обавља поверене послове из свог делокруга на основу два основна закона која опредељују њен функционални оквир:

- **Закона о Агенцији за привредне регистре**, „Службени гласник РС“ бр. 55/2004, 111/2009 и 99/2011 (у даљем тексту: Закон о Агенцији) и
- **Закона о поступку регистрације у Агенцији за привредне регистре**, „Службени гласник РС“ бр. 99/2011 (у даљем тексту: Закон о регистрацији).

Наведени закони уређују како основна организациона и финансијска питања, тако и саму суштину Агенције као јединствене институције у земљи. Закони дефинишу **ток пословних процеса** како Агенције, тако и њених регистара по свакој фази поступања. На описани начин, ток и фазе пословних процеса уграђене су у **организациони модел Агенције са пратећим нормативно-финансијским компонентама**.

Успостављени самофинансирајући модел Агенције који се остварује наплатом прихода од накнада за вршење од државе поверених послова и услуга садрже оба наведена закона.

Накнаде које Агенција остварује служе финансирању послова (чл. 4. и чл. 5а Закона о Агенцији) али су накнаде, такође, неопходан и неодвојиви услов за вођење свих процедура и пружање услуга по Закону о регистрацији.

У вођењу процедура Агенција формира електронске базе података, евиденција и докумената које имају својство јединствених, централних и јавних као и папирну архиву која се трајно чува. Све изведене услуге на основу којих Агенција приходује искључују комерцијалну сврху њиховог обављања.

Накнаде су исказане у апсолутном износу а по врсти и висини одређене јединственом Одлуком која представља каталог (тарифу) поверених послова и услуга који произилазе из референтних закона (**Одлука о накнадама за послове регистрације и друге услуге које пружа Агенција за привредне регистре**, „Службени гласник РС“ бр. 119/2013). Одлука о накнадама у потпуности је усаглашена са **Правилником о методологији и начину утврђивања трошкова пружања јавне услуге** („Сл. гласник РС“ бр. 14/13) прописаним од стране Министарства финансија.

По врсти, накнаде су везане за сваку појединачну услугу Агенције уз поштовање принципа: **једна услуга – једна накнада.**

По висини, накнаде одражавају неопходни ниво **стварних трошкова** по свим активностима, њиховим носиоцима и процесима који учествују у пружању конкретне услуге а који су кроз дефинисане процедуре и надлежности дефинисани и у Закону о Агенцији и у Закону о регистрацији.

Стварни трошкови одражавају трошкове рада по свим фазама вођења процедура које предвиђају закони као и сваког повезаног материјалног трошка који захтева конкретна појединачна услуга – сервис грађанину. Отуда и јединствена Одлука о накнадама Агенције представља листу (тарифу-каталог) од око 200 појединачно трошковно измерених услуга са основном идејом реалног изражавања цене коштања према крајњим корисницима.

Овакав позитиван приступ Агенције садржан је и у **Мишљењу Министарства финансија и привреде Број: 011-00-00448/2012-03 од 30.11.2012. године којим се потврђује усклађеност Агенције са прописима који уређују буџетски систем и Агенција упућује да своја два темељна закона допуни прецизирањем термина „накнада“ у термин: „накнада трошкова“ одн. тиме законски верификује свој већ примењени трошковни модел вођења процедура и остваривања прихода.**

Успешност оваквог модела доказана је у свакодневној пракси а Програм развоја Агенције за период 2011-2013. година садржи поређење ранијег система наплате управно-судских такси са садашњим системом регистрације у Агенцији.

Дакле, у поређењу са трошковима које би имали у судском поступку регистрације, привредни субјекти су захваљујући систему регистрације који се примењује у Агенцији, за период од 2005-2010. године **растеређени непотребних административних трошкова у висини од укупно 3,5 млрд. динара, или за око 0,6 млрд динара годишње,** при чему висина накнада за услуге регистрације правних лица и предузетника није повећавана у вишегодишњем периоду. Узорак из Програма развоја не садржи поређења одн. податке осталих регистара Агенције а посебно финансијских извештаја (преко 150.000 годишње), удружења грађана и других корисника чији се број у Агенцији удвостручио у последње три године и достиже преко 700 хиљада **што ниво уштеда чини вишеструко већим.**

Смисао оснивања односно поверавања послова Агенцији у потпуности је оправдан током времена и што је најзначајније подложен је мерењу.

Наравно, примена принципа 3 Е (економичност, ефикасност и ефективност) представља континуирани процес и на примеру Агенције показује њену потпуну посвећеност даљим корацима на стварању повољнијег пословног амбијента и уштеда за кориснике услуга.

Принцип да стварни трошкови одражавају равнотежан израз између трошкова и појединачне услуге представља први приоритет Агенције. Отуда је веома важно нагласити да последња измена висина накнада из децембра 2013. године садржи прве позитивне ефекте дугогодишњег улагања у информационе технологије и укупне ресурсе Агенције. Наиме, **упркос околности да висина накнада није мењана у протекле скоро три године, приликом утврђивања нових вредности није се приступило моделу инфлаторног израчунавања трошкова већ је у односу на 2/3 постојећих услуга, накнада остала на истом нивоу или је чак умањена у односу на претходну висину. Истовремено креирано је 19 нових услуга у складу са захтевима корисника.**

Неопходно је напоменути и да Агенција у свакодневном пословању, од свог оснивања, признаје и исплаћује део трошкова који настају на нивоу 134 локалне самоуправе са којима има закључене

споразуме ради вршења послова регистрације предузетника а који на годишњем нивоу износе око 6 милиона динара или 15% од висине накнаде по појединачној услузи.

Агенција је, по својој суштини, ималац јавних овлашћења који за обавезе одговара својом имовином (Закон о јавним агенцијама „Сл. гласник РС“ бр. 18/05 и 81/05) за разлику од органа државне управе код којих за евентуалну штету одговара Република Србија. У делокругу радних односа, Агенција примењује опште прописе о раду док, пословне књиге води у складу са прописима о привредном рачуноводству.

Услуге које пружа Агенција имају **привредни** а не искључиво **административно-управни карактер**, с обзиром да их корисници захтевају у циљу обављања своје привредне делатности односно, постоји **интерес корисника да услуге интензивније користе уколико је њихова доступност већа и цене приступачније**. Све наведено указује на сталну потребу за улагањем у унапређење и развој пословног система Агенције (информационог система и е-пословања).

Изразећи у сусрет интересима корисника Агенција је, посебно у регистру финансијских извештаја, током више година уводила иновативна решења и у битном утицала на подизање ефикасности са једне стране и снижавање трошкова са друге.

Наиме, систем **стимулативних и дестимулативних накнада за подношење финансијских извештаја**, односно 60% ниже накнаде за електронско подношење уместо подношења у папиру, довео је уштеда по кориснике које се на годишњем нивоу мере десетинама милиона динара. Са друге стране, овај метод показао је пут у коме треба развијати административне сервисе у земљи обзиром да је за неколико година ниво обвезника који користе електронско подношење достигао 87% од укупног броја или 130.000 од око 150.000 укупних обвезника. Без овог аспекта иновативности, Агенција је могла да настави са пријемом папирних докумената и убира изузетно високе приходе. Усвајањем новог Закона о рачуноводству за који се почетак примене очекује 2015. године, Агенција ће креирати нови, додатно јевтинији сет услуга спроведених путем примене електронског потписа.

Преглед прихода и расхода Агенције (Упоредне трошковне табеле) указује на вишегодишње ангажовање Агенције и регистара на **оптимизацији процеса и редуковању трошкова**. Јасним увидом у приказани преглед може се констатовати да се у Агенцији у вишегодишњем континуитету негује култура штедње и улаже максималан напор на смањењу укупних стварних трошкова без обзира на околност да је број корисника услуга, правних лица и грађана увећан са нешто мање од 400.000 у 2007. години на преко 800.000 данас а да је број регистара са 3 повећан на 17 током извештајне 2013. год. и најавом додатних регистара током 2014. године.

Посебну напомену заслужује чињеница да Агенција још од Програма и Финансијског плана за 2010. годину има формалну сагласност Владе за ангажовање преко 400 извршилаца а да се запошљавање није реализовано управо са разлога рестриктивног и приступа који подразумева регрутовање кадрова по искључиво професионалним критеријумима.

Преглед по годинама	2013	2012.	2011.	2010.	2009.	2008.	2007.
БРОЈ РЕГИСТАРА	17++	14	14	12	7	3	3
БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ И АНГАЖОВАНИХ	395	386	378	372	350	352	345

Делимично неповољну околност у односу на финансирање успостављања нових регистара и надлежности представљала је чињеница да су готово сви нови регистри увођени по посебним правилима хитног поступања, са постојећим ангажованим извршиоцима, пре-регистрацијом без накнаде и са надоградњом, иначе преоптерећеног постојећег информационог система. Наведени

разлози довели су до тога да је Агенција у континуитету тражила простор за унутрашње уштеде (континуирана вишегодишња штедња на материјалима, зарадама, производним услугама, ПТТ, закупнина, одржавању опреме). Упоредне трошковне табеле као саставни део овог текста настоји да укаже на готово идентична издвајања по овим основама током више година.

Врста расхода по годинама	2013.	2012.	2011.	2010.	2009.	2008.	2007.
Трошкови материјала и енергије укупно	37.828	39.483	36.554	35.939	20.298	12.488	24.912
Само енергија	12.430	11.943	9.774	9.141	3.520	1.264	3.617
Закуп	12.100	9.843	8.627	8.073	45.174	41.158	31.688
Трошкови зарада накнада и других личних примања	647.363	608.516	557.032	475.541*	393.409	376.426	348.000
	(2.5%)	(5.46%)*	(8.7%)			(6%)	
Само привремени и повремени ПРОИЗВОДНЕ УСЛУГЕ	35.083	45.263	44.205	46.704	27.989	30.548	33.700
ПТТ трошкови и транспортни трошкови	66.198	67.349	64.141	66.293	77.369	81.899	85.148
АМОРТИЗАЦИЈА И РЕЗЕРВИСАЊЕ НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ	63.343	58.580	69.167	56.227	26.787	27.649	21.565
одржавање софтвера	15.167	25.692	16.769	9.893	10.205	10.833	13.168
Потрошачке цене децембар/децембар	2,2%	12.2%	7.0%	10.3%	6.6%	8.6%	11%
КУРС ЕУРО	114.64	113.71	104.64	105,49	95	88	79

- * ( ) проценат увећања сходно утврђеној политици зарада у јавном сектору у задатој години
 * 2010. година - преузимање послова бонитета из НБС са запосленима (27) + нови регистри
 * раст нематеријалних трошкова услед увећања улагања у модуле СОА ИТ система

Решавање смештаја око **20 километара архивске грађе Агенције реконструкцијом зграде бившег „ФОН“а у Раковици**, који је финансијски подржан од Министарства финансија и привреде и грађевински радови и опремање у претежном делу окончани крајем 2012 и током 2013. године, такође показује адекватан однос државе према привредним субјектима, правним лицима и грађанима. Ово је уосталом, и својеврсна историјска грађа привреде коју је Агенција преузела од свих Трговинских судова, Народне Банке Србије и бројних институција и који ће се **коначно објединити на једном, лако доступном месту за чување и даљу електронску обраду.**

Преглед по годинама	2013.	2012.	2011.	2010.	2009.	2008.	2007.
Компјутерска опрема и хардвер	7.291	25.149	9.547	11.117	3.898	635	11.518
Софтвер унапређење / развој	39.247	37.579	22.498	18.403		4.083	8.261
Лиценце	4.390	6.445	6.893	8.934	6.703	443	5.093

Простор будућих, унутрашњих уштеда може се сагледати кроз релациони однос између улагања у информациони систем од стране Агенције и учешћа људског рада у кампањским пословима великог обима као и ПТТ трошкова достављања законских аката које доносе надлежни регистри.

Потреба за увођењем у Републици Србији електронских сервиса, електронских административних процедура, електронске архиве, електронског потписа и електронских плаћања накнада показује се као неопходна. Агенција овај проблем не може решавати самостално упркос доброј вољи и великој жељи. Ради се о прворазредном државном питању које је морало и мора да се решава на централизованом нивоу у земљи.

Усвајањем Закључка Владе 05 Број: 09-11220/2013 од 30.12.2013. године и пратећег **Извештаја о потреби успостављања посебног информационог система Агенције за привредне регистре у складу са Законом о рачуноводству („Сл. Гласник РС“ 62/13)** прецизиране су компоненте информационог система Агенције као и динамика и ризици имплементације новог система.

Закључак је, поред начина финансирања, прецизирао и интер-министарску радну групу која ће пратити његову реализацију а сачињавају је представници министарстава финансија, привреде, информационог друштва, унутрашњих послова и Агенције.

Реализацијом предвиђеног, потпуно електронског информационог система, као и његовом применом у односу на целину пословних процеса Агенције одн. све регистре, биће омогућен почетак остварења значајних уштеда у домену ангажовања великог броја извршилаца ангажованих преко студентске задруге на пословима масовне обраде а такође и трошкова ПТТ доставе. Подсећања ради, у периоду од последњих 7 година издвајања по овом основу износила су преко 400 милиона динара, тако да је правац будућег развоја више него јасан.

Релациони однос наведених издвајања вишеструко превазилази новчана средства која се издвајају са ИТ сектор Агенције што је, до сада, успешно решавано екстерним донацијама (Светска Банка, Јужна Кореја). **Без наведених донација и тако успостављеног информационог система Агенција би, готово извесно, имала далеко већи број запослених и ангажованих лица** и не би било могуће реализовати поверене послове из њеног делокруга.

Да би се разумео обим потребних будућих инвестиција неопходно је подсетити на податак да се ниво улагања из донација остварених 2004, 2005 и 2009. године мери висином од око 80 милиона динара за софтвер само једног регистра (регистар привредних субјеката) и неколицину заједничких електронских сервиса Агенције, лиценце око 50 милиона динара и хардвер у висини од око 70 милиона динара.

Са нарочитим поносом, Агенција жели да истакне да је током 2013. године била домаћин евалуационом експертском тиму јужнокорејске Владе (КОИСА) а поводом донације реализоване у периоду 2008-2010. године. Експертски тим, сачињен од пет стручњака са изузетном међународном репутацијом, оценио је КОИСА пројекат највишим оценама („**Пројекат за унапређење пословних процеса Агенције за привредне регистре Републике Србије**”), уз констатацију да је то један од најуспешнијих пројеката финансираних средствима Корејске агенције за међународну сарадњу, који је, између осталог, значајно допринео и даљем унапређењу сарадње двеју земаља у области ИКТ технологија.

Подсећамо да данас Агенција има 17 регистара и да ће током 2014/15 године имати око 20 регистара.

Напред наведена, **објективна и на међународним стандардима заснована, вредност улагања у успостављање само једног регистра** Агенције, потврђује се и најновијим Пројектом Агенције који се односи на успостављање Регистра дисквалификованих лица.

Пројекат сачињен по најсавременијим техничким стандардима, одобрен је Споразумом Владе републике Србије и Министарства спољних послова Краљевине Норвешке (Закључак Владе о билатералном програму 05 Број: 018-10139/2013-1 од 28.11.2013. године). Агенцији је одобрена донаторска подршка у новчаном износу од око 740.000 еура или око 80 милиона динара укупне вредности.

Са друге стране, објективно и на међународним стандардима засновано, **улагање у надоградњу већ постојећих регистара** Агенције може се сагледати кроз Пројекат успостављања Регистра „преджетвене залогѐ“. Прелиминарно одобрена донаторска подршка организација ФАО и ЕБРД износи око 140.000 еура или око 15 милиона динара за унапређење – надоградњу појединих компоненти софтвера само у Регистру заложног права на покретним стварима и правима.

Очигледна је, дакле, потреба за повећавањем улагања у ИТ сегмент Агенције што је и започело са реализацијом Програма развоја 2011-2013. године и што се може сагледати кроз настављени али још увек недовољни ниво улагања током извештајне 2013. године (нематеријални трошкови: одржавање и унапређење софтвера) **из сопствених прихода Агенције**.

Потреба за изградњом јединствене информационо-пословне архитектуре Агенције у пуној мери је препозната у претходном периоду захваљујући **Закључку Владе 05 Број 023-3680/2011-1 од 14. јула 2011. године на начин што су за трогодишњи период реализације Програма развоја 2011-2013, Агенцији одобрена финансијска средства у износу од 120,0 милиона динара за потребе увођења интегрисаног сервисно оријентисаног информационог система и то коришћењем целокупне разлике прихода над расходима које Агенција оствари у 2011. 2012. и 2013. години у складу са финансијским планом за те године**.

Неопходно је поново нагласити да је Агенција у реализацији вишегодишњег Програма развоја потпуно свесна да предвиђена новчана средства **не представљају довољан финансијски извор за његово попуно остварење. Пре свега због тога што се и током извештајне 2013. године број регистара даље увећавао.**

Ипак, развојни циљ да се јединствена (СОА) архитектура пословно-информационог система динамички развија у великој мери је реализован њеном применом у односу на постојеће регистре Агенције током 2012. и 2013. године. са очекиваним унапређењима и у будућем развојном периоду.

У односу на приходе Агенције у посматраном периоду, већ је напоменуто да је број корисника услуга у 2007. години био нешто мањи од 400.000 да би у 2013. години био већи од 700.000. Такође, број пружених услуга у 2007. години готово је три пута мањи од броја пружених услуга у 2013. години.

Из изнетог је очигледно је да висина прихода није линеарно односно поједностављено пратила ову сразмеру обзиром да је приоритет Агенције представљао приступ да се пружи „брзи и поуздани“ сервис кориснику а не да се искључиво остваре већи приходи. У односу на **расходе, редовна је пракса Агенције да они буду остварени у обиму који је сваке године нижи за 10 до 15% у односу на планиране и одобрене Програмом и Финансијским планом за задату годину а посебно у односу на уштеде у делу зарада и укупне друге трошкове** на који начин би се остварени вишак прихода над расходима могао да усмерава у развој информационог система након што се оконча фаза прикупљања регистара на једном месту.

Преглед по годинама	2013.	2012.	2011.	2010.	2009.	2008.	2007.
УКУПНИ ПРИХОДИ АПР	982.102	973.500	840.748	797.790	562.345	582.869	586.131
УКУПНИ РАСХОДИ АПР	877.442	844.228	780.907	678.897	553.558	539.632	517.000
ДОБИТ (НЕТО)	104.660	128.678	59.841	118.893	8.787	43.237	69.110
БУЏЕТ (УПЛАТА)	-	39.578	-	62.103	1.443	11.524	12.297
СТАЛНА ИМОВИНА	358.727	325.858	270.231	292.721	191.789	151.386	147.641

Може деловати неубичајено посматрачу са стране али домаћа и међународна искуства која је Агенција стекла током година указују да је боље не журити са улагањима у ИТ сегменту ако се има у виду колико погрешне одлуке могу бити скупе у финансијском и сваком другом смислу.

Истовремено је извештајна 2013. година указала на **потребу како редефинисања тако и продужетка рокова за реализацију пројекта изградње јединственог информационог система Агенције са разлога обавезујућих рокова које утврђује Закон о регистрацији а који нису били у потпуности познати током израде Програма развоја почетком 2011. године као и околности да су, на примеру прописа о рачуноводству, пословна правила у потпуности измењена**. При свему наведеном, неопходно је констатовати да је већ начињен прави информациони подвиг који се од стручне јавности посматра са великом пажњом.

Наиме, Агенција је одржала дневну ажурност у поступању (5 дана „позитивно ћутање“ администрације) кроз прилагођавање и надоградњу функционалности постојећег софтвера а да то спољни корисници услуга нису осетили у значајнијој мери. Наравно, мора бити јасно да такав приступ има своје природне границе и да се као трајно решење може сматрати само **изградња потпуно нове системске, информационе и пословне архитектуре** (Студија института „Михајло Пупин“).

Посебне врсте трошкова	2013.	2012.	2011.	2010.	2009.	2008.	2007.
551-Репрезентација	1.081	1.317	696	1.260	496	1.887	2.595
529-Службени пут	1.710	2.034	2.026	923	998	1.250	2.373

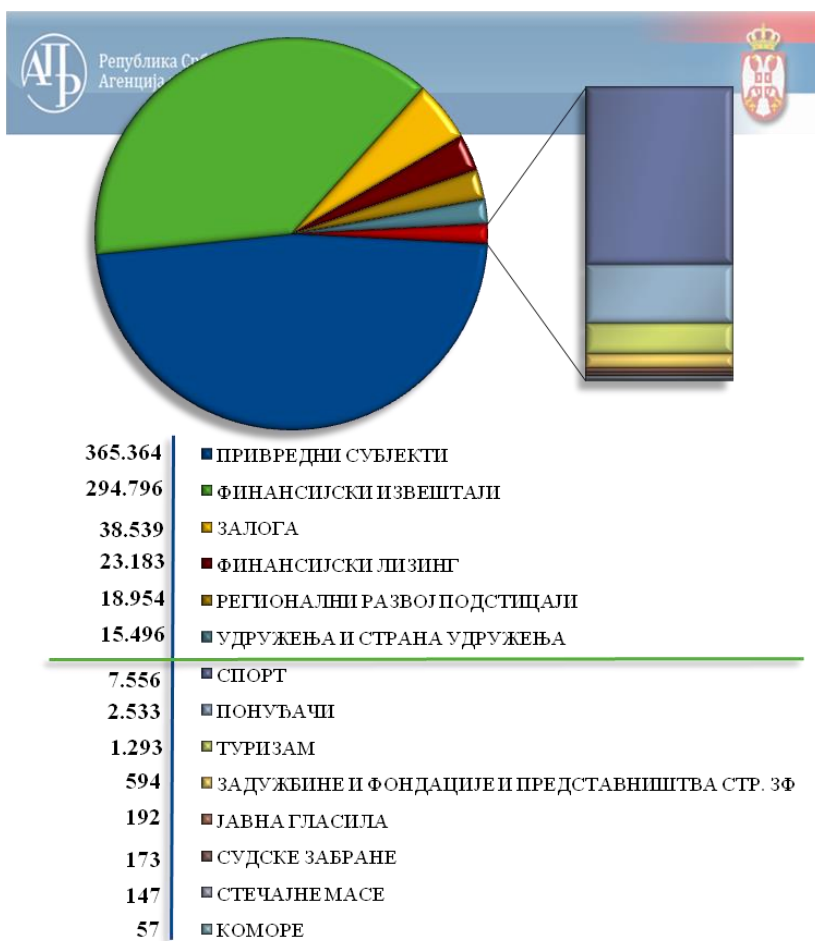
У табеларном прегледу свесно су исказани и вишегодишњи трошкови који се односе пре свега на изузетно изражену међународну активност и препознатљивост Агенције. Службена путовања у вези су са учешћем и презентовањем резултата на низу редовних годишњих међународних конференција више струковних организација којима је Агенција председавала и пуноправни је члан уз истовремено рестриктивни приступ (уштеде) у складу са политиком Владе.

ПРЕГЛЕД СПРОВЕДЕНИХ ПРОЦЕДУРА У 2013. ГОДИНИ

Током извештајне 2013. године у Агенцији је спроведено више од 768 хиљада различитих процедура и то:

Врста регистра са описом процедуре	Број процедура	Укупно:
ПРИВРЕДНА ДРУШТВА		189.387
Потврде	41.665	
Изводи	42.712	
Решења	79.878	
Жалбе	646	
објављена документа	24.486	
ПРЕДУЗЕТНИЦИ		175.977
Потврде	6.315	
Изводи	30.878	
Решења	138.115	
Жалбе	669	
ЈАВНА ГЛАСИЛА	192	
ТУРИЗАМ	1.293	
СТЕЧАЈНЕ МАСЕ	147	
ПОНУЂАЧИ	2.533	4.165
ЗАЛОГА	38.539	38.539
ФИНАНСИЈСКИ ЛИЗИНГ	23.183	23.183
СУДСКЕ ЗАБРАНЕ	173	173
УДРУЖЕЊА И СТРАНА УДРУЖЕЊА	15.496	
ФОНДАЦИЈЕ И ЗАДУЖБИНЕ И ПРЕДСТАВНИШТВА СТРАНИХ ФОНДАЦИЈА И ЗАДУЖБИНА	594	
УДРУЖЕЊА ДРУШТВА И САВЕЗИ У ОБЛАСТИ СПОРТА	7.556	
КОМОРЕ	57	
		23.703
ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ		294.796
редовни	174.463	
консолидовани	854	
ванредни	5.689	
документација	5.008	
пр. преступ	1.506	
скоринг	91.531	
услуге	15.745	
РЕГИОНАЛНИ РАЗВОЈ - ПОДСТИЦАЈИ	18.954	18.954
	768.877	768.877

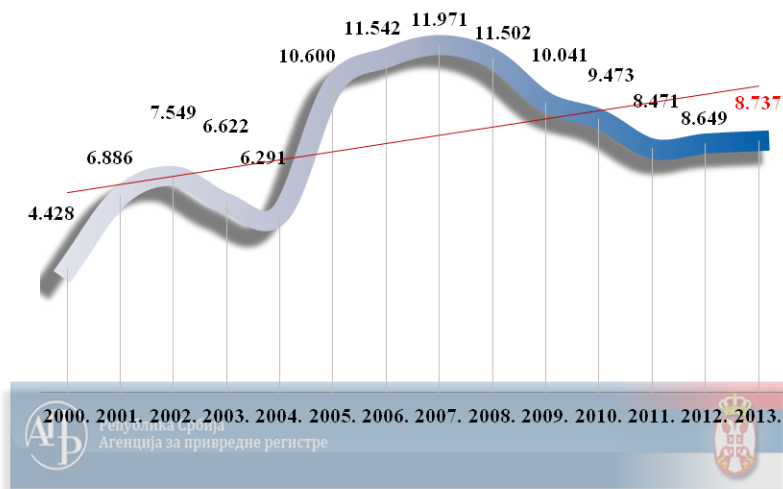
Број процедура по регистрима у 2013. години

II

РЕГИСТАР ПРИВРЕДНИХ СУБЈЕКТА

а) Послови регистрације привредних друштава

У 2013. години уочен је благи пораст регистрације оснивања привредних друштава у односу на исти период 2012. године. Укупно основаних друштава у току 2013. године било је 8737, што је за 1% више него у 2012. години, када је било основано 8649 друштава.

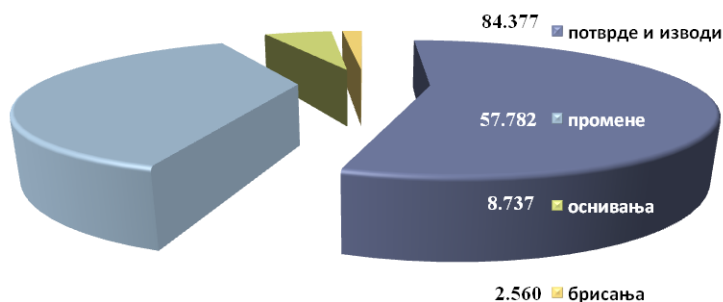
*Тренд раста оснивања привредних друштава
у периоду од 2000. до 2013. године*

У Регистру су у 2013. години регистроване 57782 промене.

У 2013. години извршена је регистрација 3644 покренута поступка ликвидације, а обрисано је из Регистра 2560 привредних друштава.

Регистар је у 2013. години издао 41665 потврда и 42712 извода за потребе привредних друштава.

У извештајном периоду донето је 61073 решења о усвајању, 2402 решења о делимичном усвајању, 432 решења о одбијању, а због неиспуњености услова за регистрацију из члана 14. Закона о поступку регистрације, донето је 15971 решење о одбачају, што је у односу на 2012. годину, када је тај број износио 18372, за 13% мање.

У току 2012. године изјављено је 646 жалби на решења регистратора Регистра привредних субјеката, донетих у поступку регистрације

привредних друштава од чега је надлежни другостепени орган, одлучујући по жалбама, донео решења којима се жалба одбија у 174 предмета, а у 138 предмета жалбе су усвојене. У сопственој надлежности Регистратор је донео одлуку, односно усвојио жалбу у својој надлежности, у 190 предмета. Због одустанка странке од жалбе у 34 предмета је поступак обустављен, док је у 76 предмета жалба одбачена. На дан 31.12.2013. године, о 34 изјављене жалбе, у оквиру законом прописаног рока, још није донета одлука.

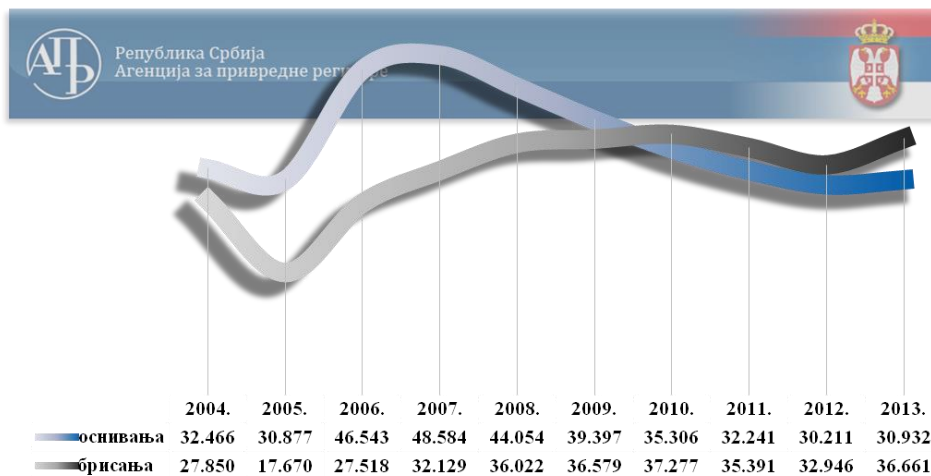
На дан 31.12.2013. године у Регистру привредних субјеката регистровано је 109344 активних привредних друштава.

б) Послови регистрације предузетника

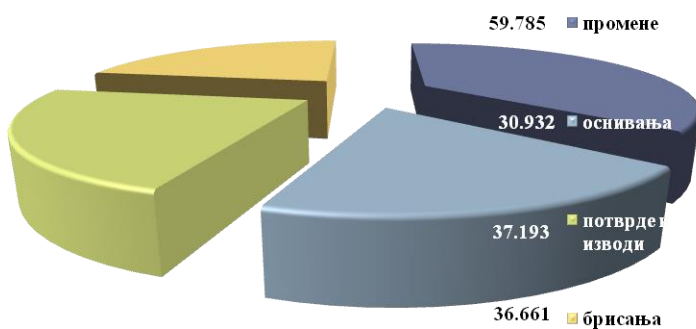
У 2013. години регистровано је 30932 нових предузетника, што је у односу на 2012. годину (30211) више за 2,4%.

Уочен је тренд благог пораста брисања предузетника у 2013. години (36661 брисани предузетник) у односу на 2012. годину (32946 брисаних предузетника). Овај број брисаних предузетника делимично се може објаснити

заинтересованошћу предузетника за промену правне форме у неки од облика привредних друштава, а делимично као последица отежаних услова пословања због светске економске кризе.

Број основаних и брисаних предузетника
у периоду 2004. - 2013. године

Број и структура захтева за упис у Регистар у 2013. години

другостепени орган, одлучујући по жалбама донео решења којима се жалба одбија у 45 предмета, у 249 предмета жалбе су усвојене (укинута је одлука регистратора, од чега се 236 односи на брисања поднета од стране НБС), 5 жалби је одбачено, док је код 3 жалбе поступак обустављен. У сопственој надлежности регистратор је донео одлуку, односно усвојио жалбу, у 27 предмета. Због одустанка странке од жалбе у 7 предмета је поступак по жалби обустављен, док је 28 изјављених жалби одбачено као изјављене од стране неовлашћеног лица. На дан 31.12. 2013. године о 541 изјављеној жалби, у оквиру законом прописаног рока, још није донета одлука (од тога се 537 односи на брисања поднета од стране НБС).

У Регистру је у 2013. години регистровано 59785 промена, што је за 27% више у односу на 2012. годину (47059 промена).

Регистар привредних субјеката је у 2013. години за потребе предузетника издао 6315 потврда и 30878 извода.

У току 2013. године изјављено је 669 жалби на решења регистратора Регистра привредних субјеката, донетих у поступку регистрације предузетника од чега је надлежни

Број жалби и број укинутих решења је значајно повећан због брисања предузетника по захтеву НБС.

У извештајном периоду донето је 125530 решења о усвајању, 1339 решења о делимичном усвајању, 121 решење о одбијању, а због неиспуњености услова за регистрацију из члана 14. Закона о поступку регистрације, донето је 11125 решења о одбачају, што је у односу на 2012. годину, када је тај број износио 8164, за 36,2% више.

На дан 31.12.2013. године у Регистру привредних субјеката регистровано је 212716 активних предузетника.

в) Послови регистрације представништава страних правних лица

На дан 31.12.2013. године у Регистру привредних субјеката регистровано је 2203 представништва страних правних лица, што је за 69% више у односу на стање на дан 31.12.2012. године (1302).

г) Послови регистрације огранака страних правних лица

На дан 31.12.2013. године у Регистру привредних субјеката регистрован је 401 огранак страних правних лица, што је за 53,6% више у односу на стање на дан 31.12.2012. године (261).

III

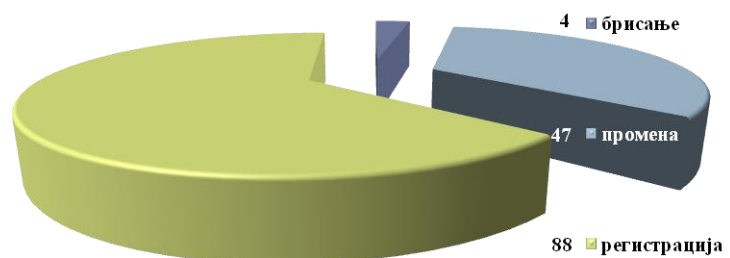
РЕГИСТАР ЈАВНИХ ГЛАСИЛА

У извештајном периоду, укупно примљених захтева за регистрацију било је 192.

Решавајући по њима, донето је 139 решења о усвајању, 1 решење о делимичном усвајању и 52 решења о одбачају.

У току 2013. године регистровано је 88 јавних гласила.

Преглед регистрованих јавних гласила по типу у току 2013. године:

Број и структура захтева за упис у Регистар јавних гласила

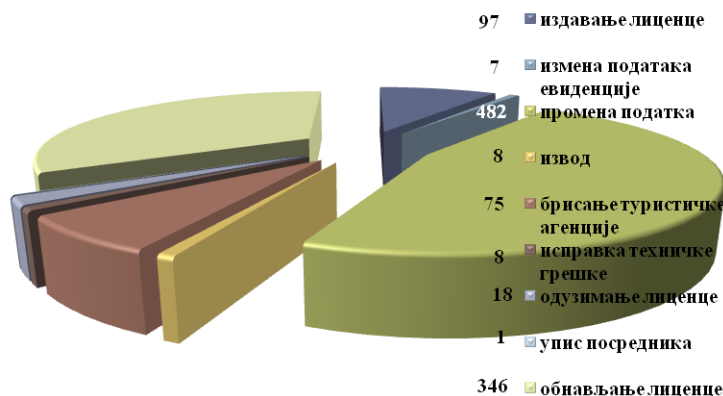
УКУПНО	88
Новине	39
Интернет јавно гласило	36
Телевизијски програм	8
Радио програм	5

На дан 31.12.2013. године у Регистру јавних гласила регистрована су 1282 јавна гласила.

IV

РЕГИСТАР ТУРИЗМА

У извештајном периоду, укупно примљених захтева за регистрацију било је 1322.

Решавајући по њима, донето је 1042 решења о усвајању, 3 решења о делимичном усвајању и 240 решења о одбачају.

У току 2013. године регистровано је 97 туристичких агенција.

На дан 31.12.2013. године у Регистру туризма регистроване су 823 туристичке агенције.

Број и структура усвојених захтева за упис у Регистар туризма

V

РЕГИСТАР СТЕЧАЈНИХ МАСА

У току 2013. године поднето је 145 захтева за упис стечаје масе у Регистар стечајних маса, од чега је 94 испунило услов за регистрацију.

На дан 31.12.2013. године у Регистру стечајних маса регистроване су 163 стечајне масе.

VI

РЕГИСТАР ПОНУЂАЧА

Законом о јавним набавкама („Службени гласник РС“, бр. 124/12), вођење Регистра понуђача поверено је Агенцији за привредне регистре. Регистар је почео са радом 1. септембра 2013. године.

Регистар понуђача је јединствена, централна, електронска и јавна база података о предузетницима и правним лицима који испуњавају обавезне услове за учешће у поступку јавне набавке, прописане чланом 75. став 1. тач. 1) до 4) Закона о јавним набавкама.

У току 2013. године поднето је **2580** захтева.

Преглед броја поднетих захтева по типу у току 2013. године:

УКУПНО

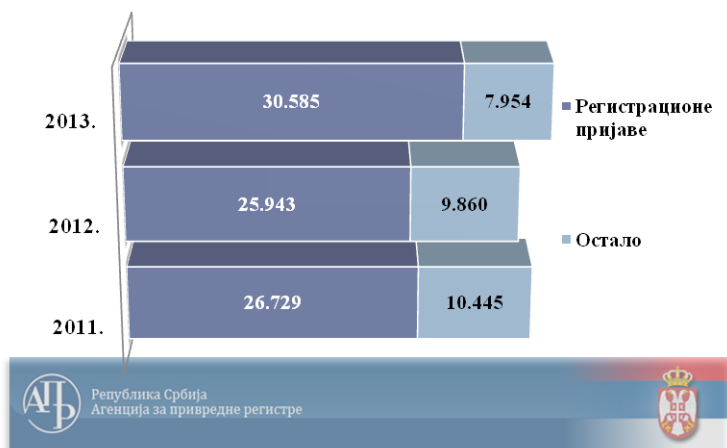
2580

Упис	2092
Издавање извода	424
Промена податка по службеној дужности	39
Допуна захтева	9
Промена податка	7
Исправка техничке грешке	4
Брисање по службеној дужности	4
Поновни упис	1

VII

РЕГИСТАР ЗАЛОЖНОГ ПРАВА НА ПОКРЕТНИМ СТВАРИМА И ПРАВИМА

Регистар заложног права на покретним стварима и правима се води у оквиру Агенције за привредне регистре од 15. августа 2005. године. Током 2013. године у Регистру је примљено укупно 38.539 захтева и поднесака различите врсте, од чега чак 30.585 пријава за регистрацију података. Процентуално изражено, током извештајног периода примљено је за 17,89% регистрационих пријава више него 2012. године.

У графикону је дат упоредни приказ података о приливу оствареном током 2011, 2012. и 2013. године.

Прилив остварен током 2011, 2012. и 2013. године

Број примљених захтева

Регистрационе пријаве

Упис заложног права	20.766
Измена и/или допуна регистрованих података	2.002
Забележба	958

Брисање забележбе	11
Брисање заложног права	6.826
Остали захтеви за регистрацију података	22
Укупно:	30.585

Остали захтеви и поднесци

Изводи/потврде	896
Издавање копија докумената	85
Увид у списе	44
Остало	6.826
Укупно:	7.851

Електронски изводи

Испорука података државним органима	18
Испорука података осталим корисницима	85
Укупно:	103

Укупно захтева: 38.539

У наредној табели приказани су подаци о врстама одлука које су донете по регистрационим пријавама, а које су поднете у извештајном периоду.

Врсте донетих одлука

Усвајање	26.418
Делимично усвајање	2
Одбацивање	3.787
Обустава поступка	29
Прекид	6
Спајање поступка	15
Решено на др. начин	249
Нерешено	79
Укупно:	30.585

Током 2013. године регистровано је 18.295 заложних права, од чега 95,95% чине уговорна заложна права, законска заложна права су заступљена у 2,78% случајева, док преосталих 1,27 % чини судска залога.

У наредној табели дати су подаци о усвојеним регистрационим пријавама, и то за сваку врсту захтева посебно.

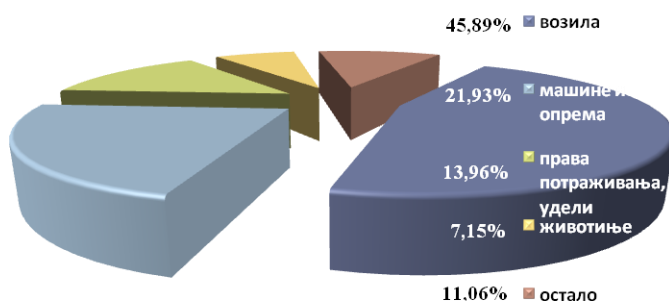
Врста регистрационе пријаве	Број усвојених пријава
Упис заложног права	18.295
Измена или допуна регистрованих података	1.700
Упис забележбе	602
Брисање забележбе	3
Брисање заложног права	5.820
Укупно:	26.420

Од укупног броја поднетих регистрационих пријава 12,38% је било неуредно.

Висина обезбеђених потраживања

Заложним правима која су регистрована током 2013. године обезбеђена су потраживања у висини од 5.731.102.867,12 евра.

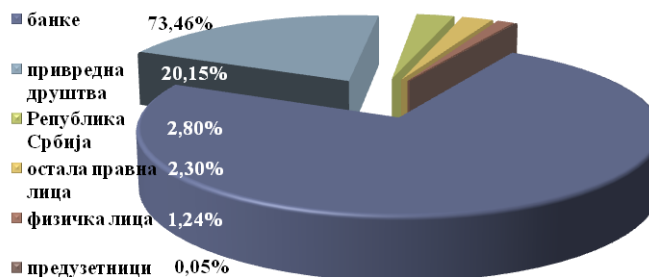
Структура предмета залогe

У укупном броју регистрованих предмета залогe путничка возила учествују са 14,84%, пољопривредна са 13,78%, теретна са 12,13%, друге врсте возила су заступљене у 5,15% случајева, машине и опрема у 21,93%, права (права потраживања, удели, друга имовинска права) у 13,96% случајева, животиње као предмет залогe заступљене су у 7,15% случајева, а преосталих 11,06 % отпада на покретне ствари које не спадају ни у једну од наведених категорија.

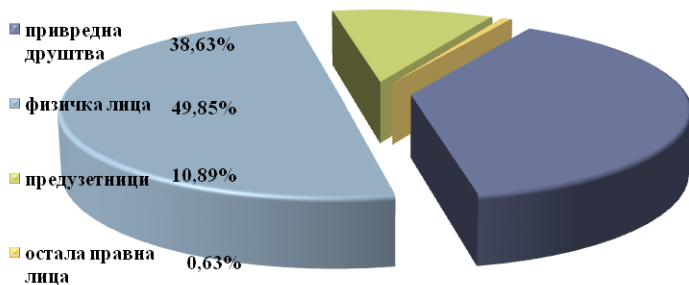
Структура заложних поверилаца

У 73,46% случајева заложни повериоци су банке, остала привредна друштва су заступљена у 20,15%, док су правна лица која не спадају ни у једну од претходне две категорије заступљена у 2,30% случајева. Република Србија у структури регистрованих заложних поверилаца учествује са 2,80%. У питању су углавном заложна права конституисана у пореском поступку, ради обезбеђења плаћања пореских обавеза физичких и правних лица. Физичка лица заступљена су са 1,24%, а предузетници у само 0,05% случајева.

Структура заложних поверилаца

Структура залогодаваца

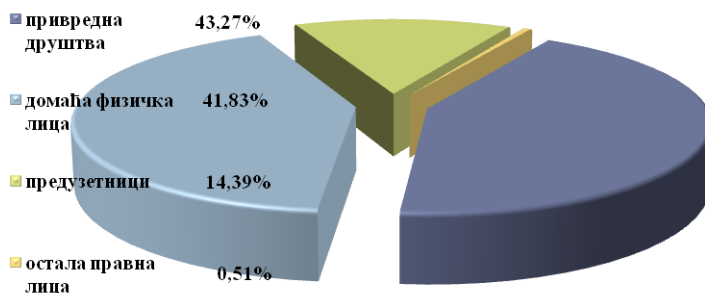

Структура залогодаваца

Највећи број залогодаваца (лица која су zaloжила своју имовину у циљу обезбеђења испуњења своје или туђе новчане обавезе) су физичка лица и она чине 49,85% регистрованих залогодаваца, следе привредна друштва, која чине укупно 38,63%, предузетници са 10,89%, док су остала правна лица заступљена у 0,63% случајева.

Структура дужника

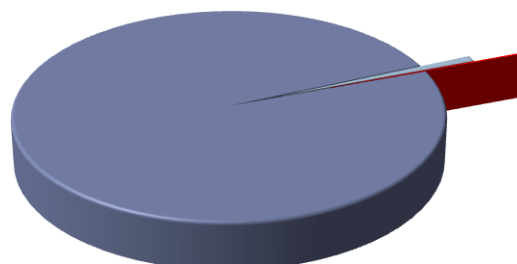
Највећи број дужника (лица чија се новчана дуговања обезбеђују залогом на њиховој или на имовини 3. лица) је међу привредним друштвима, која чине 43,27% укупног броја регистрованих, следе физичка лица у 41,83% случајева, предузетници у 14,39%, док су остала правна лица заступљена у 0,51% регистрованих заложних права.

У највећем броју заложних права регистрованих током 2013. године залогодавци су истовремено и дужници, и то у 78,17% регистрованих залога.

Структура дужника

■ решено
■ ожалбено 0,84%
■ укинута 0,19%

Квалитет донетих одлука

Број активних заложних права

Са стањем на дан 31.12.2013. године активна су 121.164 заложна права, а укупан износ потраживања која су њима обезбеђена је 34.684.687.839,97 евра.

Квалитет одлука

Током 2013. године изјављено је 257 жалби. Процентуално изражено, жалба је изјављена на 0,84% одлука, при чему је другостепени орган у поступку по жалби укинуо само 0,19% одлука.

У наредној табели налазе се подаци о начину на који је окончан поступак по жалби.

Врста одлуке по жалби

Жалба је одбијена	112
Жалба је одбачена/поступак обустављен	17
Жалба је усвојена, а одлука укинута	59
Ожалбена одлука је замењена	51
О жалби није одлучено	18
Укупно:	257

Пренети послови

Још током првог тромесечја 2013. године завршени су сви послови који су пренети из 2012. године.

Остале активности

Од 1. маја 2013. године на поступак регистрације у Регистру залогe почео је да се примењује Закон о поступку регистрације у Агенцији за привредне регистре („Службени гласник РС“ бр. 99/11). Како су нова законска решења изискивала промене у поступку регистрације, поред текућих послова било је неопходно предузети и низ пословних активности у циљу стварања предуслова за несметан рад Регистра по новим прописима.

Почетком године израђен је текст Правилника о садржини Регистра заложног права на покретним стварима и правима и документацији потребној за регистрацију. Правилник је објављен 5. априла 2013. године у „Сл. гласнику РС“ бр. 31/13 и њиме је регулисана садржина података у Регистру и детаљно прописана документација потребна за регистрацију. Такође је припремљен текст Одлуке о изменама и допунама Одлуке о накнадама за послове регистрације и друге услуге које пружа Агенција за привредне регистре („Сл. гласник РС, број 39/13), као и текст Одлуке о накнадама за послове регистрације и друге услуге које пружа Агенција за привредне регистре („Сл. гласник РС, број 119/13) у делу одредаба којима је прописана врста, висина и начин плаћања накнаде за услуге које пружа Агенција за привредне регистре у оквиру Регистра заложног права, а која се примењује од 1. јануара 2014. године.

Апликативни софтвер је морао бити прилагођен новим законским решењима, тако да је у значајној мери измењен. Поред рада на спецификацији захтева за дораду софтвера и израде нових модела одлука, извода и потврда који се аутоматски генеришу из апликације, било је потребно организовати и спроводити тестирање нових функционалности које су имплементирани парцијално, у више наврата. Организоване су обуке запослених, а у сарадњи са запосленима Сектора информатике и развоја израђено је и детаљно упутство за рад у апликацији. Такође су сачињени обрасци регистрационих пријава. Све неопходне информације о новинама у поступку регистрације, те детаљна упутства за подношење регистрационих пријава истакнута су благовремено на интернет страни Агенције, како би корисници били информисани и припремљени за рад по новим прописима.

И поред низа напред поменутих активности, послови регистрације су се обављали редовно, у законском року.

VIII

РЕГИСТАР ФИНАНСИЈСКОГ ЛИЗИНГА

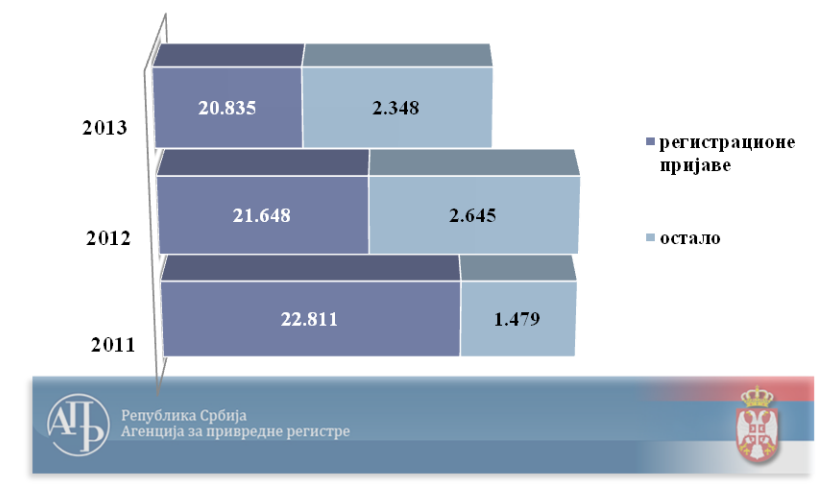
Регистар финансијског лизинга се води у оквиру Агенције за привредне регистре од јануара месеца 2005. године.

Током 2013. године у Регистру је примљено укупно 23.183 захтева различите врсте, од чега је 20.835 захтева за регистрацију података. Са стањем на дан 31.12.2013. године била су регистрована 8.002 уговора о финансијском лизингу, што је за 3,95% више него 2012. године када је регистровано 7.698 уговора о финансијском лизингу. И поред пораста броја регистрованих уговора не може се констатовати да је стање лизинг тржишта задовољавајуће, јер је број уговора и даље релативно мали, а што је последица неповољне економске ситуације у земљи. И даље је задржан негативан тренд када је у питању структура поднетих захтева, тако да су међу захтевима за регистрацију и даље у највећој

мери заступљене регистрационе пријаве за упис престанка уговора о финансијском лизингу, и то у 56,88% од укупно поднетих регистрационих пријава.

У графикону је дат упоредни приказ података о приливу оствареном током 2011, 2012. и 2013. године.

Прилив остварен током 2011, 2012. и 2013. године

Број поднетих захтева

Регистрационе пријаве

Упис уговора о финансијском лизингу	8.090
Измена и/или допуна регистрованих података	892
Забележба	/
Брисање забележбе	/
Регистрација престанка уговора	11.851
Брисање регистрованог уговора	2
Укупно	20.835

Остали захтеви и поднесци

Изводи/потврде	512
Издавање копија докумената	28
Увид у списе	4
Остало	1.781
Укупно	2.325

Електронски изводи

Испорука података државним органима	8
Испорука података осталим корисницима	15
Укупно	23

Укупно захтева: 23.183

У наредној табели приказани су подаци о врстама одлука које су донете по регистрационим пријавама које су поднете у извештајном периоду.

Врсте донетих одлука

Усвајање	20.627
Одбацивање	131
Обустава поступка	13
Решено на др. начин 37 сторно + остало + ел. изводи	2.385
Нерешено	27
Укупно:	23.183

У наредној табели дати су подаци о укупном броју усвојених регистрационих пријава за сваку врсту захтева посебно.

Врста регистрационе пријаве

Број усвојених пријава

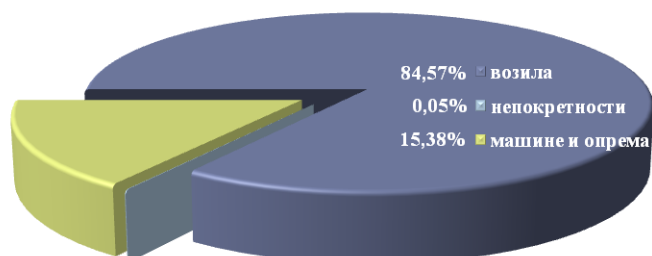
Упис уговора о финансијском лизингу	8.002
Измена или допуна регистрованих података	879
Упис престанка	11.745
Брисање уговора	1
Укупно:	20.627

Од укупног броја поднетих регистрационих пријава 2,27% је било неуредно.

Вредност уговора

Вредност уговора о финансијском лизингу који су регистровани током 2013. године је око 230.304.087,13 евра.

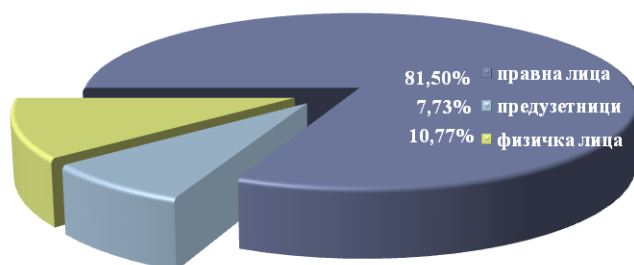
Структура предмета лизинга

Међу предметима финансијског лизинга и даље су најзаступљенија возила, од чега су путничка возила предмети залогe у 48,93% регистрованих уговора, следе теретна возила са 24,63%, док су друге врсте возила заступљене у 11,01% случајева. Машине и опрема су предмети залогe у 15,38% регистрованих уговора, док су непокретности заступљене у само 0.05% случајева.

Структура предмета лизинга

Структура прималаца лизинга

У укупном броју прималаца лизинга, правна лица учествују са 81,50%, предузетници са 7,73%, а физичка лица са 10,77%.

Структура прималаца лизинга

Број активних уговора о финансијском лизингу

На дан 31. децембра 2013. године било је активно укупно 38.823 уговора о финансијском лизингу који су уписани од почетка рада Регистра, укупне вредности од око 1,4 милијарде евра.

Квалитет одлука

Током 2011. године изјављено је укупно 6 жалби. Процентуално изражено, број ожалбених одлука је 0,03%. Није поништена ниједна одлука.

У наредној табели дати су подаци о начину на који је окончан поступак по жалби.

Врста одлуке по жалби

Жалба је одбијена	/
Жалба је одбачена/поступак обустављен	1
Жалба је усвојена, а одлука укинута	/
Ожалбена одлука је замењена	5
Укупно:	6

Пренети послови

Још у првом тромесечју 2013. године завршени су сви послови који су пренети из 2012. године.

Остале активности

Закон о поступку регистрације у Агенцији за привредне регистре („Службени гласник РС“ бр. 99/11) на поступак регистрације у Регистру финансијског лизинга почео је да се примењује од 1. октобра 2013. године. Нова законска решења изискивала су предузимање низа пословних активности у циљу стварања предуслова за несметан рад Регистра по новим прописима.

Почетком године припремљен је текст Правилника о садржини Регистра финансијског лизинга и документацији потребној за регистрацију („Службени гласник РС“ бр. 31/13) Правилник је објављен 5. априла 2013. године у „Сл. гласнику РС“ бр. 31/13 и њиме је регулисана садржина података у Регистру и детаљно прописана документација потребна за регистрацију. Такође је припремљен текст Одлуке о изменама и допунама Одлуке о накнадама за послове регистрације и друге услуге које пружа Агенција за привредне регистре („Сл. гласник РС, број 70/13), као и текст Одлуке о накнадама за послове регистрације и друге услуге које пружа Агенција за привредне регистре („Сл. гласник РС, број 119/13) у делу одредаба којима је прописана врста, висина и начин плаћања накнаде за услуге које пружа Агенција за привредне регистре у оквиру Регистра заложног права, а која се примењује од 1. јануара 2014. године.

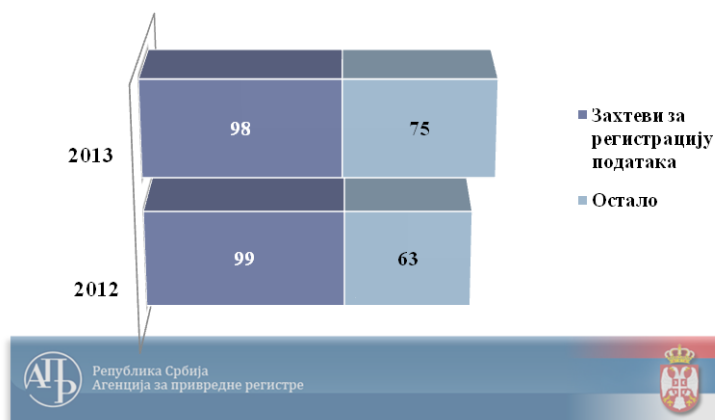
Апликативни софтвер је морао бити прилагођен новим законским решењима, тако да је у значајној мери измењен. Уједно су извршена и извесна унапређења, с обзиром да је омогућено да се приликом регистрације аутоматски преузимају подаци о лицима из других регистара који се воде у Агенцији за привредне регистре. Поред рада на спецификацији захтева за дораду софтвера и израде нових модела одлука, извода и потврда који се аутоматски генеришу из апликације било је потребно организовати и спроводити тестирање нових функционалности које су имплементирани парцијално, у више наврата. Организоване су обуке запослених, сачињени обрасци регистрационих пријава, а све неопходне информације о новинама у поступку регистрације, те детаљна упутства за подношење регистрационих пријава истакнута су на интернет страни Агенције, како би корисници били благовремено информисани. Такође је организовано више састанака са представницима лизинг кућа, те обука њихових запослених за рад по новим прописима.

До краја 2013. године софтвер који се користи у Регистру финансијског лизинга није у потпуности завршен, тако да а у време сачињавања извештаја послови тестирања још увек трају. Ипак, до почетка рада Регистра су биле заокружене све функционалности које су биле неопходне за несметано функционисање Регистра, па је захваљујући додатном напору запослених, уз све текуће послове, Регистар задржао ажурност.

Регистар судских забрана води се у оквиру Агенције за привредне регистре од септембра 2011. године. Регистар садржи податке о привременим мерама забране отуђења и оптерећења покретних ствари, непокретности и стварних права на непокретностима.

Током извештајног периода поднето је укупно 173 захтева различите врсте, од чега 98 захтева за регистрацију података.

У графикону је дат упоредни приказ података о приливу оствареном током 2012. и 2013. године.

Прилив остварен током 2012. и 2013. године

Број поднетих захтева

Захтеви за регистрацију података

Упис привремене мере	96
Измена и/или допуна регистрованих података	1
Брисање привремене мере	1
Укупно	98

Остали захтеви и поднесци

Изводи/потврде	12
Остало	44
Укупно	56

Електронски изводи

Испорука података државним органима	14
Испорука података осталим корисницима	5
Укупно	19

Укупно захтева: 173

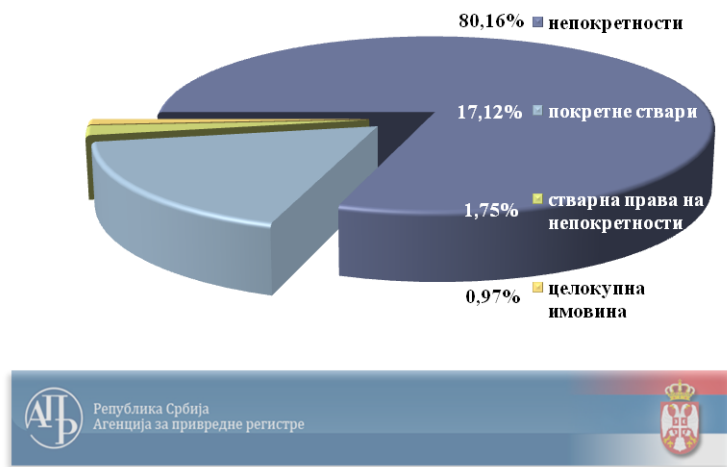
У наредној табели приказани су подаци о начину решавања.

Начин решавања

Податак је регистрован	57
Захтев за регистрацију података је одбачен	41
Решено на др. начин (изводи, потврде, копије и сл.)	75
Нерешено	/
Укупно:	173

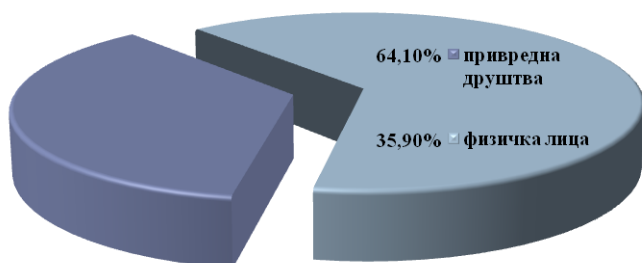
Структура предмета забране

Међу предметима забране најзаступљеније је пољопривредно земљиште са 52,53%, док остале непокретности чине 27,63% регистрованих забрана. Покретне ствари су заступљене у 17,12%, а стварна права на непокретностима у 1,75% случајева. У 0,97% случајева забрана је одређена на целокупној покретној и непокретној имовини извршних дужника.

Структура предмета забране

Структура извршних дужника

Забрана је у 35,90% случајева изречена привредним друштвима, док су физичка лица као извршни дужници заступљена у 64,10% случајева.

Структура извршних дужника

Врста поступака у којима је привремена мера донета

У 76,36% случајева привремена мера је изречена у парничном поступку, у поступку извршења у 14,55%, а у кривичном поступку у 9,09% случајева.

Актуелни подаци

Закључно са 31. децембром 2013. године, била је регистрована забрана располагања на 861 непокретности и 339 покретних ствари, 9 стварних права на непокретности, док је у 5 случајева забрана регистрована на целокупној покретној и непокретној имовини извршних дужника.

Структура поступка у којима је привремена мера донета

Квалитет одлука

На одлуке које су донете током 2013. године изјављене су 2 жалбе. Једна жалба је одбијена, а поступак по једној жалби је обустављен, јер је подносилац одустао од поднете жалбе.

Пренети послови

Током првог тромесечја 2013. године завршени су сви послови који су пренети из 2012. године.

X

РЕГИСТАР ФАКТОРИНГА

Законом о факторингу („Службеном гласнику РС“ број 62/13) основан је Регистар факторинга као јединствена, централна, електронска база података о издатим и одузетим одобрењима за обављање послова факторинга.

Током прошле године благовремено су обављене све припреме и предузете све потребне активности како би били створени услови да Регистар отпочне са радом у прописаном року, 22. октобра 2013. године. Поред активног учешћа у раду на тексту Правилника о садржини Регистра факторинга („Службени гласник РС“ број 93/13) чије доношење је било неопходно за почетак примене Закона и којим је уређена садржина овог регистра, предузет је низ других активности, као што су: специфицирање захтева за дораду постојећих софтверских решења како би се омогућила регистрација прописаних података, спровођење тестирања функционалности апликације која је израђена за потребе овог регистра и сл.

У 2013. години није било евидентираних решења Министарства финансија којима се привредним друштвима издаје или одузима дозвола за обављање послова факторинга. Наиме, чланом 36. Закона о факторингу („Службени гласник РС“ број 62/13 од 16. јула 2013. године) привредним друштвима која обављају послове факторинга, а која су основана пре него што је Закон ступио на снагу, остављен је рок од 6 месеци за усклађивање, укључујући и обавезу подношења захтева Министарству финансија за

издавање одобрења за обављање посла факторинга, тако да се прилив предмета у овом регистру очекује се тек почетком 2014. године. Евиденција података се врши по службеној дужности.

XI

РЕГИСТАР УДРУЖЕЊА И РЕГИСТАР СТРАНИХ УДРУЖЕЊА

Подаци о броју регистрованих удружења и страних удружења
у периоду од 01.01.2013. године до 31.12.2013. године.

1) Регистар удружења

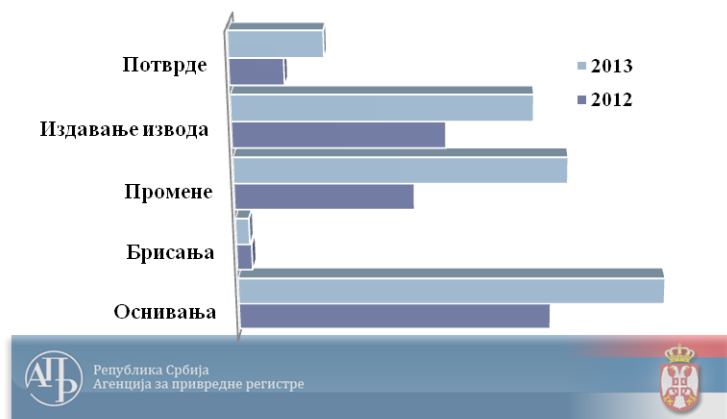
Број регистрованих удружења на дан 31.12.2013. године је 21.756. У периоду од 01.01.2013. године до 31.12.2013. године, Регистру удружења поднето је укупно 10.174 пријава за регистрацију података и то:

пријава за упис оснивања	3.869
пријава за упис брисања	159
пријава за упис промене података	2.874
пријава за издавање извода	2.493
пријава за издавање потврда	779
укупно	10.174

У периоду од 01.01.2013. године до 31.12.2013. године, у Регистру удружења усвојено је укупно 9.794 пријава, и то:

оснивање	3.625
брисање	113
упис промене података	2.784
издавање извода	2.493
потврде	779
укупно	9.794

Упоредни приказ броја одобрених оснивања, промена, брисања, извода и потврда у 2012. години са 2013. годином:

У односу на прошлу годину значајно је повећање броја пријава оснивања удружења а сразмерно са тим повећањем је дошло и до повећања броја других предмета.

Структура захтева за упис у Регистар удружења у 2012. и 2013. години

2) Регистар страних удружења

Број регистрованих страних удружења на дан 31.12.2013. године је 48. У периоду од 01.01.2013. године до 31.12.2013. године, Регистру страних удружења поднето је укупно 64 пријаве за регистрацију података и то:

пријава за упис оснивања	6
пријава за упис брисања	3
пријава за упис промене података	19
пријава за издавање извода	12
пријава за издавање потврда	24
укупно	64

У периоду од 01.01.2013. године до 31.12.2013. године, у Регистру страних удружења усвојено је укупно 60 пријава и то:

оснивање	6
брисање	2
упис промене података	16
издавање извода	12
потврде	24
укупно	60

Упоредни приказ броја одобрених оснивања, промена, брисања, извода и потврда у 2012. години са 2013. годином:

Структура захтева за упис у Регистар страних удружења у 2012. и 2013. години

законски рок за решавање по пријави 5 дана, регистрација се врши у просеку за 2 до 4 дана од дана поднете уредне регистрационе пријаве. Поред регистрованих података на интернет страни се објављују и статuti, као и кретање предмета од тренутка пријема до тренутка доношења одлуке регистратора.

ОСТВАРЕЊЕ ПЛАНА

Завршен је поступак имплементирања одредби Закона о поступку регистрације у Агенцији за привредне регистре на ове регистре, који је почео извођењем припремних радњи почетком године, а са непосредном применом се почело 01.05.2013. године. Поступак имплементирања је обухватио следеће: усвојена је Измена и допуна одлуке о накнадама за послове регистрације и друге услуге које пружа Агенција за привредне регистре ("Службени гласник РС", бр. 39/2013), објављени су сви текстови на интернет страни Агенције који су усклађени са одредбама овог закона и урађени су сви примерци одлука регистратора које су и имплементирани у софтвер. Софтверска и апликативна решења усклађена са одредбама овог закона су имплементирани у фазама и то: цео првостепени поступак (одбачај пријаве, усвајање пријаве, добачај и усвајање по праву приоритета, коначни одбачај, претраге предмета, исправка техничке грешке) је имплементиран 02.05.2013. године, резервација назива је имплементирана 01.06.2013. године а цео другостепени поступак је имплементиран 10.06.2013. године. Такође је окончан и поступак обавештавања свих корисника услуга ових регистара и то како државних органа, тако и других физичких и правних лица. До краја године ће се почети са консолидацијом регистара која подразумева како унутрашњу консолидацију података у регистру тако и спољашњу консолидацију односно повезивање и тзв. упаривање података са другим регистрима.

Једношалтерски систем оснивања је прилагођен одредбама Закона о централном регистру обавезног социјалног осигурања („Сл. гласник РС“ број 30/10), односно, од 05.08.2013. године, сви подаци који представљају предмет регистрације код оснивања правног лица и предузетника се електронским путем преносе, поред пореске управе, само још једној институцији и то Централном регистру обавезног социјалног осигурања, која те податке дистрибуира Фонду ПИО и РЗЗО.

Поступак размене података са Пореском управом путем веб сервиса је почео са радом у септембру и за сада функционише без већих проблема. Поступак размене података у оквиру једношалтерског система путем веб сервиса, који ће довести до скраћења рокова потребних за оснивање на 24 сата, почеће са радом почетком 2014. године.

КВАЛИТЕТ ОДЛУКА

До 31.12.2013. године изјављено је укупно 95 жалби од којих је надлежно министарство усвојило 24 жалбе, 40 жалби је одбацило или одбило а о 31 жалби још није донета одлука.

ЕФИКАСНОСТ РЕГИСТАРА

Регистар удружења и страних удружења је дневно ажуран. Иако је

**РЕГИСТАР ЗАДУЖБИНА И ФОНДАЦИЈА И
РЕГИСТАР ПРЕДСТАВНИШТАВА СТРАНИХ ЗАДУЖБИНА И
ФОНДАЦИЈА**

Подаци о броју регистрованих задужбина и фондација и представништава страних задужбина и фондација у периоду од 01.01.2013. године до 31.12.2013. године.

1. Регистар задужбина и фондација

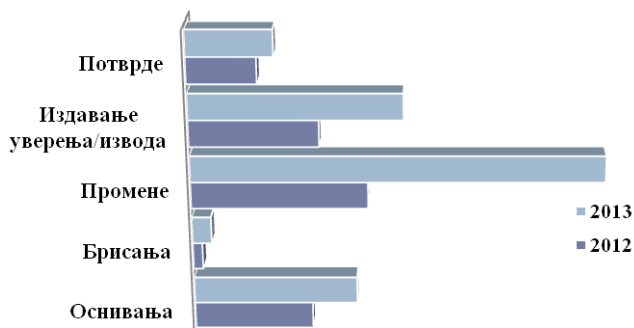
Број регистрованих задужбина и фондација на дан 31.12.2013. године је 501. У периоду од 01.01.2013. године до 31.12.2013. године, Регистру задужбина и фондација поднето је укупно 419 пријава за регистрацију података и то:

пријава за упис оснивања	87
пријава за упис брисања	11
пријава за упис промене података	196
пријава за издавање извода	89
пријава за издавање потврда	36
укупно	419

У периоду од 01.01.2013. године до 31.12.2013. године, у Регистру задужбина и фондација усвојено је укупно 375 пријава и то:

оснивање	69
брисање	8
упис промене података	173
издавање извода	89
потврде	36
укупно	375

Упоредни приказ броја одобрених оснивања, промена, брисања, извода и потврда у 2012. години са 2013. годином:

У односу на прошлу годину види се да се број пријава и уписа у Регистар смањило што је и очекивано с обзиром на чињеницу да се поступак усклађивања окончао 01.03.2012. године и да у овој години није било пријава за упис усклађивања.

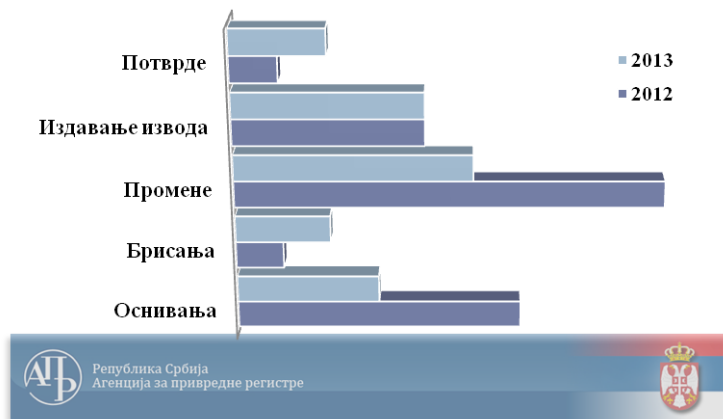
2. Регистар представништава страних задужбина и фондација

Број регистрованих представништава страних задужбина и фондација на дан 31.12.2013. године је 18. У периоду од 01.01.2013. године до 31.12.2013. године, Регистру представништава страних задужбина и фондација поднето је укупно 17 пријава везаних за регистрацију података и то:

пријава за упис оснивања	3
пријава за упис брисања	2
пријава за упис промене података	6
пријава за издавање извода	4
пријава за издавање потврда	2
укупно	17

У периоду од 01.01.2013. године до 31.12.2013. године, у Регистру представништава страних задужбина и фондација усвојено је укупно 16 пријава и то:

оснивање	3
брисање	2
упис промене података	5
издавање извода	4
потврде	2
укупно	16

Упоредни приказ броја одобрених оснивања, промена, брисања, извода и потврда у 2012. години са 2013. годином:

Структура одобрених захтева за упис у Регистар представништава страних задужбина и фондација у 2012. и 2013. години

КВАЛИТЕТ ОДЛУКА

У 2013. години, према нашим сазнањима, није покренут управни спор против одлука регистратора. Како је од 01.09.2013. године на овај регистар почео да се примењује Закон о поступку регистрације у Агенцији за привредне регистре, то је од 01.09.2013. до 31.12.2013. године поднето укупно 3 жалбе од којих је једна решена односно другостепени орган ју је одбио.

ЕФИКАСНОСТ РЕГИСТАРА

Регистар задужбина и фондација и Регистар представништава страних задужбина и фондација су дневно ажурни. Иако је законски рок за решавање по пријави 5 дана, регистрација се врши, у просеку за 2 до 4 дана од дана поднете уредне регистрационе пријаве. Поред регистрованих података на интернет страни се објављују и статuti, као и кретање предмета од тренутка пријема до тренутка доношења одлуке Регистратора.

ОСТВАРЕЊЕ ПЛАНА

Завршен је поступак имплементирања одредби Закона о поступку регистрације у Агенцији за привредне регистре на ове регистре који је почео извођењем припремних радњи у мају, а са непосредном применом се почело 01.09.2013. године. Поступак имплементирања је обухватио следеће: усвојена је Измена и допуна одлуке о накнадама за послове регистрације и друге услуге које пружа Агенција за привредне регистре ("Службени гласник РС", бр. 39/2013), објављени су сви текстови на интернет страни Агенције који су усклађени са одредбама овог закона и урађени су сви примерци одлука регистратора које су и имплементирани у софтвер. Софтверска и апликативна решења усклађена са одредбама овог закона су имплементирана у фазама и то: цео првостепени поступак (одбачај пријаве, усвајање пријаве, добачај и усвајање по праву приоритета, коначни одбачај, претрага предмета, исправка техничке грешке) је имплементиран 02.09.2013. године, резервација назива и цео другостепени поступак је имплементиран 01.10.2013. године. Такође је окончан и поступак обавештавања свих корисника услуга ових регистара и то како државних органа, тако и других физичких и правних лица. До краја године ће се почети са консолидацијом регистара која подразумева како унутрашњу консолидацију података у регистру тако и спољашњу консолидацију односно повезивање и тзв. упаривање података са другим регистрима.

ХШ

РЕГИСТАР УДРУЖЕЊА ДРУШТАВА И САВЕЗА У ОБЛАСТИ СПОРТА

Подаци о броју регистрованих спортских удружења друштава и савеза у области спорта у периоду од 01.01.2013. године до 31.12.2013. године.

Број регистрованих удружења, друштава и савеза у области спорта на дан 31.12.2013. године је 11.090. У периоду од 01.01.2013. године до 31.12.2013. године, у овом Регистру поднето је укупно 4.926 пријава, и то:

пријава за упис оснивања	2.011
пријава за упис брисања	68
пријава за упис промене података	1.944

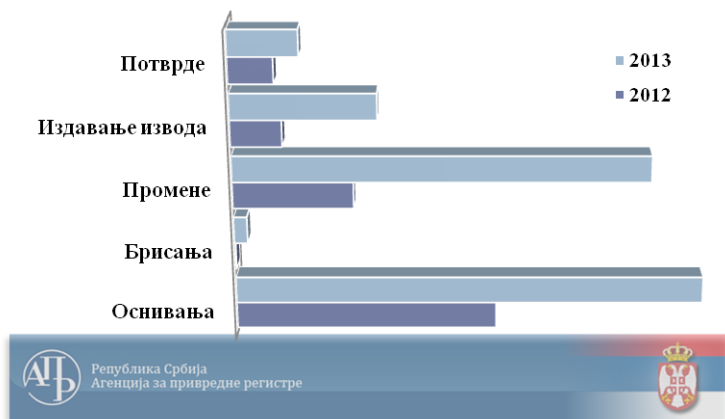

пријава за издавање извода	610
пријава за издавање потврда	293
укупно	4.926

У периоду од 01.01.2013. године до 31.12.2013. године, у Регистру су усвојене је укупно 4.692 пријаве, и то:

оснивање	1.982
брисање	56
упис промене података	1.751
издавање извода	610
потврде	293
укупно	4.692

Упоредни приказ броја одобрених оснивања, промена, брисања, извода и потврда у 2012. години са 2013. годином:

У односу на прошлу годину види се да се број пријава и уписа у Регистар смањио што је и очекивано с обзиром на чињеницу да се поступак усклађивања окончао у 2012. години и да у овој години није било пријава за упис усклађивања.

Структура захтева за упис у Регистар удружења друштава и савеза у области спорта у 2012. и 2013. години

КВАЛИТЕТ ОДЛУКА

У 2013. години изјављено је 29 жалби на одлуке регистратора. Министарство омладине и спорта је решило 20 жалби од којих су 16 жалби одбацили а 4 су усвојене. Према нашим сазнањима, у 2012. години није покренут ни један управни спор против одлуке другостепеног органа.

ЕФИКАСНОСТ РЕГИСТРА

Регистар удружења друштва и савеза у области спорта је дневно ажуран. Законски рок за решавање по пријави од 01.02.2012. године је 5 дана, али се регистрација обавља у року од 2 до 4 дана. Поред регистрованих података на интернет страни се објављују и статуте, као и кретање предмета од тренутка пријема до тренутка доношења одлуке регистратора.

ОСТВАРЕЊЕ ПЛАНА

С обзиром на чињеницу да се у 2013. години вршила имплементација Закона о поступку регистрације у Агенцији за привредне регистре на Регистар удружења и Регистар задужбина и фондација, у овом регистру нису вршене никакве апликативне промене. То значи да су пословни процеси и даље доведени до 85% потребних функционалности, односно омогућавају несметан рад на пријему и обради предмета, објављивању одлука регистратора и статута, резервацији назива, ожалбеном поступку. Остали послови који произилазе из рада регистра као што су издавање потврда и извода се несметано обављају и то у прописаним роковима. Преузете су активности на имплементацији архиве и архивске грађе у систем е-архиве и очекује се да ће се овај посао завршити у првој половини 2013. године. Такође је регистратор почео са радом на Нацрту измена и допуна Закона о спорту за који се очекује да ће бити усвојен у 2014. години.

XIV

РЕГИСТАР КОМОРА

Подаци о броју регистрованих привредних комора у периоду од 01.01.2013. године до 31.12.2013. године.

Регистар комора је почео са радом 01.01.2013. године. Број регистрованих привредних комора на дан 31.12.2013. године је 25. У периоду од 01.01.2013. године до 31.12.2013. године, у овом Регистру поднето је укупно 45 пријава, и то:

пријава за упис усклађивања	20
пријава за упис оснивања	5
пријава за упис брисања	/
пријава за упис промене података	8
пријава за издавање извода	12
пријава за издавање потврда	/
укупно	45

У периоду од 01.01.2013. године до 31.12.2013. године, у Регистру усвојено је укупно 45 пријава, и то:

усклађивање	20
оснивање	5
брисање	/
упис промене података	8

издавање извода	12
потврде	/
укупно	45

КВАЛИТЕТ ОДЛУКА

У 2013. години није изјављена жалба на одлуке регистратора.

ЕФИКАСНОСТ РЕГИСТРА

Регистар комора је дневно ажуран. Иако је законски рок за регистрацију 5 дана, регистрација се обавља у року од 2 до 4 дана. Поред регистрованих података на интернет страни се објављују и статуту, као и кретање предмета од тренутка пријема до тренутка доношења одлуке Регистратора.

ОСТВАРЕЊЕ ПЛАНА

Завршен је поступак уписа у регистар комора које послују по територијалном принципу, као и регистрација уписа новооснованих комора према делатностима које обављају. Овај регистар је урађен на новој техничкој платформи која је до 01.09.2013. године била завршена са отприлике 50%. Како се од 01.09.2013. године на овој платформи налази и регистар понуђача то се очекује да ће се, заједно са поступком развијања функционалности у регистру понуђача, развити и недостајуће функционалности у овом регистру. До краја 2013. године функционалности су довршене са око 70%.

XV

РЕГИСТАР ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И ПОДАТАКА О БОНИТЕТУ ПРАВНИХ ЛИЦА И ПРЕДУЗЕТНИКА

Послови финансијских извештаја и бонитета се, почев од 1. јануара 2010. године, на основу одредаба Закона о изменама и допунама Закона о рачуноводству и ревизији ("Службени гласник РС" бр. 111/2009) обављају у Агенцији за привредне регистре, у оквиру посебног Регистра финансијских извештаја и бонитета.

У 2013. години активности Регистра финансијских извештаја и бонитета, највећим делом, биле су усмерене на пријем и обраду финансијских извештаја за 2012. годину, затим обелодањивање података из тих извештаја на индивидуалном и збирном нивоу, као и на пружање услуга са подацима из тих извештаја. Поред обављања редовних послова, у посматраном периоду, обављане су и активности везане за измену политике накнада за услуге Регистра и дораду информационог система за послове обраде финансијских извештаја, затим активности везане за обезбеђивање услова за примену новог Закона о рачуноводству, и подзаконских аката везаних за тај закон, као и активности у сегменту даљег развоја услуга бонитета.

Рад Регистра финансијских извештаја и бонитета у 2013. години одвијао се у оквиру следећих основних група послова:

- Измена информационог система за потребе Регистра финансијских извештаја и бонитета (РЕФИБИС)
- Регистрација и обрада финансијских извештаја (редовних, ванредних и консолидованих), као документације о усвајању редовних односно консолидованих финансијских извештаја за 2012. годину
- Израда и објављивање макроекономских саопштења и информација

- Утврђивање скоринга, података и показатеља о бонитету на основу финансијских извештаја за 2012. годину
- Пружање услуга из Регистра финансијских извештаја и бонитета
- Активности везане за обезбеђивање услова за пуну примену Закона о рачуноводству и подзаконских аката на основу тог закона
- Израда иницијативе за развој услуга бонитета
- Редефинисање политике накнада за послове из делокруга Регистра финансијских извештаја и бонитета
- Остали послови.

1. Измена информационог система за потребе Регистра финансијских извештаја и бонитета

У првом кварталу 2013. године, на основу захтева Регистра финансијских извештаја и бонитета, а у вези са администрацијом недостатака као и појединачних и групних инструкција које су неопходне за обраду редовних годишњих финансијских извештаја за 2012. годину, у сарадњи са спољним сарадницима и Сектором за информатику и развој урађено је комплетирање информационог система за потребе Регистра (РЕФИБИС), чија имплементација омогућава електронску евиденцију и обраду редовних годишњих финансијских извештаја за велики број обвезника, у релативно кратком временском периоду.

Обављене су активности којима су оптимизоване следеће функционалности система:

- обрада редовних годишњих финансијских извештаја за 2012. годину - извршено је ажурирање апликације ФИБОН у складу са захтевом Регистра финансијских извештаја и бонитета, а који се пре свега односи на промене које су неопходне за обраду редовних годишњих финансијских извештаја за 2012. годину. У циљу потврде исправности, односно иницирања неопходних исправки апликације ФИБОН, извршено је континуирано праћење и провера функционалности те апликације која представља информациону спону свих активности везано за пријем, формалну контролу, затим рачунску и логичку контролу (која се обавља преко унапређене РиАпп апликације) као и експедицију поште
- експедиција поште – дорађено је раније дефинисано решење за евиденцију и управљање поштом у поступку регистрације и обраде финансијских извештаја, које је језгро будућег јединственог система експедиције поште у Агенцији.

У другом кварталу ове године, односно током јуна месеца извршено је додатно ажурирање апликације ФИБОН, чиме је омогућена обрада консолидованих финансијских извештаја за 2012. годину, која је почела у току јуна месеца 2013. године.

Измена комплетног информационог система који је омогућио обраду документације о усвајању редовних годишњих односно консолидованих финансијских извештаја извршена је почетком трећег квартала.

2. Регистрација и обрада финансијских извештаја

а) Припреме за пријем финансијских извештаја

У склопу припрема за пријем и обраду редовних годишњих финансијских извештаја за 2012. годину и ванредних финансијских извештаја обављено је следеће:

- извршена су нужна прилагођавања методолошко-технолошких и апликативних решења за обављање послова контроле, регистрације, обраде и објављивања финансијских извештаја

- припремљени су материјали и извршена је обука, тестирање и избор радника ангажованих на пословима контроле и регистрације редовних годишњих финансијских извештаја за 2012. годину
- у сарадњи са надлежним организационим јединицама Агенције опремљен је простор у коме се у овој години обављају послови контроле и регистрације редовних годишњих финансијских извештаја за 2012. годину
- учешће у преговорима и закључивање Уговора о пружању услуга штампања, израде коверата и ковертирања поштанских пошиљки са ЈП ПТТ саобраћаја "Србија" који се односи на отпремање обавештења о недостацима и потврда о регистрацији редовних годишњих финансијских извештаја за 2012. годину путем „хибридне поште“.

б) Пријем и обрада финансијских извештаја

Закључно са **31. децембром 2013. године** примљена су **174.463 предмета** везано за регистрацију редовних годишњих финансијских извештаја за 2012. годину, од чега се највећи део **151.774 предмета** или **87%** односи на финансијске извештаје за 2012. годину. Остатак од **22.124 предмета** или **13%** односи се на предмете који су достављени у току обраде финансијских извештаја, као допуна по послатим обавештењима о недостацима у тим извештајима, замена финансијских извештаја за 2012. годину, и финансијски извештаји који се односе на раније године или на финансијске извештаје за она правна лица која имају годину различиту од календарске. Применом апликације Агенције **87%** финансијских извештаја достављено је у електронској форми, што је за **3%** више у односу на претходну годину.

Обрада редовних годишњих финансијских извештаја за 2012. годину почела је **22. фебруара 2013. године** са 32 запослена радника Регистра финансијских извештаја и бонитета. У периоду од **27. фебруара до 23. марта 2013. године**, трајала је масовна обрада финансијских извештаја са 220 привремено ангажованих радника и радом у две смене. Од **25. марта** број привремено ангажованих радника је сведен на 49, а они су заједно са запосленим радницима из Регистра наставили обраду тих извештаја, у једној смени и без рада суботом. Број привремено ангажованих радника у наредном периоду је смањен на свега 14, а од **12. априла** престала је потреба за ангажованим радницима.

Током обраде редовних годишњих финансијских извештаја за 2012. годину, обвезницима је послато око **17.000 обавештења** о недостацима у финансијским извештајима, које су обвезници већином и отклонили.

До 31. децембра 2013. године у поступак обраде укључени су сви примљени редовни годишњи финансијски извештаји за 2012. годину, за које је извршена контрола формалне и рачунске исправности. Поступак обраде је завршен и регистровано је **148.919 финансијских извештаја**. У овом периоду обвезницима су послати дописи о немогућности регистрације за **2.855 извештаја**, с тим да им је дата могућност да у поновљеном поступку, а најкасније до 31.12.2013. године могу доставити нове финансијске извештаје уз плаћање редовне и накнаде за кашњење предаје тих извештаја, а то право је искористило само 190 обвезника.

Структура регистрованих редовних годишњих финансијских извештаја по врстама обвезника дата је у прегледу који следи.

Преглед регистрованих редовних годишњих финансијских извештаја за 2011. и 2012. годину

Врста обвезника	Број регистрованих ФИ до 31.12.2012	Број регистрованих ФИ до 31.12.2013.
1 Привредна друштва и задруге	91.913	92.771
2 Банке	70	72
3 Друштва за осигурање	37	38
4 Берза и брокерско дилерска друштва	49	41
5 Даваоци финансијског лизинга	17	16
6 Друштва за управљање добровољним пензијским фондовима	6	6
7 Друштва за управљање инвестиционим фондовима	7	5
8 Затворени инвестициони фондови	2	2
9 Предузетници	20.484	19.734
10 Друга правна лица	26.855	28.580
11 Синдикати	7.702	7.654
У к у п н о	147.142	148.919

Закључно са 31. децембром ове године примљена су **854 консолидована финансијска извештаја за 2012. годину**, од чега је регистрован **851**, а за **3 извештаја** обвезницима су послати дописи о немогућности регистрације тих извештаја. На обради консолидованих финансијских извештаја било је ангажовано 11 запослених радника Регистра финансијских извештаја и бонитета.

У истом периоду примљено је **5.689 ванредних финансијских извештаја** од чега је у процес обраде преузето **5.665**, регистровано је **4.978 извештаја**, док су за **73 ванредна финансијска извештаја** обвезницима послата обавештења о недостацима, а за **614 ванредних финансијских извештаја** послати су дописи о немогућности регистрације тих извештаја. На обради ванредних финансијских извештаја била су ангажована два запослена радника Регистра.

Закључно са 31. Децембром 2013. године евидентиран је пријем **4.297 предмета** који се односе на документацију о усвајању редовних годишњих финансијских извештаја за 2012. годину, од чега је регистрована и објављена документација из **4.225 предмета**, а за **72 предмета** обвезницима ревизије су послати дописи о немогућности регистрације истих, услед утврђених недостатака, а који нису отклоњени у законом предвиђеним роковима. Примљена су и **783 предмета** везана за документацију о усвајању консолидованих финансијских извештаја, а регистрована је и објављена документација из **775 предмета**, док је обвезницима ревизије послато 8 дописа о немогућности регистрације те документације.

в) Подношење пријава за привредни преступ

У првом кварталу 2013. године окончан је поступак подношења пријава за привредни преступ из члана 68. став 1. тачка 12а) и став 2. тог члана Закона о рачуноводству и ревизији, против правних лица, обвезника ревизије који нису доставили документацију о усвајању редовних годишњих и консолидованих финансијских извештаја **за 2011. годину**. У том смислу, поднете су **134 пријаве** за привредни преступ, против малих јавних друштава која нису доставила документацију која се односи на редовне годишње финансијске извештаје за 2011. годину и **53 пријаве** против матичних правних лица која нису доставила документацију која се односи на консолидоване финансијске извештаје за 2011. годину. Дакле, надлежним тужилаштвима поднето је укупно **1.839 пријава** за привредни

преступ које се односе на финансијске извештаје и документацију за 2011. годину (1.461 пријава се односи на финансијске извештаје за 2011. годину и 378 пријава се односи на документацију о усвајању тих извештаја).

У другом кварталу, извршене су и неопходне припреме за подношење пријава за привредни преступ против обвезника који, у складу са законом, нису доставили финансијске извештаје за **2012. годину**, односно документацију о усвајању тих извештаја. Тим поводом, у мају 2013. године, одржан је стручно-консултативни састанак са представницима надлежних правосудних органа (Привредни апелациони суд и Привредни суд у Београду, Апелационо јавно тужилаштво у Београду и Прво основно јавно тужилаштво у Београду), на којем су дефинисани модалитети сарадње у поступку подношења истих.

Затим се отпочело и са пословима подношења пријава по овим основима. У том смислу, током трећег и четвртог квартала 2013. године, поднете су **све пријаве које се односе на редовне годишње финансијске извештаје за 2012. годину**, Односно, поднето је укупно **1319 пријава за привредни преступ.** Од тога 1083 пријаве су поднете против обвезника који уопште нису доставили редовне годишње финансијске извештаје за 2012. годину, 159 пријава је поднето због достављања тих извештаја по истеку законом прописаног рока, а 77 пријава за остале инкриминисане радње (обвезник није доставио комплетан сет образаца, обвезник се није разврстао у складу са законом, и сл).

У првом кварталу 2014. године отпочеће се и са подношењем пријава за привредни преступ против обвезника ревизије који нису уз редовне годишње и консолидоване финансијске извештаја за 2012. годину доставили документацију о усвајању тих извештаја и извештај овлашћеног ревизора. Очекује се да ће по овом основу бити поднето близу 400 пријава за привредни преступ. Дакле, укупно ће бити поднето око **1.700 пријава** које се односе на финансијске извештаје за 2012. годину, односно документацију о усвајању тих извештаја

3. Израда и објављивање макроекономских саопштења и информација

У Регистру финансијских извештаја и бонитета израђена су и објављена макроекономска саопштења о пословању привреде, финансијских и непрофитних институција, као и економских целина у Републици Србији у 2012. години, а на конференцијама за новинаре које су одржане тим поводом презентоване су основне информације. У оквиру саопштења дати су званични збирни подаци на основу којих се могу сагледавати успешност пословања и финансијски положај правних лица и предузетника, као и укупна привредна кретања у земљи.

Саопштења су израђена на основу збирно обрађених података из редовних годишњих и консолидованих финансијских извештаја за 2012. годину и усвојених годишњих и консолидованих финансијских извештаја за 2011. годину, који су достављени Агенцији, у складу са законом који уређује рачуноводство. У саопштењима је дат упоредни преглед броја правних лица и предузетника и броја запослених, као и преглед економских целина, уз детаљан приказ финансијских позиција о резултатима пословања и структури средстава односно извора њиховог финансирања.

У 2013. години израђена су и објављена следећа саопштења:

- *Саопштење о пословању привреде у Републици Србији у 2012. години* у коме су презентовани подаци о пословању привредних друштава и предузетника, и то приказ њихових перформанси на укупном нивоу, са посебним освртом на концентрацију финансијских перформанси на секторском и територијалном нивоу, као и по величини и правној форми привредних друштава, односно у оквиру одређених сегмената тих друштава, као што су новооснована, приватизована и привредна друштва у стечају и ликвидацији

- *Саопштење о пословању финансијских институција у Републици Србији у 2012. години* у коме су дати подаци о пословању финансијских институција у секторима банака, осигурања и финансијског лизинга, затим брокерско дилерских друштава, друштава за управљање добровољним пензијским и инвестиционим фондовима, затворених и приватних инвестиционих фондова, као и других финансијских институција
- *Саопштење о пословању непрофитних институција у Републици Србији у 2012. години* у коме су обухваћени подаци о пословању других правих лица, односно политичких странака, удружења, спортских удружења, друштава и савеза у области спорта, задужбина и фондација, установа и осталих облика организовања других правних лица, као подаци о пословању синдикалних организација
- *Саопштење о пословању економских целина у Републици Србији у 2012. години* са подацима о пословању економских целина у привреди, секторима банака, осигурања и финансијског лизинга, као и економских целина у области пословања са хартијама од вредности односно брокерско дилерских друштава и економских целина у непрофитном сектору.

Поред тога, у оквиру анализе основних привредних кретања у земљи израђено је и објављено саопштење *СТО НАЈ... привредних друштава у Републици Србији у 2012. години*. У саопштењу је приказано сто привредних друштава са различитих аспеката, која су према подацима из редовних годишњих финансијских извештаја за 2012. Годину остварила највеће вредности одређених финансијских перформанси. Поменутих СТО НАЈ... привредних друштава дато је на основу анализе података за 93.096 друштава, и то са аспекта успешности пословања – по пословним приходима и нето добитку, са аспекта финансијских капацитета – по укупним средствима и капиталу, као и са аспекта губитака – по нето губитку и кумулираном губитку.

На основу анализе пословања привредних друштава израђена је и објављена информација *Бонитетна способност српске привреде у 2012. години*. Информација је израђена према збирним подацима о скорингу привредних друштава за период од 2008. до 2012. године и дата је на макронивоу. Полазећи од тога, изнети су подаци о бонитетно способним привредним друштвима у 2012. години, као и о друштвима која су имала могућности за измиривање обавеза, односно о оним привредним друштвима која су имала проблеме у пословању услед веома слабог бонитета и трајне неликвидности. Поред укупних података, дати су и подаци на нивоу сектора, територије и величине привредних друштава.

4. Утврђивање скоринга, података и показатеља о бонитету на основу финансијских извештаја за 2012. годину

За потребе утврђивања скоринга и пружања услуга бонитета, као и за све друге анализе пословања правних лица и предузетника, на основу података из прелиминарне обраде редовних годишњих финансијских извештаја за 2012. годину за привредна друштва, финансијске институције, установе и предузетнике извршене су макроконтроле података из тих извештаја, као и збирних показатеља за оцену бонитета, који су потом укључени у Регистар финансијских извештаја и бонитета.

У складу са Методологијом за утврђивање података и показатеља о бонитету правних лица и предузетника и давање података и мишљења о бонитету привредних друштава, у другом кварталу 2013. године, обављене су следеће активности:

- у складу са дефинисаним нивоима обраде (укупно, 21 сектор, 88 области) утврђено је **преко 350 збирних финансијских извештаја са преко 140.000 збирних података** и извршена је њихова контрола
- утврђено је **преко 12.000 збирних показатеља** за оцену бонитета правних лица и предузетника и извршена је њихова контрола

- на основу збирних података и показатеља за оцену бонитета привредних друштава, применом метода квантитативне финансијске анализе, у поступку утврђивања скоринга обављена је **статистичка анализа преко 110 серија збирних показатеља за оцену бонитета** формираних у складу са дефинисаним нивоима обраде (укупно, 21 сектор, 88 области), а потом, **применом логичких метода и анализа око 40.000 релевантних података** (просечних, позиционих и референтних вредности)
- утврђен је **скоринг за 91.422 привредна друштва, 88 области и 21 сектор**, на основу података за период **од 2008. до 2012. године**, а затим је извршена контрола тог скоринга и back up анализа применом транзиционих матрица, којима је потврђена поузданост примењене методологије. Скоринг је утврђен применом метода квантитативне финансијске анализе и одражава способност измиривања обавеза привредног друштва у пет основних и три специфична нивоа, дајући при томе целовиту слику пословања у посматраном периоду.

Подаци и показатељи утврђени на основу редовних годишњих финансијских извештаја за 2012. годину укључени су у скоринг, као и у све друге услуге које се пружају из Регистра финансијских извештаја и бонитета, почев од **7. маја 2013. године**, од када су те услуге и доступне корисницима.

5. Пружање услуга из Регистра финансијских извештаја и бонитета

Услуге из Регистра финансијских извештаја и бонитета пружане су с једне стране, државним органима и организацијама, као и специјализованим институцијама у циљу сервисирања њихових потреба, без накнаде, а с друге стране свим другим заинтересованим правним и физичким лицима, домаћим и страним, којима су те услуге пружане уз плаћање одговарајуће накнаде.

а) Пружање услуга из Регистра уз плаћање накнаде

У 2013. години заинтересованим корисницима, правним и физичким лицима пружено је укупно **15.640 услуга из Регистра финансијских извештаја и бонитета**, уз плаћање накнаде.

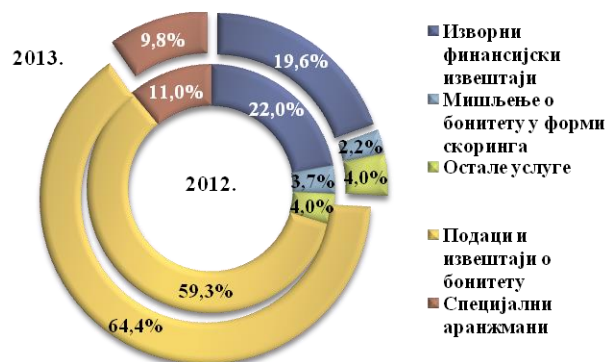
Број и структура пружених услуга из Регистра финансијских извештаја и бонитета дати су у прегледу који следи.

Преглед пружених услуга из Регистра финансијских извештаја и бонитета у 2012. и 2013. години

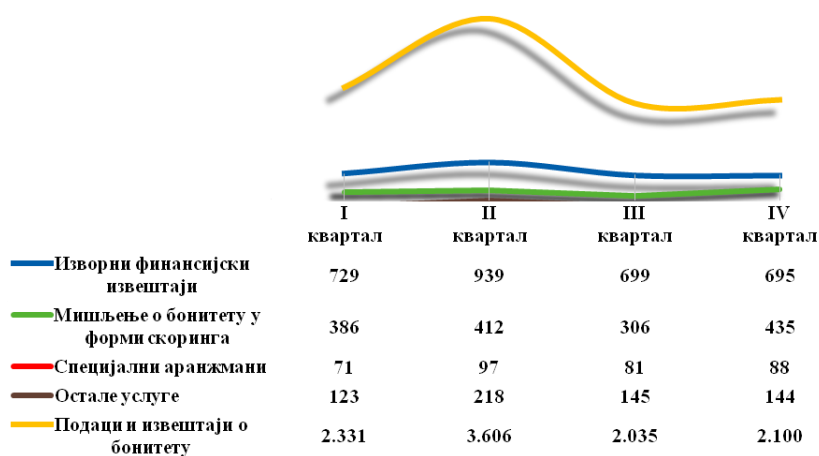
Врста услуге	2012.	2013.	
I	Изворни финансијски извештај	3.878	3.062
1	Годишњи финансијски извештај	1.639	1.225
2	Годишњи финансијски извештај са извештајем ревизора	37	28
3	Консолидовани финансијски извештај	11	16
4	Консолидовани финансијски извештај са извештајем ревизора		6
5	Биланс стања	997	841
6	Биланс успеха	1.082	882
7	Извештај о токовима готовине	12	10
8	Извештај о променама на капиталу	10	1
9	Напомене уз финансијски извештај	28	24
10	Статистички анекс	62	29
II	Подаци и извештаји о бонитету	10.471	10.072
1	Сажети годишњи финансијски извештај	18	20
2	Сажети годишњи финансијски извештај са извештајем ревизора	1	6

3	Сажети Биланс стања	42	91
4	Сажети Биланс успеха	6	16
5	Појединачни показатељ за оцену бонитета	1	
6	БОН 1 - Потпуни извештај о показатељима за оцену бонитета	575	519
7	БОН 2 - Извештај о финансијском положају и успешности пословања	364	394
8	БОН 3 - Сажети извештај о бонитету	215	170
9	БОН ЈН - Извештај о бонитету за јавне набавке	8.793	8.355
10	БОН КС - Извештај о бонитету за процену кредитне способности дужника	405	456
11	БОН ХОВ - Извештај о бонитету учесника на тржишту хартија од вредности	2	
12	БОН СТ/КР - Извештај о бонитету за регистрацију обављања спољне трговине контролисаном робом	38	35
13	ФИ ДПЛ - Подаци о финансијском положају другог правног лица	11	10
III	Мишљење о бонитету у форми скоринга	1.949	1.539
1	Скоринг (за 1 привредно друштво)	1.949	1.515
2	Скоринг (за 11 до 100 привредних друштава)		24
IV	Специјални аранжмани	657	337
1	Подаци из изворних финансијских извештаја*	645	313
2	Збирни подаци из изворних финансијских извештаја**	12	24
V	Остале услуге	703	630
1	Потврда	318	288
2	Копија документа	51	24
3	Оверени препис потврде о регистрацији финансијског извештаја	334	318
VI	Укупно:	17.658	15.640
*	<i>Број података из изворних финансијских извештаја</i>	19.883.853	21.770.510
**	<i>Број збирних података из изворних финансијских извештаја</i>	5.434	7.646

Током 2013. године укупан број пружених услуга из Регистра финансијских извештаја и бонитета у односу на претходну годину је смањен (11,4%), а структура тих услуга је нешто измењена, тако да је учешће података и извештаја о бонитету у укупном броју пружених услуга повећано (са 59,3% на 64,4%). Као и претходне године, највеће учешће у укупном броју услуга бележе *Извештај о бонитету за јавне набавке – БОН ЈН* (53,4%), затим *скоринг* (9,8%) и *изворни годишњи финансијски извештаји* (7,8%).

Истовремено, значајно је повећан број *Извештаја о бонитету за процену кредитне способности – БОН КС* (12,6%) и *Извештаја о финансијском положају и успешности пословања БОН 2* (8,2%), који су дати корисницима.

Преглед пружених услуга из Регистра финансијских извештаја и бонитета у 2013. години, по кварталима

Посматрано по кварталима, највише односно трећина услуга из Регистра финансијских извештаја и бонитета пружена је у току II квартала 2013. године, с обзиром да је у том кварталу и почело пружање услуга у којима су обухваћени подаци из редовних годишњих финансијских извештаја за 2012. годину.

Иако је смањен број услуга специјалних аранжмана, које су пружене претежно великим корисницима података, у оквиру њих дато је за 9,5% више података у односу на претходну годину. У 2013. години издато је **337 извештаја**, са **21.770.510**

индивидуалних и 7.646 збирних података из финансијских извештаја, који су утврђени у складу са методологијом односно критеријумима тих корисника.

Преглед података из Регистра финансијских извештаја и бонитета који су корисницима дати уз плаћање накнаде у 2013. години

Ред бр.	Назив корисника	Број података	Број извештаја
1	COFACE SRBIJA doo Beograd* (периодична повлачења података према стандардизованој методологији)	330.935	12
2	PRISMA RISK SERVICES doo Beograd (периодична повлачења података према стандардизованој методологији)	273.242	125
3	НИС ад Нови Сад (периодична повлачења података према стандардизованој методологији)	68.889	64
4	RATING doo Beograd (периодична повлачења података према стандардизованој методологији)	8.897	9
5	AGENCY SPORTNET doo Beograd (периодична повлачења података према стандардизованој методологији)	48	3
6	ERSTE BANK ad Novi Sad	1.643.007	3

7	ЗАВОД ЗА КОНСАЛТИНГ И ВЕШТАЧЕЊА доо Нови Сад	150	5
8	RAIFFEISEN LEASING doo Beograd	4.650	2
9	PROCREDIT BANK ad Beograd	246.773	4
10	RAIFFEISEN BANK ad Beograd	1.831.897	5
11	Факултет политичких наука Београд	243	1
12	Регионална привредна комора Лесковац	22	1
13	Регионална привредна комора Краљево	90.232	2
14	ERNST & YOUNG doo Beograd	3.216	5
15	Привредна комора Београд	198	1
16	ДДОР НОВИ САД адо Нови Сад	7.480	2
17	Физ. лице Милица Бошковић	72	1
18	ICAP Business Services doo Beograd	36.952	3
19	Физ. лице Ива Пероутка (Bravo Solution S.p.A Milano)	850	1
20	ЈП СРБИЈАШУМЕ Београд	1.200	2
21	Физ. лице Andreas Winkler	1.479	1
22	Ревизорска кућа- АУДИТОР доо Београд	549	1
23	METHODES doo Beograd	1.054.744	1
24	IDC ADRIATICS doo Beograd	13.983	1
25	NIP BIF PRESS doo Beograd	8.156	7
26	HAHN+KOLB doo Beograd	222	1
27	Rang doo Beograd	196	1
28	PHOENIX PHARMA doo Beograd	15.926	1
29	CUBE Risk Management Solutions doo Beograd	1.714.018	7
30	Физ. лице Вујица Воргић	90	1
31	НУРО ALPE-ADRIA-BANK ad Beograd	1.625.335	2
32	EUROBANK EFG ad Beograd	820.647	4
33	BANCA INTESA ad Beograd	5.023.764	1
34	КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА ад Београд	1.024.637	1
35	CREDIT AGRICOLE BANKA SRBIJA ad Novi Sad	518.415	1
36	Физ. лице Тања Станишић	10	1
37	СВБ - ЈАНКОВИЋ доо Београд	3.850	1
38	SOCIETE GENERALE BANKA SRBIJA ad Beograd	239.975	2
39	ВОЈВОЂАНСКА БАНКА ад НОВИ САД	343.961	1
40	КОВИНГ доо Београд	8	1
41	Физ. лице Andrew Konitzer, PhD	714	1
42	Физ. лице Весна Миловановић	72	2
43	CREDITREFORM doo Beograd	2.847.264	2
44	ПРИВРЕДНИ САВЕТНИК доо Београд	4.100	1

45	EURO BUSINESS CENTER Skorje	500	1
46	SBERBANK SRBIJA ad Beograd	25.302	4
47	DELOITTE doo Beograd	2.624	2
48	Физ. лице Даница Прошић	197	1
49	Физ. лице Срђан Бољановић	1.992	1
50	Физ. лице Владимир Хоровиц адвокат	13	1
51	ECOVIS CONFIDAS doo Beograd	1.713.249	1
52	Физ. лице Иле Ковачевић	6	1
53	PU ALCS Beograd	16	1
54	Физ. лице Данијела Ивков	214	2
55	РАТЕЛ Србија	120	1
56	СРБИЈАТРАНСПОРТ ад Београд	6.716	3
57	Физ. лице Дејан Јовановић	501	1
58	ЛЕКАКОП доо Сремска Митровица	1	1
59	Физ. лице Мирјана Веселиновић	4	1
60	Агенција за равномерни регионални развој АП Војводине	166.278	1
61	BRITISH AMERICAN TOBACCO SOUTH-EAST EUROPE doo Beograd	1.350	4
62	BAT VRANJE ad Vranje	25.808	3
63	ПРИВРЕДНА КОМОРА СРБИЈЕ	550	1
64	DCG doo Beograd	2.958	2
65	Физ. лице Славен Живковић	1.437	2
66	БАЛКАНСКА ИСТРАЖИВАЧКА МРЕЖА Београд	30	1
67	HYPO ALPE-ADRIA-LEASING doo Beograd	2.124	1
68	HYPO ALPE-ADRIA-RENT doo Beograd	649	1
69	Физ. лице Нинослав Петровић	1.146	1
70	Физ. лице Тања Стругар	39	1
71	SAP WEST BALKANS doo Beograd	13.156	1
72	OPEN SOURCE doo Beograd	105	1
73	MONA HOTEL MANAGEMENT doo Beograd	3	1

Укупно: **21.778.156** **337**

* С обзиром да се подаци издају по Уговору, са обрачуном на месечном нивоу, број извештаја дат је месечно, а њихов укупан број је 334.

б) Пружање услуга из Регистра финансијских извештаја и бонитета без накнаде

Закључно са 31. децембром 2013. године државним органима и организацијама уступљено је без накнаде преко **160 милиона података и 671 извештај**.

Преглед података из Регистра финансијских извештаја и бонитета који су државним органима и организацијама дати без плаћања накнаде*

Р.бр.	Назив корисника	Број података	Број извештаја
1	Министарство унутрашњих послова - <i>Дирекција полиције</i>		548
2	Министарство финансија и привреде- <i>Сектор за финансијски систем</i>	28.422	
3	Министарство финансија и привреде- <i>Сектор пореске полиције</i>		3
4	Министарство финансија и привреде- <i>Пореска управа -подаци за све врсте обвезника из ФИ за 2011 и 2012 годину***</i>	30.041.502	3
5	Министарство привреде	10.392.281	5
6	Министарство регионалног развоја и локалне самоуправе (<i>подаци за привредна друштва из ФИ 2011 и 2012</i>)	23.892.348	
7	Министарство енергетике, развоја и заштите животне средине	36	
8	Министарство спољне и унутрашње трговине и телекомуникација	13.622.956	
9	НБС-Директорат за економска истраживања и статистику	155.997	
10	Фискални савет	17.112.271	
11	АП Војводина - Покрајински секретаријат за пољопривреду	1.163	
12	Републички завод за статистику	15.509.603	
13	Трговински и општински судови	220	103
14	Координационо тело Владе Републике Србије за општине Прешево, Бујановац и Медвеђу	660	
15	Јединице локалне самоуправе**	6.684.369	9
16	Агенција за страна улагања и промоцију извоза (СИЕПА)	4.255	
17	ММФ	720.000	
18	Агенција за приватизацију	704.800	
19	Национална агенција за регионални развој	17.853.384	
20	Министарство финансија- <i>Управа за спречавање прања новца</i>	23.271.895	
21	Државна ревизија	9.813	
У к у п н о		160.005.975	671

* Одлука о врсти, обиму и начину испоруке података и докумената који се уступају без накнаде државним органима и организацијама, органима аутономних покрајина и јединицама локалне самоуправе („Сл. гласник РС“, бр. 56/2012), у примени од 13.06. 2012 године

** Стандардизовани подаци по Одлуци достављени су јединицама локалне самоуправе: градовима - Лесковац, Ниш, Београд, Нови Сад, Чачак, Крагујевац, Краљево и Шабац општинама – Жагубица, Трстеник, Рековац, Обреновац, Лазаревац, Кучево, Ивањица, Кикинда, Уб, Димитровград, Барајево, Велика Плана, Темерин, Бачка Паланка, Лозница, Оџаци, Рача, Рума, Трговиште, Тугин, Свилајнац, Лајковац, Инђија, Кула, Меровина, Нова Варош, Смедерево, Сомбор и Тител

*** Пореској управи су подаци из финансијских извештаја за 2011. годину, у форми стандардних извештаја (16.1, 16.2 и 16.3), уступљени раније (у августу 2012. године)

6. Активности везане за обезбеђивање услова за пуну примену Закона о рачуноводству

Током јула 2013. године донет је нови Закон о рачуноводству, који прописује значајне новине везане за поступак пријема, обраде и објављивања финансијских извештаја у Регистру финансијских извештаја (за свих 160.000 обвезника уводе се потпуно нове обавезе достављања података за статистичке и друге потребе, као и достављања тих података и финансијских извештаја применом посебног информационог система Агенције, уз потписивање истих докумената квалификованим електронским потписом законског заступника; даље сви обвезници, уместо само 5.000 обвезника ревизије, дужни су да доставе одлуке о усвајању финансијских извештаја, одлуке о расподели добити/покрића губитака и осталу документацију прописану Законом; за Агенцију је уведена обавеза објављивања свих 160.000 финансијских извештаја као и наведене документације – уместо објављивања тих извештаја и докумената само за обвезнике ревизије).

Обезбеђивање услова за пуну примену решења из новог Закона подразумева дефинисање нових нормативних и методолошко-технолошких правила обраде (кроз израду одговарајућег подзаконског акта и упутстава за рад) и израду потпуно новог информационог система. С обзиром на то да се ради о суштински новом концепту обраде и објављивања финансијских извештаја и документације прописани рок за пуну имплементацију поменутих решења (31.12.2014. године) је веома кратак. Следствено томе, покренута је иницијатива пред Владом Републике Србије за обезбеђивање средстава за израду новог информационог система Агенције у складу са Законом о рачуноводству и у том смислу израђена посебна Информација, те је истовремено предложено и формирање међуминистарске радне групе са задатком праћења реализације постављених циљева и отклањања потенцијалних ризика у успостављању тог система, а шта је Влада усвојила Закључком од 30.12.2013. године.

7. Израда иницијативе за развој услуга бонитета

Полазећи од садашње улоге коју услуге бонитета имају на тржишту, као и од тренутних и очекиваних потреба тржишта, а у циљу очувања конкурентске позиције Агенције за привредне регистре у делу пружања тих услуга, током 2013. године израђена је *Иницијатива за даљи развој услуга бонитета у Агенцији за привредне регистре*.

У том смислу, поред континуираног праћења актуелних економских трендова и правила финансијске и квантитативне анализе, у Регистру финансијских извештаја и бонитета сагледана су и међународна искуства везано за бонитет и рејтинг у реномираним институцијама (Banque de France, Bundesbank, Сarr&СARR), као и домаћа и међународна регулатива из те области. Као резултат, извршена је упоредна анализа активности потребних за усавршавање скоринга, као услуге бонитета која се квалитативно издваја од осталих, и активности потребних за развој нове услуге бонитета односно рејтинга привредних друштава.

У Иницијативи су изложене све потребне активности везано за обе опције развоја услуга бонитета – усавршавање скоринга и развој рејтинг модела и на основу анализе истих, као оптимално решење, предложено је развој рејтинг модела. Поред тога, уз образложење за овакво опредељење дате су и претпоставке које су основ за отпочињање тих активности.

У склопу активности везаних за развој рејтинга израђен је и предлог Програма развоја Агенције за привредне регистре у периоду од 2014. до 2016. године у коме је наведен као један од стратешких циљева - Развој и успостављање рејтинга у Агенцији, који је усаглашен са међународним правилима и праксом, и као такав обезбеђује корисницима услуга поуздане и квалитетне информације о пословању привредних друштава у земљи. У том смислу дате су основе компоненте потребне за остварење датог

стратешког циља, као и очекивани резултати и активности односно показатељи успешности у њиховој реализацији.

8. Редефинисање политике накнада за послове из делокруга Регистра финансијских извештаја и бонитета

Регистар финансијских извештаја и бонитета учествовао је у изради нове Одлуке о накнадама за послове регистрације и друге услуге које пружа Агенција за привредне регистре, која је у примени од 1. јанура 2014. године. У том смислу, све накнаде везане за послове финансијских извештаја и бонитета усаглашене су са правилником који уређује методологију и начин утврђивања трошкова пружања јавне услуге. У новој Одлуци промењене су накнаде за регистрацију финансијских извештаја достављених применом посебне апликације Агенције и одређене у висини реалних трошкова.

9. Остали послови

Припремљени су презентациони текстови везано за послове Регистра финансијских извештаја и бонитета и исти су објављени на интернет страници Агенције.

Припремљен је **261 одговор надлежним тужилаштвима и судовима** којима су дате додатне информације и докази поводом поднетих пријава за привредни преступ из члана 68. став 1. тач. 1.), 12.) и 12а) и став 2. тог члана Закона о рачуноводству и ревизији.

Израђено је преко **1.200 одговора** заинтересованим правним и физичким лицима у којима су тим лицима дата додатна појашњења везано за начин достављања њихових финансијских извештаја односно за пружање услуга из Регистра финансијских извештаја и бонитета.

XVI

РЕГИСТАР МЕРА И ПОДСТИЦАЈА РЕГИОНАЛНОГ РАЗВОЈА

Према одредбама Закона о регионалном развоју („Сл. гласник РС”, бр. 51/09 и 30/10), у складу са прописима донетим на основу овог закона и законом којим се уређује правни положај Агенције за привредне регистре (Агенција), у 2011. години Агенција је почела да води Регистар мера и подстицаја регионалног развоја (Регистар). Активности у Регистру су у 2013. години, поред обављања текућих послова, великим делом биле усмерене на нове иницијативе и даљи развој.

У том смислу, напори су, пре свега, усмеравани на усавршавање пословних процеса у циљу повећања квалитета уноса и контроле података у бази Регистра, реструктурирање база података, као и унапређење извештавања о подстицајима регионалног развоја у складу са одредбама Уредбе о садржини, начину и поступку вођења Регистра мера и подстицаја регионалног развоја („Сл. гласник РС”, бр. 93/10, 100/11, 35/12 и 16/13 - у даљем тексту: Уредба) и одредбама новог Закона о министарствима („Сл. гласник РС”, бр. 72/12 и 76/13), као и спровођење неопходних методолошко-технолошких и техничких измена са циљем унапређења информационо-комуникационих перформанси Регистра.

У складу са наведеним, рад Регистра се у 2013. години одвијао у оквиру следећих основних група послова:

- Спровођење методолошко-технолошких и техничких измена у циљу унапређења информационо-комуникационих перформанси Регистра
- Реструктурирање база података

- Усавршавање пословних процеса у циљу повећања квалитета извештавања о подстицајима регионалног развоја из Регистра
- Регистрација и обрада података о подстицајима регионалног развоја
- Пружање услуга из Регистра
- Остале активности у вези са радом Регистра
- Остали послови

Спровођење методолошко-технолошких и техничких измена у циљу унапређења информационо-комуникационих перформанси Регистра

Спровођење методолошко-технолошких и техничких измена у циљу унапређења информационо-комуникационих перформанси Регистра, обухватило је, између осталог, спровођење неопходних измена над апликацијом за вођење Регистра, што је укључило допуну правила логичких контрола и њихову аутоматизацију, као и стално усавршавање система контроле података у смислу осмишљавања нових и унапређења постојећих контролних табела. Пре почетка уноса података у Регистар за текућу годину, почетком 2013. године извршено је тестирање функционалности нове апликације ради отклањања уочених техничких мањкавости у њеном раду и обезбеђења несметаног уноса и контроле података, периодичних обрада, подршке корисницима апликације и управљања проблемом менаџмента (исправљање грешака у апликацији и имплементирање нових функционалности). Одржавање апликације у функционалном стању и отклањање мањкавости у њеном функционисању, које се спорадично јављају превасходно из техничких разлога, представља континуелан процес, који се одвија у сарадњи између Регистра и информационо-техничке службе.

Спровођење наведених измена у апликацији, практично је представљало имплементацију одредаба, како Уредбе о изменама и допунама уредбе о садржини, начину и поступку вођења Регистра мера и подстицаја регионалног развоја („Сл. гласник РС”, број 16/13), која је ступила на снагу у првом кварталу 2013. године, тако и других релевантних прописа и интерних аката Агенције. Новом, ревидираном Уредбом практично је верификовано постојеће стање у Регистру, дефинисано одредбама аката за успостављање и рад Регистра, ревидираних у другој половини 2012. године, након завршетка комплетне миграције података у складу са прописима, у којима су, између осталог, прецизирани унос и контрола података у Регистар, као и динамика уноса података у новом продукционом окружењу.

У складу са Уредбом, Регистар је у сарадњи са информатичком службом Агенције, поред раније започетих активности, интензивно радио на иновирању процеса уноса података у Регистар, како у смислу верификовања измена у шифарнику за назив даваоца и уградње истих у *апликацију за ручни унос података*, односно, у схему за *унос података путем XML-а*, тако и путем рада на отклањању уочених мањкавости техничке подршке функционисању ревидираних правила логичке контроле, прилагођених опредељењу *да се логичка контрола*, односно унос логички исправних података у Регистар и исправка логички неисправних података, *учине што је могуће више једноставним за коришћење од стране ОУПР - реализатора*. Упоредо са спроведеним изменама у бази и апликацији, креиране су и нове извештајне табеле. Такође, припремљен је и, ради имплементације, достављен информатичкој служби сет нових контролних табела помоћу којих је, у процесу подизања нивоа аутоматизације уноса и контроле унетих података, уз постојеће контролне табеле, овлашћеним лицима ОУПР-ова која уносе податке у Регистар, омогућен увид у стање сопствених података у бази Регистра, као и усаглашавање података које уносе ОУПР-ови у Регистар са званичним подацима из других регистара Агенције, у било ком временском тренутку током извештајног периода, независно од Агенције.

Такође, Регистар је, у сарадњи са информационо-техничком службом, радио на усавршавању процеса формирања стандардизованих извештаја по захтеву субјеката регионалног развоја и осталих корисника података, који податке из овог регистра, у складу са прописом, добијају без накнаде.

Рад на унапређењу информационог система Регистра у 2013. години обухватио је, поред наведеног, активности на реализацији Пројекта за израду новог Портала Мапе Регистра, као и неопходну доградњу апликативних софтверских решења која ће омогућити структурисање базе података у правцу добијања агрегираних извештаја по више критеријума, са могућношћу примене статистичке анализе података.

Преструктурирање база података

У августу 2013. године ступио је на снагу Закон о изменама и допунама Закона о министарствима („Сл. гласник РС”, број 76/13), чија примена је генерисала додатне измене над структуром података Регистра, које су се превасходно односиле на:

- Спровођење неопходних измена над структуром базе података Регистра, у складу са одредбама новог Закона о министарствима
- Рад на ревизији аката за успостављање и рад Регистра

Спровођење неопходних измена над структуром базе података, у складу са новим Законом о министарствима започето је крајем августа 2013. године ради задовољавања основног постулата да подаци о мерама и подстицајима буду упоредиви у временским серијама. Наиме, овим законом је ресор Министарства финансија и привреде раздвојен на два ресора, и то: Министарство привреде и Министарство финансија. Промене у наведеном закону проузроковале су активности усмерене на спровођење миграције података у Регистру. У том смислу, у Регистру је извршено мапирање измена у шифарницима и припремљен основ за миграцију свих постојећих података на начин који ће омогућити њихово даље коришћење у складу са важећим прописима. То значи да су сви подаци о мерама и подстицајима, који су унети у Регистар за последњих 5 историјских година и првих 6 месеци текуће године, морали бити изнова структурирани и логички и рачунски исконтролисани, како би обрада података за извештајни период јануар-септембар 2013. године била урађена у складу са одредбама новог Закона о министарствима („Сл. гласник РС”, бр. 72/12 и 76/13).

Ради спровођења миграције података у Регистру, односно стварања услова за функционисање Регистра у складу са важећим прописима, у Регистру је спроведена и *ревизији аката за рад Регистра*, која је, пре свега, обухватила ревизију шифарника и неопходне (пратеће) документације. Информационом сектору Агенције су, поред утврђене везе између старих и нових шифарника, достављена и измењена документа која се односе на промене у српском и енглеском порталу Мапе Регистра као и измене у стандардизованом извештају о подстицајима регионалног развоја, ради обезбеђења коректног (у складу са прописима) извештавања из Регистра у наредном периоду. Такође, у Регистру је, у склопу процеса усаглашавања методолошко технолошких и техничких докумената са одредбама новог Закона о министарствима, ревидирано Упутство о ближим условима и начину уноса података о мерама и подстицајима регионалног развоја у Регистар, тако да су после завршетка обраде за извештајни период јануар-септембар 2013. године, спроведена техничка усаглашавања у апликацији за унос и контролу података у Регистру и иста учињена доступним ОУПР-има за унос података у четвртм кварталу 2013. године. У складу са изменама наведеног закона, припремљена су и пратећа документа, као и презентациони текстови везани за послове Регистра који су објављени на интернет страни Агенције.

Усавршавање пословних процеса у циљу повећања квалитета извештавања о подстицајима регионалног развоја из Регистра

Активности усмерене на *усавршавање пословних процеса у циљу повећања квалитета извештавања о подстицајима регионалног развоја*, односиле су се, пре свега, на дефинисање захтева за контролу квалитета података који се објављују на Мапи Регистра, који су прослеђени информатичкој служби

ради имплементације, као и дефинисање захтева за формирање посебних извештаја за добијање података из базе Мапе Регистра према позицијама на Мапи Регистра, односно, приказ свих података из наведене базе, према задатим критеријумима.

Истовремено, у сарадњи са информатичком службом, поједностављен је процес формирања стандардизованих извештаја у Cognos коцки, прилагођавањем излаза извештаја на основу задатих критеријума из захтева. Рад на подизању степена аутоматизације приликом преузимања стандардизованих извештаја по захтеву свих субјеката регионалног развоја и осталих корисника података, који податке из овог регистра, у складу са прописом, добијају без накнаде, зависиће од тога колику подршку ће овом процесу бити у могућности да пружи информатичка служба. Циљ који се жели постићи је да се овлашћеним корисницима података из стандардизованог извештаја, утврђеним чланом 19. Закона о регионалном развоју („Сл. гласник РС”, бр. 51/09 и 30/10) и другим корисницима података утврђеним чланом 1. Одлуке о врсти, обиму и начину испоруке података и докумената које се уступају без накнаде државним органима и организацијама, органима аутономних покрајина и јединицама локалне самоуправе („Сл. гласник РС”, број 56/12 - у даљем тексту: Одлука), омогући директно преузимање података преко web-апликације, при чему би обим података које корисник преузима на овај начин, био дефинисан приликом овлашћивања тог корисника за приступ и преузимање података путем стандардизованог извештаја.

У првом кварталу 2013. године *Регистар је први пут објавио Мапу Регистра на енглеском језику*, на којој су подаци, структурно и садржински, организовани на исти начин као на српској верзији Мапе Регистра.

На *српској верзији Мапе Регистра*, као графичком, бројчаном и текстуалном приказу података Регистра, која је јавно презентована у јануару 2012. године, сва објашњења података у табелама на Мапи Регистра, налазила су се испод табела на које су се односила. Насупрот томе, на порталу Мапе Регистра у 2013. години, у обе језичке верзије, објашњења података у табелама издвојена су у посебан документ, што за разлику од ранијег ограниченог простора који постоји испод табела, пружа могућност за детаљније објашњење података у табелама.

Такође, у 2013. години, у Регистру су спроведене активности усмерене на *иновирање Портала Мапе Регистра*, што је, између осталог, обухватило дефинисање нових табела за Мапу Регистра, чији садржај представљају изабрани подаци из регистра Агенције, који нису обухваћени на садашњем порталу Мапе Регистра, а односе се на непрофитни сектор. На састанцима које је Регистар одржао са руководиоцима информационог сектора и надлежног регистра, из чијих база ће у наредном периоду бити приказивани подаци на Мапи Регистра, постигнут је договор о сету података који ће чинити садржај нових табела на Мапи Регистра, начину приказивања и могућностима реализације овог захтева. Регистар је дефинисао и припремио захтев за нови Портал Мапе Регистра (Захтев за Портал Мапе Регистра; Методологија за повлачење података на Мапу Регистра; графикони и радне табеле; напомене; фусноте/инфо), и почетком трећег квартала текуће године исти доставио, ради реализације, информационом сектору. Услед немогућности информационог сектора да испоштује договорене рокове, неопходна тестирања која Регистар мора да спроведе везано за могућност реализације новог концепта Мапе Регистра, померена су за први квартал наредне године.

Такође, Регистар је у трећем кварталу припремио и информационом сектору доставио на реализацију захтев за усаглашавање степена развијености општина на Мапи Регистра, са одредбама нове Уредбе о утврђивању листе развијености региона и јединица локалне самоуправе за 2013. годину („Сл. гласник РС”, бр. 62/13), која је ступила на снагу крајем јула 2013. године. Наведени захтев је реализован у планираном року.

Регистрација и обрада података о подстицајима регионалног развоја

Регистрација и обрада података о подстицајима регионалног развоја у 2013. години обухватила је активности које су се односиле на пријем, контролу, обраду и објављивање података за четири извештајна периода, и то: свих дванаест месеци претходне године (коначна обрада података за 2012. годину) и три извештајна периода у 2013. години (јануар-март, јануар-јун и јануар-септембар 2013. године).

Наведене активности су спроведене у складу са одредбама Уредбе, према којој су ОУПР-и дужни да податке, који се односе на подстицаје регионалног развоја за одређени извештајни период текуће године, унесу у Регистар до краја тог извештајног периода и потврђивање унетих и исконтролисаних података изврше у првој декади наредног месеца, док се активности везане за коначну обраду података за извештајну годину, као и објављивање тих података на Мапи Регистра, спроводе у првом кварталу наредне године, при чему, због сређивања база података ОУПР-ова за претходну годину, унос, контрола, обрада и објављивање коначних података на годишњем нивоу, изискују више времена него аналогне кварталне активности током године.

С обзиром на то да је у 2013. години код појединих ОУПР-ова дошло до промене овлашћених лица за унос и коришћење података Регистра, са новим овлашћеним лицима у тим ОУПР-има су одржавани појединачни састанци како би се што је могуће пре обучили и укључили у систем рада Регистра, а креирана су им и корисничка имена и лозинке, ради омогућавања несметаног приступа бази Регистра.

Након завршене обраде финансијских извештаја за 2012. годину, Регистар је у другом кварталу 2013. године послао ОУПР-има информације о величини привредних друштава као корисника подстицаја, као и најновије информације из Регистра привредних субјеката, које се односе на идентификацију привредног друштва - корисника подстицаја као јавног предузећа, ради усаглашавања података у бази Регистра, али и у сопственим базама ОУПР-ова, са званичним подацима Агенције, како би ОУПР-и у наредном периоду (до обраде финансијских извештаја за 2013. годину), били у могућности да у Регистар уносе ажурне податке о корисницима подстицаја, преузете из других регистара Агенције (званични подаци о величини привредних друштава, статусу привредних друштава као јавних предузећа, као и важеће податке о другим врстама корисника подстицаја у Регистру).

Уз константну подршку Регистра која је пружана овлашћеним лицима за унос података у погледу отклањања недоумица везаних за методологију уноса података, односно, уз подршку информационог сектора за отклањање техничких проблема у функционисању апликације, *подаци за извештајни период јануар – децембар 2013. године* су, у складу са прописаном динамиком, једним делом унети у Регистар до краја 2013. године. Завршни унос, контролу и потврђивање коректности унетих података за период јануар-децембар 2013. године, ОУПР-и ће извршити почетком 2014. године, након консолидовања сопствених база података на годишњем нивоу, због чега се обрада и објављивање годишњих података на Мапи Регистра за целу претходну годину, спроводе у првом кварталу наредне године.

Укупан број подстицаја за које су у Регистар унети подаци на нивоу појединачних година, од момента успостављања овог регистра до краја 2013. године, износи 183.473 подстицаја и то су за историјске године 2008, 2009, 2010, 2011 и 2012-ту, унети подаци за 17.641; 29.244; 42.636; 44.769 и 30.229 подстицаја регионалног развоја, респективно, док је за период јануар–децембар 2013. године унето 18.954 подстицаја (претходни подаци).

Детаљније, број подстицаја регионалног развоја по ОУПР-има и годинама, регистрован (унет у базу Регистра) у периоду јануар 2008 – децембар 2013. године, дат је у табели 1.

Табела 1. Број регистрованих подстицаја регионалног развоја

ОУПР	2008	2009	2010	2011	2012	2013 ¹
Министарство регионалног развоја и локалне самоуправе – Сектор за регионални развој	22	10	---	---	---	---
Министарство регионалног развоја и локалне самоуправе – Сектор за инвестиције и инфраструктурне пројекте - НИП	408	271	316	183	113	41
Министарство регионалног развоја и локалне самоуправе – Сектор за инвестиције и инфраструктурне пројекте – БЕЗ НИП	---	---	---	---	---	5
Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде ²	---	---	---	---	---	---
Министарство финансија – Управа за трезор	1.843	1.317	1.263	1.502	2.915	2.225
Министарство привреде – Сектор за туризам	121	81	56	69	58	76
Министарство привреде – Сектор за привреду и приватизацију		10	19	23	14	7
Министарство саобраћаја	77	48	53	53	117	25
Министарство природних ресурса, рударства и просторног планирања	128	189	215	193	107	31
Министарство енергетике, развоја и заштите животне средине – Сектор енергетике	5	1	5	2	3	10

¹ Подаци се односе на период јануар-децембар 2013. године – претходни подаци

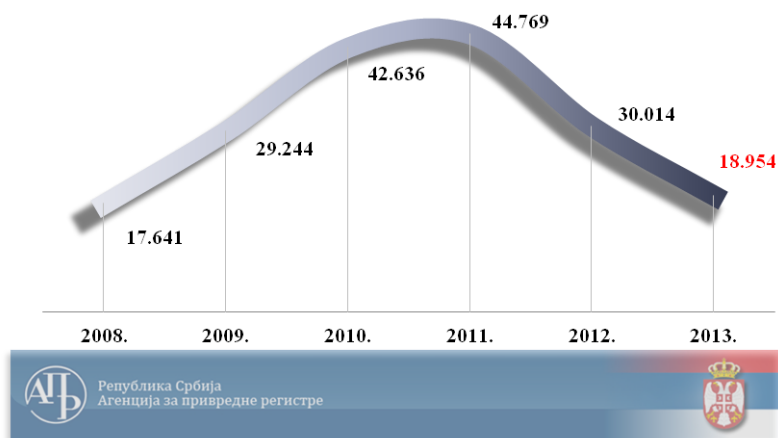
² За Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде -Управа за аграрна плаћања, податке о подстицајима регионалног развоја уноси Министарство финансија -Управа за трезор

ОУПР	2008	2009	2010	2011	2012	2013 ¹
Министарство енергетике, развоја и заштите животне средине – Сектор за заштиту животне средине	50	106	209	203	171	116
Министарство рада, запошљавања и социјалне политике – Сектор за запошљавање	902	771	671	352	210	239
Фонд за развој Републике Србије	5.256	5.084	3.383	3.058	1.592	994
Национална служба за запошљавање	5.955	19.195	33.546	36.619	22.650	13.761
Агенција за страна улагања и промоцију извоза	159	207	211	341	338	281
Национална агенција за регионални развој	411	445	527	664	684	377
Агенција за осигурање и финансирање извоза	247	263	264	254	258	190
Канцеларија за одрживи развој недовољно развијених подручја	---	36	46	57	49	15
Канцеларија за европске интеграције	469	492	562	464	553	347
Фонд за развој АП Војводине	950	97	720	307	36	---
Фонд за капитална улагања АП Војводине	591	477	299	262	258	123
Секретаријат за привреду Града Београда	47	144	271	163	103	91
Укупно	17.641	29.244	42.636	44.769	30.229	18.954

Пружање услуга из Регистра

У складу са одредбама Уредбе и Одлуке, све услуге из овог регистра пружају се без накнаде. Систем извештавања из Регистра, започет већ у години успостављања овог регистра стандардизовањем основних извештајних табела, унапређен успостављањем Мапе Регистра и дефинисањем стандардизованог извештаја у 2012. години, путем којег, у складу са обавезама из Уредбе, Агенција обезбеђује доступност збирних података из Регистра свим субјектима регионалног развоја, као и корисницима података утврђеним Одлуком, функционисао је и током

Укупан број подстицаја регионалног развоја

2013. године по већ утврђеним правилима. Имајући у виду да Мапа Регистра, као јавно доступан, по обиму и садржини значајан скуп разнородних збирних података, у великој мери задовољава потребу за информацијама већине корисника података из овог регистра, захтеви за подацима које су у 2013. години доставили државни органи и јединице локалне самоуправе, превасходно су се односили на детаљнији приказ података о подстицајима регионалног развоја по територијама које су од посебног интереса за конкретног корисника података, превасходно локалну управу.

У току 2013. године, из Регистра је укупно испоручено 156.437 података путем стандардизованих извештаја.

Структура пружених услуга, према називима корисника података и броју података који су достављени корисницима, дата је у табели 2.

Табела 2. Преглед пружених услуга из Регистра у 2013. години

Редни број	Назив корисника	Број извештаја	Број података
	Подаци према стандардизованом извештају		
1	Општина Трстеник	2	715
2	Градска општина Обреновац	1	370
3	Општина Рековац	1	320
4	Министарство регионалног развоја и локалне самоуправе	2	61.705
5	Градска општина Лазаревац	1	285
6	Општина Ивањица	1	380
7	Општина Вршац	1	360
8	Општина Кикинда	1	365
9	Општина Лесковац	1	375
10	Републички завод за статистику	1	86.842
11	Општина Бела Паланка	1	345
12	Град Нови Сад	1	515
13	Град Пожаревац	1	510
14	Општина Свилајнац	1	320
15	Општина Инђија	1	395
16	Општина Мeroшина	1	345
17	Општина Тител	1	305
18	Општина Неготин	1	325
19	Општина Нова Црња	1	315
20	Општина Краљево	1	415
21	Општина Сомбор	1	385
22	Национална агенција за регионални развој	1	545
	Укупно	24	156.437

Остале активности у вези са радом Регистра

Претраживач података о подстицајима за корисника Регистра са улогом *Reader*, чије успостављање је отпочело током 2011. године и који је од изузетног значаја у погледу задовољења оправданих потреба ОУПР-а да приликом одлучивања о усмеравању средстава подстицаја, имају увид у сва одобрена средства конкретном кориснику подстицаја (како би се избегло вишеструко усмеравање средстава подстицаја истом кориснику), независно од тога који ОУПР је конкретном кориснику подстицаја доделио/усмерио средства подстицаја, операционализовање крајем 2012. године у новом продукционом окружењу и учињен доступним свим ОУПР-има, док су у 2013. години унапређене функционалности овог алата, у складу са захтевима ОУПР-ова, у смислу стварања могућности за добијање потпунијих информација о висини и намени усмерених средстава подстицаја конкретном кориснику подстицаја.

У 2013. години, садржај Речника је ревидиран у односу на раније објављене верзије, у складу са изменама које су спроведене у релевантним прописима, методолошким материјалима и самој бази Регистра.

Регистар је у 2013. години, достављањем одговарајућих прилога Радној групи за израду Нацрта закона о изменама и допунама закона о регионалном развоју, који садрже образложене предлоге за измене и допуне Закона о регионалном развоју, изнео став Агенције о потреби и начину прецизнијег дефинисања места и значаја Регистра у самом закону, односно, у процесу спровођења мера регионалне политике.

Такође, путем припреме прилога и давања мишљења на достављене материјале од стране Министарства регионалног развоја и локалне самоуправе, Регистар је узео активно учешће у припреми Нацрта Националног плана регионалног развоја 2014-2020, као и израде Катастра пословне инфраструктуре.

Остали послови

Имајући у виду измене и допуне релевантних прописа, иновирани су презентациони текстови везано за послове Регистра и исти су објављени на српској и енглеској интернет страни Агенције.

Такође, извршена је припрема за снимање туторијала за Регистар, који ће бити доступан на сајту Агенције као видео упутство чији је циљ да корисницима података олакша навигацију на Мапи Регистра.

Ризици

Ризици који често прате реализацију неког пројекта, као што су неусаглашеност између преузетих обавеза и могућности за њихову реализацију у планираним роковима, обезбеђење пре почетка реализације пројекта, потребних људских и других ресурса и слично, делимично су из године успостављања овог регистра, пренети и у наредне године.

Наиме, благовремено извршавање планираних задатака у Регистру током 2013. године, било је отежано неопходношћу реализације непланираних активности, узрокованих ступањем на снагу новог Закона о министарствима крајем августа 2013. године, као и немогућношћу пружања правовремене, адекватне подршке Регистру од стране информационог сектора, везано за активности усмерене на дизајнирање новог Портала Мапе Регистра са посебно креираним графичким приказом појединих група података.

Додатни ризик за успешно извршавање задатака представља и чињеница да у Регистру још увек не ради планирани број запослених.

XVII

ИСПОРУКА РЕГИСТРОВАНИХ ПОДАТАКА У ЕЛЕКТРОНСКОЈ ФОРМИ

2013. година – битан период у развоју услуга испоруке електронских података

Послови испоруке регистрованих података у електронској форми дефинисани су као једно од најважнијих поља унапређења услуга Агенције, у оквиру циљева и задатака из Програма развоја Агенције за период 2011-2013. година и из Програма рада Агенције за 2013. годину.

После мањег застоја у развоју током 2012. године, изазваног објективним разлозима (почетак примене новог Закона о привредним друштвима), 2013. година је представљала период динамичног раста и постављања темеља за даљи континуиран напредак ове врсте услуга Агенције.

Оформљено је посебно Одељење за испоруке података, као основа будуће организационе јединице за односе са корисницима. Услуге се пружају кроз најближу сарадњу са ИТ сектором и регистрима, што је омогућило да се квалитет и обим услуга електронске испоруке података током 2013. године битно унапреди, и да се услуге све више реализују у форми партнерске сарадње са корисницима. Ово се односи како на испоруке података са накнадом за најшири круг корисника, тако и на испоруке података државним органима и јединицама локалне самоуправе.

Захваљујући томе, током 2013. године је у потпуности примењена и доследно разрађена, кроз развијене моделе уговора и споразума о преузимању података, раније донета регулатива која се односи на ову област, и то:

- Одлука о начину, условима и накнадама за преузимање података у електронској форми о статусним и другим променама правних и физичких лица регистрованим у Агенцији за привредне регистре („Службени гласник РС“, бр. 56/11),
- Одлука о врсти, обиму и начину испоруке података и докумената који се уступају без накнаде државним органима и организацијама, органима аутономних покрајина и јединицама локалне самоуправе („Службени гласник РС“, бр. 56/12) и
- Методологија за давање података у електронској форми („Службени гласник РС“, бр. 68/12).

Овако усавршена организација, процеси рада и документација створили су добру основу да се већ почетком 2014. године планира даље унапређење како регулативе, тако и праксе електронске испоруке података у свим сегментима.

Остварење планираних годишњих циљева у сегменту услуге испоруке електронских података

Испоруке регистрованих података у електронској форми су током 2013. године биле реализоване у четири битне области:

- *Услуге испоруке регистрованих података у електронској форми путем веб сервиса, за пословне банке и друге кориснике;*
- *Услуге испоруке регистрованих података у електронској форми по посебним захтевима корисника;*
- *Услуге испоруке стандардних сетова података и података по посебним захтевима корисника за државне органе и јединице локалне самоуправе;*

- *Услуге испоруке регистрованих података у електронској форми путем веб сервиса, за државне органе.*

Резултати рада по наведеним сегментима електронских испорука података дати су у следећим поглављима, а сумирани су у следећој табели годишњих резултата:

РЕАЛИЗАЦИЈА ЗАХТЕВА ЗА ЕЛЕКТРОНСКЕ ИСПОРУКЕ ПОДАТАКА У 2013. ГОДИНИ					
Укупно примљених захтева: 1.564 Укупно реализованих захтева: 1.253					
Захтеви уз наплату накнаде Примљено захтева: 690			Државни органи и локална самоуправа Примљено захтева: 874		
550		140	703		171
<i>Реализовано кроз наплату накнаде</i>		<i>Одустанак/ Необрадиво</i>	<i>Реализовано кроз испоруку података</i>		<i>Одустанак/ Необрадиво</i>
183	367		496	207	
<i>По захтеву</i>	<i>Веб сервис</i>		<i>Стандардни захтев</i>	<i>Посебни Захтеви</i>	

- 1. Услуге испоруке регистрованих података у електронској форми путем веб сервиса, за пословне банке и друге кориснике**

Коришћење веб сервиса Агенције за испоруке података комерцијалним банкама, успешно започето крајем 2011. године на основу измена Закона о платном промету, током 2012. године било је значајно редуковано због промене структуре података у бази података Регистра привредних субјеката, настале због почетка примене Закона о привредним субјектима. Пуна функционалност веб сервиса, успостављена крајем 2012. године, у потпуности је одржана током целе 2013. године.

Осим тога, у другом делу 2013. године, сопственим ИТ развојима снагама Агенције, реализован је капитални пројекат израде нове верзије веб сервиса Агенције за испоруке података о правним лицима и предузетницима (PLWS). Осим унапређења функционалности сервиса, ово је подразумевало и његово пребацивање на нову информатичку платформу, дајући далеко већу флексибилност и управљивост система.

Ово је омогућило да веб сервис у 4. кварталу 2013. године буде успешно активиран и за кориснике ван банкарског сектора (Телеком Србија, Инфостан), да се на њега повеже Народна банка Србије и да се започне процес миграције свих банака са постојећег на нови веб сервис Агенције. Ова миграција је до краја године обухватила више од половине банака, са прецизним, реализованим планом да буде комплетирана до краја јануара 2014. године.

Све активне комерцијалне банке (33 на почетку године, 30 на крају године) активно су преузимале податке путем веб сервиса. Укупан обим преузетих података путем веб сервиса на годишњем нивоу обухвата податке за 532.781 субјеката регистрације, што је у складу са плановима, и вишеструко више него у 2012. години, из наведених разлога.

2. Услуге испоруке регистрованих података у електронској форми по посебним захтевима корисника уз наплату накнаде

Током 2013. године Агенција је примила и обрадила 323 захтева корисника за испоруку регистрованих података у електронској форми уз наплату накнаде, а успешно обрадила 183 захтева, што је повећање од 18,83% у односу на 2012. годину.

Карактеристичан је велики број (140 од 323, или 43,34%) обрађених захтева који нису реализовани кроз наплату накнаде, пре свега из разлога што корисник нема могућности увида у висину накнаде пре обраде података од стране Агенције. Увођењем „само-услугне претраге и наручивања података“, као функције Портала за услуге Агенције, који ће бити уведен током 2014. године, битно ће се смањити обим послова обраде захтева који немају реализацију у наплати извршене услуге.

Ако се у обзир узме и веб сервис из тачке 1, тако што се месечни обрачун за сваког од корисника рачуна као један обрађени захтев, што представља 367 захтева ове врсте, укупно је било 550 реализованих захтева ове врсте на годишњем нивоу.

Сарадња са државним органима, организацијама, органима аутономних покрајина и јединицама локалне самоуправе

3. Услуге испоруке стандардних сетова података и података по посебним захтевима корисника за државне органе и јединице локалне самоуправе

„Одлука о врсти, обиму и начину испоруке података и докумената који се уступају без накнаде државним органима и организацијама, органима аутономних покрајина и јединицама локалне самоуправе“, донета средином 2012. године, омогућила је да се током 2013. године велика већина локалних самоуправа, укључујући и јединица локалне пореске администрације, обрати Агенцији за добијање података из своје надлежности.

Поред органа локалне самоуправе, електронски подаци су достављани без наплате накнаде бројним државним органима и организацијама, како кроз стандардизоване извештаје прецизно дефинисане Одлуком, тако и кроз специфичне структуре података и наменске анализе, израђене „по посебном захтеву корисника“, уз максимално коришћење врхунског знања и вештина ИТ стручњака Агенције.

Типски модели Протокола и Споразума који регулишу ову област склопљени су са најважнијим партнерима Агенције у јавном сектору, као што су: Народна банка Србије, Републички геодетски завод, Централни регистар обавезног социјалног осигурања, Министарство унутрашњих послова, Агенција за борбу против корупције, Управа за спречавање прања новца, итд.

Подаци су достављени и: Министарству привреде, Министарству финансија, Пореској управи, Управи за спречавање прања новца, Управи за мењачке послове и игре на срећу, Министарству унутрашњих послова, Републичком заводу за статистику, Поверенику за информације од јавног значаја и заштиту података о личности, Националној служби за запошљавање, Агенцији за страна улагања и промоцију извоза, Агенцији за приватизацију, Министарству културе, Министарству омладине и спорта, Републичком заводу за спорт, Министарству регионалног развоја и локалне самоуправе, Покрајинском секретаријату за здравство, социјалну политику и демографију, Покрајинском секретаријату за рад и запошљавање, Фонду за развој Републике Србије, Републичкој радиодифузној агенцији, Централном регистру, депоу и клирингу хартија од вредности, Фискалном савету, Канцеларији Савета Европе у Београду, Канцеларији за сарадњу са цивилним друштвом Владе Републике Србије, Канцеларији за одрживи развој недовољно развијених подручја, Координационом телу Владе Републике Србије за општине Прешево, Бујановац и Медвеђу, Комисији за заштиту конкуренције, и другима.

Укупно је примљено и обрађено 874 захтева, а успешно реализовано 703 захтева ове врсте, од чега је 496 стандардних извештаја и 207 испорука података „по посебном захтеву корисника“, што представља повећање од преко 80% у односу на исте послове обављене током 2012. године.

Занимљив је податак да је било око 20% захтева који нису реализовани, углавном због одустајања или неодговарајућег формирања захтева, пре свега од стране јединица локалне самоуправе. Да би се ово стање поправило, Агенција припрема унапређене моделе сарадње са ЈЛС, и активно подржава и учествује у акцијама информисања и стручног оспособљавања радника ЈЛС које спроводе НАЛЕД, СКГО и други.

4. Услуге испоруке регистрованих података у електронској форми путем веб сервиса, за државне органе.

Захваљујући расположивости нове верзије веб сервиса Агенције (PLWS), у 4. кварталу 2013. године почело је интензивно коришћење овако испоручених података из регистара Агенције као дела неколико најзначајнијих пројеката из области е-Управе реализованих током 2013. године у Србији, и то:

- Централни регистар обвезника социјалног осигурања (CROSO);
- Електронска регистрација возила (Управа за дигиталну агенду, МУП) – „пројекат године“;
- Електронске услуге Пореске управе.

Не само да Агенција овде игра улогу изузетно важног, стално расположивог извора података, него је и обим оваквог преузимања података о субјектима регистрације путем веб сервиса постао изузетно велики, и већ је достигао број од преко 200.000 субјеката регистрације, односно преко 6 милиона појединачних података месечно, са тенденцијом даљег раста.

Од посебног је значаја активирање веб сервиса од стране Народне банке Србије (НБС), које је започето у августу 2013. године, преузимањем „иницијалног сета података“ који је садржао комплетне податке за сва правна лица и предузетнике из регистара Агенције, укупно 670.700 правних лица са преко 40 милиона појединачних података. Од септембра 2013. године успостављен је редовни режим дневног преузимања промењених података. У периоду 10.9.2013. до 18.2.2014. године на овај начин су преузети подаци о 110.803 субјекта регистрације, односно 4,6 милиона појединачних података. На тај начин је постигнута потпуна усаглашеност база података у регистрима Агенције и одговарајућих података који се користе у информационом систему НБС. Имајући у виду и друге начине испоруке података, током 2013. године Агенција је Народној банци Србије испоручила податке о укупно више од 1,4 милиона субјеката регистрације, односно 44 милиона појединачних података.

Кроз професионалну подршку раду веб сервиса, као и кроз стандардизоване уговоре, обрасце и процедуре наручивања и испоруке података, остварен је квалитативно нови ниво партнерских односа са корисницима података и услуга Агенције, на чијем ће унапређењу Одељење за испоруке података и цела Агенција и даље активно радити.

XVIII

ЗАЈЕДНИЧКИ ПОСЛОВИ

1. Служба оператера

У 2013. години, у оквиру Службе оператера, извршен је пријем, скенирање и експедиција следећег броја предмета:

- Примљено је 635.000 предмета свих регистара;

- Скенирано је и валидирано 5.432.421 страна предмета свих регистара;
- Експедовано је укупно око 635.000 одлука свих регистара, од чега је 480.000 експедовано поштом, а лично је уручено око 155.000 предмета.

2. Инфо центар

Анализом позива у 2013. години констатовани су следећи подаци:

Укупан број свих упита који су постављени Инфо центру Агенције у 2013. години био је 344.836. Од тог броја 161.580 упита су постављени путем телефона (46,86%), 166.632 корисника је информације потражило на Инфо-пулту (48,32%), док је 16.624 корисника питање упутило путем електронске поште (4,82%).

3. Архива

Проширење поља деловања Агенције и увођење нових регистара, рефлектовало се и на повећан прилив завршених предмета које је Служба архиве успешно архивирала у претходној години. Применом савремених архивистичких принципа архивирани предмети су класификовани и одложени у архивске депое.

Пресек архивираних предмета и појединачних аката у 2013. години

Регистар	Бр. предмета
Регистар заложног права на покретним стварима и правима	30528
Регистар финансијског лизинга	20803
Регистар судских забрана	152
Регистар финансијских извештаја и бонитета	174306
Регистар привредних друштава и предузетника	350061
Регистар спортских удружења	6227
Регистар стечајних маса	193
Регистар удружења	14037
Регистар задужбина и фондација и представништава страних фондација и задужбина	688
Регистар мера и подстицаја регионалног развоја	13
Регистар туризма	2707

Регистар Бр. предмета

Регистар јавних гласила	234
Регистар комора	67
Регистар понуђача	2608
Стечајни поступак	2098
Укупно:	604722

Поред послова архивирања предмета на дневном нивоу, Служба архиве је пружала услуге корисницима, чији се број перманентно увећава, кроз издавање предмета на увид, фотокопирање, скенирање, издавање оверених фотокопија и др. Такође, на дневном нивоу је вршено издавање предмета за унутрашње потребе Агенције.

Због дисперзивности архивске грађе и неусловних просторија у којима се чувала, као и због непроцењивог значаја архивске грађе Агенције, Закључком Владе Србије 05 број 464-7441/2011-2 од 27.10.2011. године, Агенција је добила зграду (део старе зграде ФОН-а) у Београду која је реконструисана и адаптирана у Архив Агенције. Стратешки циљ који је Агенција требала да испуни у периоду 2011-2013 година је привођење намени зграде Архива и њено стављање у функцију. Зграда Архива је, у претходној години, опремљена, обезбеђена је инфраструктура као и неопходна савремена опрема која служи за дуготрајно чување и заштиту културне баштине.

Поступком јавне набавке половином 2013. године у зграду Архива имплементирано је 5,5 километара покретних архивских регала односно корисних полица за смештај архиве. Регали су монтирани у архивске депое број 1,2,3,4,5,6 и 7. Другом јавном набавком набављено је и монтирано 2,5 километара покретних архивских регала у архивске депое број 8, 9 и 10. Уградњом система покретних регала на ручни механички погон постигнута је уштеда простора и до 70% од укупног смештајног капацитета.

Обзиром да количина папирне архивске грађе и документарног материјала Агенције изражена у километрима износи око 20 км, јасно је да је смештај и уштеда простора примарни циљ опремања Архива. Због тога је и спроведен поступак јавних набавки демонтаже и монтаже фиксних полица које су из привремених депоа (јавних склоништа) пресељене и монтиране у слободан простор у Архиву. Фиксне полице су, у количини од око 6,5 километара, монтиране у архивске депое, ходнике и канцеларије предвиђене за обраду и сређивање архиве.

Стављање адаптиране и реконструисане зграде у функцију подразумевало је и обезбеђивање инфраструктуре односно прикључак на јавну водоводну мрежу и увођење струје што је и учињено. Такође, завршени су радови на систему климатизације односно грејања и хлађења зграде. По завршетку радова систем климатизације је пуштен у погон и извршена је обука запослених о употреби и коришћењу система.

При инсталирању система климатизације нарочито се водило рачуна о постизању оптималних микроклиматских услова у архивским депоима која је одређена стандардима и правилима о чувању папира.

Безбедносни аспекти зграде су још приликом пројектовања пажљиво разматрани а касније изведени. Уведен је систем видео надзора у архивским депоима, читаоници и у улазима у зграду. Систем видео

надзора и обезбеђење од крађе, провала, уласка неовлашћених лица и др. је изузетно важан за објекте у којима се складишти документација јер свако поступање са архивом које може довести до оштећења и уништења архиве представља ненадокнадив губитак како за Агенцију тако и за државу. Стога је планирано да се у наредном периоду реализује и набавка система видео надзора и за околину зграде, заштитна ограда као и систем контроле приступа.

Као један од негативних фактора који угрожава безбедност архиве је и појава пожара. Противпожарни систем у згради Архива је решен 2013. године набавком апарата за гашење пожара, инсталирањем система за дојаву пожара, обуком запослених о начину дојаве пожара и начину реаговања и поступања у случају пожара и израдом потребне документације.

Пре саме селидбе било је потребно и дезинфиковати зграду што је и урађено тако што је реализована набавка услуга дератизације, дезинсекције и дезинфекције чиме је елиминисан фактор ризика угрожавања документације од прашине, микроорганизама, инсеката и др.

Архив у свом саставу има и простор у коме ће корисници услуга Агенције моћи да изврше увид у предмете и то како у папирну форму документа тако и у електронски који је означен као „Читаоница“. Јавна набавка намештаја за читаоницу и опремање инфо пулта уследили су након пажљивог разматрања архитектонског решења ентеријера. Читаоница је уређена по високим стандардима за ту намену и испуњава све услове за постизање ефикасности у пружању услуга будућим корисницима који ће своја права остваривати у пријатном амбијенту. Формирање Е архиве је један од примарних циљева Агенције која има вишеструки значај али мора имати и подршку у виду опреме. Због тога је у читаоницу уведен интернет, мрежа која је компатибилна са седиштем Агенције и рачунарска опрема.

Канцеларије и простор за паузу запослених опремљен је канцеларијским намештајем и то столовима, столицама, архивским орманима и рачунарском опремом.

Зграда Архива је видно обележена, после спроведеног поступка набавки, ознакама које су у складу са стандардима за обележавање Архива тако да архивски депои имају ознаке које почињу са Д-1 па на даље, полице су обележене редним бојевима а у ходницима су истакнуте ознаке комуникацијских праваца кретања.

Обзиром да зграда има четири спрата за манипулацију архивском грађом било је потребно и ставити у функцију теретни лифт што је и урађено. Лифт је тестиран и може се користити.

Агенција је, као друштвено одговорна институција, ангажовала раднике на уређењу партерног земљишта испред зграде Архива прилазних путева и околине чиме је остварен циљ заштите животне средине а у наредној години биће решено питање континуираног одношења смећа и отпада.

Део пословних процеса Службе архиве почео је у Архиву у другој половини 2013. године пресељењем значајне количине архива из привремених депоа. Као приоритет у пресељењу била је зграда Војне академије у ул. Генерала Јуришића Штурма бр. 1, у којој је било смештено око 6 километара архиве. Комплетна архива, намештај, опрема и архивске фиксне полице пресељени су Архив Агенције у року од месец дана.

Затим је потпуно испражњено склониште у ул. Др Зоран Ђинђић бр. 45а у Београду у коме је било смештено око 2 километра архиве. Пресељени су и архивирани финансијски извештаји за 2012 годину и то око 1300 кутија из седишта Агенције. Након тога пресељено је и потпуно испражњено склониште које се налази у ул. Поречка бр. 13 у Београду и у коме је било око 2 километра архиве. Закупи привременог смештаја су отказани чиме су и значајна средства уштеђена.

Селидба је организована тако што се истовремено са утоваром и истоваром архиве иста паковала у архивске кутије, обележавала потребним ознакама и смештала у полице. Да би се архивистички принципи у потпуности испоштовали приликом одлагања уведен је система врсте, хронологије као и принцип провенијенције чиме су формиран фондони од предмета из различитих регистара.

На реализацији селидбе, а због природе и сложености посла, као и због потребе да се не омета редован посао у Служби архиве ангажовани су радници преко Студентске задруге. Превоз односно транспорт обезбеђени су јавном набавком спроведеном претходне године.

У наредној години планирана је селидба архиве са осталих локација и то: склониште у Новом Саду у коме је смештено око 2 километра архиве, склоништа у Београду ул. Гандијева бр. 71 у којима је смештено око 2 километра архиве и објекта у кругу фабрике ДМБ где се тренутно налази око 1,5 километар архиве. Део архивске грађе је смештен у седишту Агенције у количини од око 500 метара.

На основу података добијених из базе података, мерења документације и чињенице да се број регистара повећава може се закључити да је пораст количине документације линеаран и стаалан. Због ограничених смештајних капацитета потребно је примењивати сва расположива и законом дозвољена средства за промену облика документа како би се обезбедио смештај за новонасталу грађу.

Као решење намеће се потреба за организовањем оптималне линије за хибридно снимање (дигитализацију и микрофилмовање) применом савремених информационаих технологија.

Агенција већ има вишемилионску базу података електронских докумената, скенираних у оквиру Службе скенирања, која је употпуњена дигитализацијом документације која је настала у раду регистара 2013. године. У претходном периоду донете су одлуке у вези са стварањем услова за покретање процеса скенирања у Архиву како би се ниво заштите и доступности архивске грађе у електронској форми повећао.

Оптимизација простора је могућа уз примену важећег правилника о чувању документарног материјала што је Служба архиве и учинила кроз одабирање архивске грађе и излучивање оних делова којима је истекао рок чувања по Листи категорија регистратурског материјала са роковима чувања Агенције за привредне регистре, чиме су испуњене обавезе које проистичу из Закона о културним добрима („Сл. гласник РС“ бр. 71/94). У 2013. години излучено је око 275,5 метара безвредног регистратурског материјала у законом прописаном поступку и сарадњи са Архивом Србије. Током 2013. године извршено је пописивање и евидентирање документације у Архивску књигу као инвентарни попис целокупног документарног материјала у коју су евидентирани предмети из регистара и пословна документација Агенције.

Сегмент управљања архивском грађом и документарним материјалом у Архиву започет је израдом пројекта „Спецификација корисничких захтева за систем архиве (САРА)“ који је, крајем 2013. године, реализован и тестиран. Наиме, САРА ће, као потпуно нова апликација, створити услове за брже економичније и ефикасније евидентирање свих пословних процеса у Служби архиве почевши од примопредаје од ствараоца до смештања у полицу. Такође, уз помоћ софтвера створени су услови за доследно поштовање одредаба позитивних прописа затим водиће се јединствена евиденција кретања предмета, статистика, историја коришћења и физичка локација. Реализацији пројекта претходио је велики труд и напор радне групе формиране од стручњака из Сектора за информационе технологије Агенције у сарадњи са Службом архиве која ће бити настављена све до оперативне примене софтвера. У 2013. години започето је и архивистичко сређивање архивске грађе, у складу са правилима струке, омогућено и унапређено стручним усавршавањем архивара. Наиме, запослени у Служби архиве и то помоћник руководиоца Службе архиве и архивар распоређен за рад са странкама са успехом су

положили стручни архивистички испит чиме су стекли звање „архивски помоћник“ и „виши архивски помоћник“.

XIX

ИНФОРМАЦИОНИ СИСТЕМ

Највећи део развојни послова, предвиђених Програмом развоја Агенције за период 2011. – 2013. године, сви непредвиђени и ненајављени послови проистекли из активности других државних органа, као и редовни оперативни послови у Агенцији, обављени су успешно, уз велико залагање запослених и уз тимски рад на нивоу Сектора информатике и развоја и целе Агенције, упркос тешкој ситуацији у окружењу и кадровским јачањем које је дало пун ефекат тек у другој половини године.

Успостављен је информациони систем Агенције базиран на SOA архитектури, са хоризонталним функцијама имплементираним у шест базичних сервиса (функционалности):

1. Управљање пријавама/захтевима/поднесцима;
2. Управљање лицима (правна, физичка, домаћа, страна);
3. Управљање географским подацима (државе, градови, општине, места);
4. Управљање адресама;
5. Управљање корисничким налозима и правима;
6. Управљање документима.

Израђен је и додатни скуп сервиса, који међусобно комуницирају, размењују податке и омогућавају интеграцију пословних процеса кроз повезивање и понављање пословних функција:

1. управљање експедицијом;
2. генерисање докумената;
3. електронски пријем податка из финансијских извештаја;
4. управљање архивом.

Кроз пројекте спроведене у 2013. години израђене су додатне компоненте као основа за даљи развој Агенције у правцу развоја е-Сервиса:

1. аутентикацију и ауторизацију корисника електронских услуга;
2. електронско потписивање и проверу потписаних докумената;
3. електронска плаћања;
4. нотификације;
5. испоруку података и извештаја.

Развијани су напредни електронски сервиси за испоруку података, систем обједињене претраге и апликација мере мера и подстицаја регионалног развоја, чиме је унапређено праћење статусних и финансијских података и информација од значаја за пословно окружење у Србији. Ови сервиси су омогућили аутоматизоване дневне испоруке података за органе државне управе (Пореска управа, Народна банка Србије, МУП и др.), пословне банке и друге привредне субјекте у земљи.

Успешно је спроведена и друга фаза „Једношалтерског система регистрације“, у правцу повезивања са Пореском управом и ЦРОСО (за сада само регистрација предузетничке радње) на трансакционом нивоу, тако да су поједини поступци регистрације аутоматизовани и скраћени на један дан.

Израђен је концепт будућег „централизованог система за управљање електронским документима и архивом“ – документ-менаџмент система (DMS), који ће бити реализован као значајан део новог, интегралног информационог система Агенције, као и план миграције постојећих електронских

докумената у њега. Спроведене организационе, процесне и управљачке промене неопходне за успостављање документ-менаџмент система Прва фаза успостављања документ-менаџмент система

Завршена је и прва фаза пројекта унапређења интероперабилности са информационим системом Европског привредног регистра - European Business Register – EBR.

Спроведена интеграција информационог система Агенције на бази сервисно оријентисане архитектуре (SOA) омогућила је пуно обједињавање и стандардизацију процеса регистрације већине регистара, уз могућност брже и ефикасније реализације процеса регистрације, бољу искоришћеност људских потенцијала, као и потпуније и ефикасније извештавање из базе података јединствене за све регистре Агенције, а све у складу са Законом о поступку регистрације у Агенцији за привредне регистре као нормативним оквиром.

Уложеној је доста напора како би се капацитет и унутрашња организација сектора ИКТ ускладила са све сложенијим пословним захтевима. У циљу стварања услова за примену добре праксе у области пројектовања и испоруке информатичких услуга (ITIL), Агенција је конкурисала средстава PROFID фонда (Шведска агенција за међународну развојну сарадњу (Sida)) и средства за реализацију овог програма су обезбеђена.

У складу са усвојеним инвестиционим планом, у 2013. години реализована су четири пројекта (детаљно описано у делу 5.), а један део средстава је резервисан за учешће у пројекту израде Регистра дисквалификованих субјеката који се финансира из донације.

Доста пажње је посвећено унапређењу интерних процедура и ближеј интеграцији унутрашњих функција Агенције, како би се послови свих сектора у будућности обављали много ефикасније и квалитетније. Ту се пре свега мисли на послове планирања, набавки, економско-финансијске послове, управљање основним средствима и нематеријалном имовином, управљање архивом.

1. Управљање ИКТ инфраструктуром и њено унапређење

Током 2013. године ИКТ инфраструктура Агенције је значајно проширена и консолидована:

1. Радним станицама, пратећом рачунарском опремом и мрежном инфраструктуром опремљен је простор за пријем и обраду финансијских извештаја за 2012 и обезбеђена константна техничка подршка током обраде;
2. Донета одлука да се, ради смањења трошкова одржавања део IBM опреме која се не користи у продукцији изузме из уговора о одржавању;
3. Завршене су поступци набавке одржавања пуне функционалности система, укључујући хардвер, системски софтвер, антивирусни софтвер и реализовани су у сарадњи са више ИТ партнера (Comtrade ITSS, IBM, Информатика, Ides Consulting, Extreme и други). За разлику од претходних година, у овој години су уговори закључени на период који је различит од календарске године, од априла 2013. до априла 2014. На тај начин је остављено довољно времена у новој години да се спроведу поступци набавке, а да информациони систем не остане ван режима одржавања;
4. Софтвер за вођење евиденције о статусу и локацији рачунарске и друге опреме (Asset management) је завршен, израђено је упутство о пријему, издавању, кретању, евидентирању и контроли располагања основним средствима и ситним инвентаром које ће побољшати и олакшати послове подршке и одржавања хардвера и системског софтвера. Овај систем је у продукцији од средине августа, обављено је евидентирање и успостављена тачна и ажурна евиденције рачунарске опреме. У току је израда извештаја из ове евиденције, која ће бити свима на располагању и значајно олакшати попис основних средстава и праћење њихове књиговодствене вредности;

5. Унапређење инфраструктуре је пре свега учињено виртуелизацијом постојећих сервера и постепеном миграцијом продукционог окружења на виртуелну платформу, која је увођењем "mirrot" сервера и активирања VmWare High availability режима значајно стабилнија, а део физичких сервера избачен из продукције и одржавања;
6. Уведен је кластер load balanser који управља обједињеним јавним претрагама, уместо једног сервера који је до скоро био "single point of failure". Овим је обезбеђена додатна стабилност и доступност система;
7. Успостављена је директна, безбедна L3VPN веза са још неколико државних органа и установа, преко УЗЗПРО мреже;
8. Извршена је миграција домена АПР-а на верзију windows-а 2012;
9. Обезбеђена је и конфигурисана инфраструктура за постављање новог система за идентификацију и ауторизацију корисника, сервисно повезивање преко мреже државних органа са Пореском управом, МУП-ом Републике Србије и централним регистром обавезног социјалног осигурања;
10. У новој згради у Раковици, опремљена сервер сала, инсталирано виртуелно окружење и следећи сервери:
  - dcR - domain controller; извршена је оптимизација за потребе издвојене локације,
  - rGate1 – проху сервер за сервере и радне станице за излаз на Интернет. Омогућен је директан излаз на Интернет,
  - rBackup - backup сервер. Организован је дневни бацкуп свих база података на издвојеној локацији,
  - Инсталирана је и у рад пуштена мрежна опрема која може да опслужи више од сто радних места, што је веома значајно за будуће масовне обраде података.
11. Унапређена је веза са регионалним центрима и државним органима преласком са SHDSL везе и брзине од 4 Мб/с на оптичку везу и брзину од 6 Мб/с;
12. Успостављена је комуникација VPN IPSEC са Народном банком како би се обезбедила комуникација преко криптованог канала;
13. Спроведена набавка и инсталиран нови систем за масовно складиштење података (storage) који ће постепено заменити стари у циљу повећања безбедности података и простора за њихово складиштење.

Расположивост и безбедност информационог система је значајно унапређена, подржане су све постојеће пословне потребе Агенције и створени су услови за безбедно и благовремено увођење нових функционалности информационог система, у складу са новим пословним захтевима.

Послови набавке опреме, као и одржавања пуне функционалности система, укључујући хардвер, системски софтвер, базе података и софтвер за регистре и услуге, реализовани су у сарадњи са више ИТ партнера (Comtrade ITSS, IBM, Информатика, Ides Consulting, Extreme и други).

Систематизоване су и стандардизоване основне процедуре подршке и одржавања хардвера и системског софтвера, интерно и у односу на спољне ИТ partnере за поједине делове опреме.

Доследно су спровођене и даље усавршаване процедуре администрације и одржавања система. Процес администрације и одржавања система обухватио је све делове система, укључујући IBM платформу, као и све сложеније комуникационе везе, посебно са банкама, НБС, МУП, ПТТ, итд.

Процес администрирања система даље је аутоматизован коришћењем савремених алата за управљање мрежом и системом и унапређиван кроз стручно оспособљавање екипе за подршку.

2. Учесће у развоју софтвера и подршка корисницима софтверских апликација

2.1. Самостални развој софтвера и предузимање појединих развојних послова

У овој години је, захваљујући повећању капацитета Сектора информатике и развоја аквизицијом нових запослених, значајно повећан број пројеката веће сложености које развијају интерни тимови.

1. Миграција веб сервиса за банке у складу са Законом о платном промету („пројекат ЗПП“), са IBM WebShere платформе на Microsoft .Net платформу („пројекат PIWs“). Мигрирани сервис спреман је за продукцију, израђена су техничка упутства и већи број корисника је уведен у процес тестирања и повезивања са њим (НБС, Пореска управа, МУП, Телеком, Инфостан). Сада интерни тим има потпуну контролу над овим важним сервисом и могућност да га даље унапређује и прилагођава потребама државних органа или комерцијалних корисника. Перформансе сервиса су побољшане десет пута, доступни су подаци за спортска удружења, а постоји и могућност дефинисања различитих група података које сервис испоручује.
2. Завршена је прва фаза израде софтвера за Евиденција туризма. Предлог решење је презентован Министарству трговине и туризма, као и регистратору и позитивно је оцењен.
3. Евиденције туризма је интегрисан са статусним регистрима. Интеграција обезбеђује преношење свих промена над ентитетима у статусним регистрима на објекте у евиденцијама туризма. На крају године су започела завршна тестирања.
4. Завршена је израда апликације Архиве која је основна апликација за вођење евиденције о архивираним предметима у Раковици. Апликација обезбеђује брзо и ефикасно завођење предмета у архиву и њихово брзо проналажење.
5. Израђена је нове верзије апликације Репортер која је неопходна за послове Регистра заложног права, а коју је у првој верзији израдио спољни ИТ партнера.
6. Завршен рад на сервису за размену података са ЕБР. Сервис је постављен у продукционом окружењу.
7. Израђене веб претраге за коморе, фондације и задужбине. Завршена је израда претрага за регистар заложног права и регистар удружења и страних удружења.
8. Укључивање АПР-а у ЕУ пројекат LOD2 који се тиче развоја и примене универзалног стандарда РДФ и софтверских алата за форматирање и публикување податка базираних на принципу „linked data“.
9. Завршен пројекат израде новог решења за Мапу регистра мера и подстицаја регионалног развоја, који обезбеђује квалитетније, једноставније и брже измене садржаја који се публикује на мапи регистра мера и подстицаја регионалног развоја. Ново решење за презентовање података биће примењено након завршетка годишње обраде података из регистра мера и подстицаја регионалног развоја.
10. Примена сервисног повезивања са информационом системом ЦРОСО (Централни регистар обавезног социјалног осигурања) започела је 06. августа 2013. Сви почетни проблеми у раду система брзо су превазиђени захваљујући стручности и ангажовању програмера из Сектора ИТ и развоја Агенције.
11. Развијен и имплементиран веб сервиса за МУП Републике Србије који обезбеђује брзу и ефикасну претрагу повезаних лица. Исти сервис стављен на располагање и Агенцији за борбу против корупције.
12. Завршена је израда веб апликације за централно претраживање скенираних документа.
13. У сарадњи са Пореском управом завршено је упаривање и провера постојећих ПИБ-ова за активне матичне бројеве правних лица и предузетника у АПР-у. Завршен је и процес исправљања уочених грешака на страни АПР-а.
14. Пројекат израде новог једношалтерског система базираног на веб сервисима који обезбеђује доделу и промену ПИБ-а без потребе размене било какве писане документације је приведен

- крају средином септембра. Нов систем је имплементиран, тестиран и успостављена је веза преко мреже државних органа. Систем је крајем године успешно пуштен у продукцију.
15. Израђене су веб претраге за регистар понуђача, регистар фондација и задужбина, регистар представништава страних фондација и задужбина. Завршена је и израда вишејезичне, обједињене претраге за све статусне регистре као и претрага за регистар факторинга који је почео са радом 22.10.2013. године.
  16. Завршено додавање регистра факторинга у апликацију централне пријемне евиденције ИРИС, валидацију пријема и публикавање података и докумената на сајту АПР-а.
  17. У складу са Споразумом о сарадњи са НБС, који је закључен 14.07.2013. одржано је више састанака овлашћених представника обе стране, који су резултовали потписивањем Техничког анекса споразума, који треба да буде основ за успостављање размене података. У међувремену је Народној банци Србије испоручен иницијални сет статусних података (за преко 600.000 ентитета) и омогућено њихово повезивање на веб сервис PLWS за преузимање свих промена над тим подацима. Уз максималну ангажовање тима из подршке АПР-а повезивање је успешно окончано и на страни НБС започело је редовно преузимање података.
  18. У оквиру пројекта израде софтверског решења за е-Портал за поручивање, куповину и испоруку података, докумената и извештаја у Агенцији започео је процес анализе и дизајна и започеле су активности на реализацији компоненти система за генерисање извештаја и докумената који су поручени и његовој интеграцији са порталом. Овај део система реализује интерни развојни тим.

2.2. Тестирање, имплементација, подршка раду и унапређење постојећих софтвера за регистре и у секторима

Почетком године припремљен је сервис за пријем електронских захтева за регистрацију финансијских извештаја, прилагођена је клијентска апликација за састављање и достављање финансијских извештаја. Креирана је нова база и формирана евиденција обвезника.

Обзиром да је дошло до промене билансне шеме за привредна друштва израђена су контролна правила и апликација за генерисање попуњених образаца је допуњена овим изменама.

Припремљен је систем за аутоматску пријаву кандидата за ангажовање на привременим пословима обраде финансијских извештаја, за њихово тестирање, обраду резултата теста и њихово рангирање. Почетком фебруара припремљен је централни систем за обраду финансијских извештаја (ФИБОН), веб претраживач за праћење тока обраде и претраживач за објављивање података.

Завршена је и тестирана апликација за регистар судских забрана (РЕСУЗ), завршена је нова апликација за регистар Комора.

Сервис РИWs проширен једном помоћном методом по захтеву МУП-а и пуштен на продукцију.

Обављена је статистичка обрада података из редовних годишњих финансијских извештаја, подаци су јавно објављени, израчунати показатељи и оцене за потребе бонитета и израду скоринга и извршене све припреме за почетак продаје података и извештаја са новом серијом података.

Спроведене припреме и тестирање неопходног софтвера за почетак обраде консолидованих финансијских извештаја. Пружена пуна подршка регистру на пословима пријема и обраде консолидованих финансијских извештаја. Извршена статистичка обрада и објављени подаци из консолидованих финансијских извештаја.

Успешно је спроведено тестирање апликативних система за:

- Регистар удружења ,
- Регистар представништава страних удружења,
- Регистар заложних права,
- Identity management система (ReID),
- Регистар представништава страних задужбина и фондација,
- Регистар финансијског лизинга,
- Регистар понуђача.

Осим тога, за наведене регистарске апликације израђена су корисничка упутства и спроведена је обука запослених.

2.3. Администрација база података и подршка испоруци података

У оквиру управљања подацима у 2013. години урађено је следеће:

- Капацитет радног тима је ојачан кроз стално оспособљавање кадрова који се баве радом са базама података, путем курсева, менторским системом, специјализацијом и преузимањем све одговорнијих самосталних задатака од стране сваког од запослених у овој групи;
- Континуирано су унапређивани и стандардизовани упити у базе података из регистара и израда одговарајућих извештаја, што је омогућило да се све шири круг кадрова из групе за подршку обучи да преузме поједине стандардне функције извештавања;
- Започета је или битно унапређена сарадња са већим бројем институција, посебно у контексту проширења Регистра мера и подстицаја регионалног развоја и потпуне реализације пројекта „Веб сервис АПР за банке“ и његово прилагођење новим законима;
- Настављена је и унапређена сарадња са великим бројем министарстава и институција јавног сектора - у оквиру „Једношалтерског система регистрације“ (Пореска управа; РЗЗО, РФПИО, НСЗ), са другим традиционалним партнерима (НБС, РЗС, МУП) и другима;
- Урађен је велики број стандардних статистика и извештаја, као и сложених статистичких извештаја „по захтеву“, често у споља диктираним кратким роковима.

Одржан је и подизан ниво услуга за спољне кориснике тако што је даље унапређивана ИТ подршка процесу испоруке података са и без накнаде, тако што:

- У процесу испоруке података о статусу правних лица и предузетника успешно су интегрисани и комбиновани подаци из финансијских извештаја и подаци о бонитету правних лица и предузетника;
- Унапређен је тимски рад, са јасном поделом посла између ИТ сектора (подршка испоруци података) и службе задужене за испоруку података (рад са корисницима, администрација, фактурисање), при чему су примењени и усавршени „помоћни софтверски алати“ који су омогућили солидан ниво аутоматизације овог процеса.

Захваљујући доброј организацији одговорено је на велики број захтева за подацима који су резултат обраде годишњих финансијских извештаја. Сви државни органи и органи локалне самоуправе су снабдевени траженим подацима у најкраћем могућем року. Истовремено је и испорука података према комерцијалним корисницима несметано кренула по плану, одмах после празника 07.05.2013.

3. Интерна организација ИКТ послова, кадровско јачање Сектора

Програм развоја у периоду од 2011. до 2013. године у своје стратешке циљеве³ убраја и „развој људских потенцијала, пословних процеса и технологије...“, а посебна пажња је посвећена развоју информационог система АПР-а⁴. Препоруку кадровског јачања сектора информатике и развоја дала је и Студија развоја и безбедности коју је израдио Институт Михајло Пупин у току 2012. године.

У складу са плановима развоја Агенције и планираним повећањем обима посла, током 2012. године иницирана је битна реорганизација сектора информатике и развоја, коју је требало спровести у 2013. години. Узимајући све ово у обзир, у 2013. години запослени су нови кадрови који су омогућили:

- стварање једног тима пројектних менаџера који ће у будућности моћи успешно да воде пројекте у складу са стандардима и да преузму одговорност за њихову реализацију;
- оспособљавање групе за развој, која ће бити способна да преузме сложене развојне послове применом савремених развојних методологија, са техничког аспекта контролише реализацију пројеката које изводе спољни извођачи, преузме одговорност за одржавање нових система и њихов будући развој;
- формирање групе за подршку корисницима апликација и тестирања софтвера, која је организационо и кадровски много боље;
- формирање групе за одржавање опреме;
- оспособљавање групе за администрацију система која више пажње посвећује планирању развоја ИКТ инфраструктуре и питањима безбедности система.

Ефекти овакве одлуке су се осетили већ током 2013. године у којој је успешно уговорен и завршен велики број пројеката који су истовремено спровођени од стране интерних тимова и спољних извођача.

У другом кварталу одржан је тренинг за руководиоце пројекта са циљем да се повећа њихова ефикасност која се огледа у бољем планирању и искоришћењу ресурса кроз повећање мотивисаности учесника на пројекту и доброј сарадњи са запосленима у осталим секторима.

У 2013. Агенција је конкурисала за средстава PROFID фонда (донација) са предлогом пројекта „Унапређење административних и управљачких капацитета кроз ефикасно оспособљавање ширег круга кључних кадрова Агенције за управљање ИТ услугама по ИТЦ препорукама, са циљем да се поспешу реализација свих аспеката стратешких планова развоја“. Пројекат је прихваћен и његовом реализацијом додатно ће бити унапређена организација сектора информатике и развоја и повећана ефикасност свих запослених, а самим тим и пословање Агенције као целине.

4. Стратешки послови и оперативни послови на нивоу Агенције; Јавне набавке

У контексту реализације Програма развоја Агенције за период 2011. – 2013. године, у 2013. години посебно сложени су били послови реализације свих фаза јавних набавки потребних за реализацију развојних планова софтвера система регистара Агенције, али и за одржавање и развој инфраструктуре информационог система Агенције. Сектор информатике и развоја је у 2013. години врло активно био укључен у припрему и спровођење следећих набавки:

у првом кварталу:

- услуга одржавања и поправке хардверске опреме и принтера;
- услуге одржавања рачунарског система;

³ Програм развоја у периоду од 2011. до 2013. (4. стратешки циљ, страна 47 и даље)

⁴ Програм развоја у периоду од 2011. до 2013. (2. стратешки циљ, страна 39 и даље)

- услуге развоја софтвера - Пуна имплементација „Закона о поступку регистрације у АПР-у систему регистара Агенције;
- антивирусни софтвер;
- одржавање Кофакс лиценци.

у другом кварталу:

- куповина штампача и копира;
- куповина скенера и бар-код читача;
- израда софтвера за проверу идентитета и контролу приступа;
- унапређење квалитета и безбедности података - израда софтвера за поручивање, продају и испоруку података и извештаја;
- израда информационих решења за вођење Регистра понуђача и консолидацију података чији су извор други државни органи ;
- куповина хардвера.

у четвртом кварталу:

- куповина хардвера (друга набавка за 2013.);
- куповина лиценци за развојне алате;
- куповина лиценци системског софтвера.

Због ненајављених захтева и послова наметнутих од стране других државних органа (Пореска управа, Народна банка Србије, Министарством унутрашњих послова), процењено је да нема довољно времена и ресурса за реализацију пројекта „Консалтинг за израду пројекта новог информационог система Агенције“, па се одустало од планиране јавне набавке.

Захваљујући великом ангажовање и одличној сарадњи запослених у свим секторима Агенције план набавки је спроведен и сви планирани послови и пројекти су до краја године реализовани.

Запослени у сектору информатике и развоја имали су кључну улогу у вођењу и координацији развојних софтверских пројеката, у сарадњи са регистрима, другим секторима и спољним ИТ партнерима (деталји у делу 5. Развојни послови).

Осим наведених, важно је напоменути и следеће послове које је сектор информатике и развоја спроводио у току 2013. године:

- Учешће у изради предлога пројеката којима је Агенција конкурисала за финансијска средства из програма међународне помоћи (ИПА, Норвешка, Шведска);
- Учешће у планирању и извештавању на нивоу Агенције;
- Учешће у сарадњи са Пореском управом, ЦРОСО (Централни регистар обавезног социјалног осигурања), Министарством унутрашњих послова, Народном банком Србије, Републичким заводом за статистику, ЈП ПТТ Србија итд;
- Учешће у међународној сарадњи, кроз континуирани рад у мрежи ЕБР-а и кроз активно учешће у сарадњи са партнерима из иностранства.

5. Развојни послови

Стратешки послови развоја

Реализација Програма развоја Агенције за период 2011. – 2013. године

Као што је планирано финансијским планом и планом набавки у 2013. години, велики део развојних послова реализован је од стране спољних извођача. У складу са прописима, припремљене су и

спроведени поступци јавне набавке и уговорени послови са компанијама које су изабране у спроведеним процедурама јавних набавки:

- ComTrade IT Solutions and Services d.o.o. Beograd,
  - Институт Михајло Пупин д.о.о. Београд,
  - Друштво за консалтинг и понуда на софтвер РЕ-Актив д.о.о. Скопје, Македонија.
1. Како је законом предвиђено, у 2013. години, кроз „Пројекат усклађивања софтвера регистара са Законом о поступку регистрације у Агенцији за привредне регистре“, по плану су завршени сви планирани послови:
    - извршено је усклађивање регистра удружења и регистра представништава страних удружења. Регистар је, као што је дефинисано овим законом започео рад 07.05.2013. и све функционалности из пројектног захтева су имплементирани;
    - извршено је усклађивање регистра заложног права на покретним стварима и правима. Регистар је, као што је дефинисано овим законом започео рад 07.05.2013. и све функционалности из пројектног захтева су имплементирани;
    - извршено је усклађивање регистра фондација и задужбина и регистра представништава страних фондација и задужбина. Регистар је, као што је дефинисано овим законом започео рад 02.09.2013. и све планиране функционалности су имплементирани;
    - извршено је усклађивање регистра финансијског лизинга. Регистар је започео са радом 01.10.2013. чиме је рок постављен у закону испоштован. Како је апликације РЕЛИЗ последња од апликација у АПР-у које су реализоване на начин да је праћење промена у регистру имплементирано у оквиру корисничког графичког интерфејса, у другој фази урађен је рефакторинг апликације и праћење промена имплементирано је у средњем слоју. У оквиру израде нове верзије РЕЛИЗ апликације имплементиран је и посебан процес по захтеву корисника у коме се део садржаја одлука регистратора скрива пре њеног јавног објављивања на сајту АПР-а;
  2. Успешно је завршен пројекат израде софтвера за проверу идентитета и контролу приступа Identity management система (ReID). Средином септембра, као што је и предвиђено пројектним планом, извршена је примопредаја пројекта, а систем за аутентификацију и ауторизацију је постављен на продукцију и биће интегрисан у будућа апликативна решења у АПР-у;
  3. Завршен је пројекат израде софтвера за вођење Регистра понуђача. У другој фази која је започела од 01. октобра 2013. и трајала до краја године извршена је консолидација адресних података и података о пореском идентификационом броју. Подаци о физичким лицима нису консолидовани због ограниченог приступа подацима којима управља МУП;
  4. Завршена је израда решења за е-Портал за поручивање, куповину и испоруку податка и извештаја из Агенције. У склопу пројекта израђено је и више инфраструктурних сервиса: за плаћања, нотификацију, испоруку података и извештаја. Портал обезбеђује само-услугну претрагу, наручивања и испоруку података.

Концепт унутрашње организације и систематизације радних места у Агенцији за привредне регистре, утврђен приликом оснивања, омогућио је током протеклог периода, успостављање бројних нових регистара и увођење нових функционалности у Агенцији. Визија Агенције из претходних годишњих извештаја о раду, са задатим циљем „сви регистри на једном месту“, постаје реалност, а оперативна организација рада у условима јасно дефинисаних надлежности, овлашћења и одговорности, у

атмосфери координације рада заснованој на мотивисаном и посвећеном, креативном тимском раду запослених, даје очигледне резултате.

Макро и микро организациона структура Агенције, са детаљним описима радних места и условима за обављање одређених послова у оквиру радног места, утврђени су Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних места.

Органи Агенције

Органи Агенције су управни одбор и директор.

Управни одбор Агенције именован је Решењем Владе 24 број 119-2210/2013 од 14.03.2013. године („Службени гласник РС”, бр. 25/13) и Решењем 24 број 119-7913/2013-1 од 14.11.2013. године („Службени гласник РС”, бр. 99/13) у саставу: Гордана Баста, дипл. правник из Београда, председник, Душан Васиљевић, магистар политичких наука из Београда, члан, Велибор Самарџић, дипл. правник из Београда, члан, Дејан Матић, менаџер из Београда, члан и Зоран Драгићевић, дипл. инжењер пољопривреде из Београда, члан.

Директора Агенције именује и разрешава Влада на предлог Управног одбора. Директор Агенције, Звонко Обрадовић, изабран је на јавном конкурсима крајем новембра 2012. године, и именован решењем Владе 24 број 119-8261/2012 дана 28.11.2012. године, на нови мандатни период од 5 година.

Регистре воде регистратори, именовани од стране Управног одбора Агенције, уз претходну сагласност Владе. Исто лице може поново, по истеку мандата, бити именовано за регистратора. Сходно флексибилном законском моделу којим се уређује поступак именована регистратора, једно лице може водити више регистара из сродних области чиме се избегава умножавање функција али и значајно олакшава интеграција између функција вођења регистара и заједничких функција Агенција.

Регистратори Агенције у свом раду су независни а овлашћења и надлежност им је детаљно прецизирана Законом о Агенцији за привредне регистре и Законом о поступку регистрације у Агенцији за привредне регистре.

Управни одбор је током 2013. године одржао 10 седница од укупних 106 колико их је одржано од оснивања Агенције до краја 2013. године. На седницама, Управни одбор је разматрао питања из своје надлежности, усвојио Извештај о раду и Финансијски извештај за претходну 2012. годину, Финансијски план и Програм рада за наредну 2014. годину, именовано регистраторе, доносио је опште акте и предлоге аката у складу са законским овлашћењима и др.

Управни одбор је активно учествовао у креирању пословне политике Агенције указујући на могуће пропусте у раду и одлучивању. Управни одбор је радио и одлучивао у атмосфери тимског рада и континуиране активне комуникације која се често одвијала на дневном нивоу.

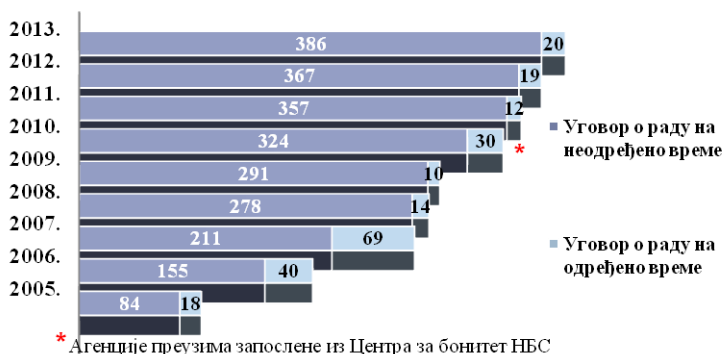
Људски ресурси

Кадровским планом за 2013. годину предвиђено је било да у Агенцији буде запослено укупно 417 извршилаца по основу уговора о раду, од чега 397 на неодређено време, 9 извршилаца на одређено време ради привременог повећања обима посла и 11 извршилаца на одређено време ради замене привремено одсутних запослених. Такође, било је предвиђено и ангажовање 7 лица на обављању привремених и повремених послова ван радног односа, као и привремено ангажовање чланова студентске / омладинске задруге, на оперативним пословима регистара током кампања које подразумевају унос великог броја података у кратким, законом одређеним роковима.

На дан 31.12.2013. године Агенција је имала 406 запослених, од чега 386 на неодређено време, 8

запослених на одређено време ради привременог повећања обима посла и 12 запослених на замени. Број ангажованих лица на привременим и повременим пословима сведен је на 5.

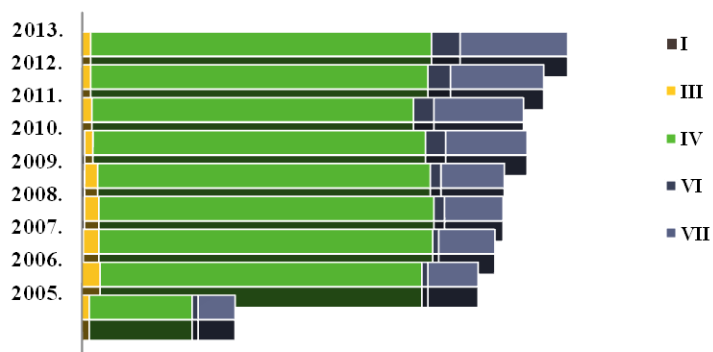

Структура запослених и на други начин радно ангажованих лица у периоду од 2006. године у Агенцији, у поређењу са бројем запослених у 2013. години, показује минималан пораст укупног броја, уз значајне промене у структури, променом статуса из привремених и повремених послова и радног односа на одређено време у радни однос на неодређено време.

Структура запослених у Агенцији на дан 31.12. 2005.- 2012. године укључујући и замене дуже одсутних запослених

Квалификациона структура, слично као и у претходним годинама, показује да већина радно ангажованих у Агенцији поседује IV степен стручне спреме, односно завршену средњу школу и од укупног броја 406 запослених у радном односу на дан 31.12.2013. године, они чине око 70%.

Треба имати у виду да су сви запослени у Агенцији оспособљени за рад на рачунару и то у специфичном софтверу који је у примени, што је неопходан услов, с' обзиром на природу делатности Агенције. Посебна пажња у Агенцији посвећује се обуци за све програме, од системских, преко стандардних, до помоћних.

Квалификациона структура запослених у Агенцији на дан 31. децембар у периоду 2005. –2012. године

XXI

ЈАВНЕ НАБАВКЕ И ДРУГИ ОПШТИ ПОСЛОВИ

Планом јавних набавки за 2013. годину, који је усвојио Управни одбор Агенције, планирана су укупна средства у износу од 244.900.000,00 динара са ПДВ-ом за јавне набавке добара, услуга и радова, односно 200.818.000,00 динара без ПДВ-а.

У 2013. години спроведено је укупно 67 поступака јавних набавки, од чега 18 отворених поступака, 4 преговарачка поступка без објављивања јавног позива, из разлога наведених у Закону, као и 4 рестриктивна поступка, а преосталих 41 поступак, спроведен је као поступак јавне набавке мале вредности.

Укупно уговорена вредност свих поступака јавних набавки у 2013. години је 163.524.100,86 динара без ПДВ-а, од чега је у поступцима јавних набавки мале вредности уговорено 36,51% односно 59.701.116,72 динара.

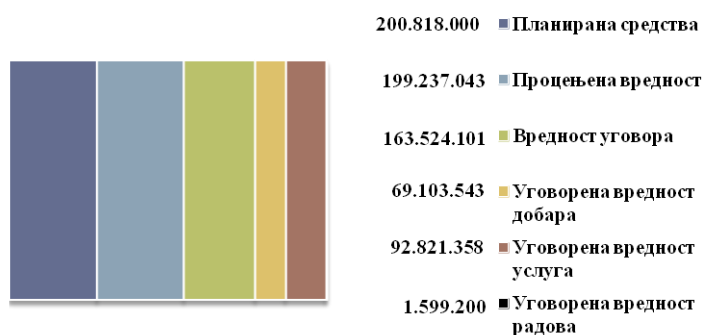
Чланом 39. став 1. Закона о јавним набавкама („Службени гласник РС“, бр. 124/12), а који је почео да се примењује од 01. априла 2013. године, за разлику од ранијег законског решења, утврђено је да се јавним набавкама мале вредности сматрају набавке истоврсних добара, услуга или радова, чија је укупна процењена вредност на годишњем нивоу мања од 3.000.000,00 динара (без ПДВ-а). Просечна процењена вредност јавних набавки мале вредности које је Агенција спровела у претходној години износи 1.456.124,80 динара на годишњем нивоу. У складу са новим Законом о јавним набавкама, огласи у поступцима јавних набавки мале вредности, јавно су објављивани на порталу Управе за јавне набавке и интернет страни Агенције, као и огласи за јавне набавке у отвореним поступцима. Обавеза објављивања огласа и на порталу Службеног гласника, односи се само на јавне набавке процењене вредности веће од 5 милиона динара за добра и услуге, односно 10 милиона динара за радове, сагласно члану 57. став 2. Закона. На овај начин је нови Закон о јавним набавкама обезбедио транспарентност у свим поступцима и избрисао једну од најзначајнијих, у смислу могућих негативних последица, разлика између отворених и поступака јавних набавки мале вредности.

Укупна процењена вредност свих спроведених поступака јавних набавки је нешто мања од планиране вредности и износи 199.237.042,73 динара, имајући у виду да се током године, у оперативним условима организације рада, одустало од дела планираних набавки рачунарских услуга, одређених серверских лиценци, као и планираних средстава за одржавање хигијене у пословној згради у Бранковој 25, које услуге за рачун Агенције врши Управа за заједничке послове републичких органа.

Укупан износ уговорених средстава у поступцима јавних набавки мањи је за око 18% од процењене вредности, што значи да су кроз добро припремљене конкурсне документације, детаљне техничке спецификације и транспарентност поступака која омогућава већу конкурентност понуђача, **остварене уштеде у износу од преко 35.700.000,00 динара.**

Укупна вредност уговора додељених у поступцима јавних набавки добара износи 69.103.534,21 динара, услуга 92.821.357,65 динара, а радова 1.599.200,00 динара.

Јавна набавка у којој су додељени уговори појединачне највеће вредности у 2013. години су отворени поступци спроведени за набавку архивских регала у укупној вредности од близу 25 милиона динара без ПДВ-а, а уговори су додељени групи понуђача Trevis d.o.o. Београд и Trevis d.o.o. Љубљана, Словенија. Уговори значајне вредности додељени су и за набавку рачунарских услуга подршке и одржавања

Реализација Плана јавних набавки у 2013. години

функционалности софтвера система регистара Агенције, услуге унапређења функционалности и безбедности информационог система у оквиру Пројекта усклађивања софтвера са Законом о поступку регистрације у Агенцији за привредне регистре, Пројекта израде модела типских електронских сервиса, као и Пројекта израде софтвера за вођење јавног регистра понуђача и др.

О спроведеним поступцима јавних набавки Агенција је, у законом предвиђеним роковима, подносила детаљне кварталне извештаје Управи за јавне набавке.

XXII

ОДНОСИ СА ЈАВНОШЋУ

Уз редовно пружање збирних података из регистара за чији су рад заинтересовани медији, у току 2013. године јавност је била информисана о успостављању нових регистара: Регистра комора (почео са радом 1. јануара), Регистра понуђача (почео са радом 1. септембра) и Регистра факторинга (почео са радом 22. октобра).

Вест о првом уговору о лизингу непокретности, регистрованом у Регистру финансијског лизинга, објављена 17. јануара на сајту АПР-а, пренета је у медијима. Иако се Регистар финансијског лизинга води у АПР-у од 2005. године, регистрација уговора о финансијском лизингу непокретности омогућена је изменама Закона о финансијском лизингу, које су ступиле на снагу маја 2011. године, али су заживеле тек 2013. године.

Интернет страна АПР-а поново је проглашена једном од 50 најбољих српских сајтова, пре свега због доступности података, као и због тога што је „све на једном месту, уз брз одзив и недавно побољшан систем за претраживање“.

Предузете реформске активности оцењене су у последњем објављеном извештају Светске банке „*Doing Business 2014*“, из којег су медији пренели да је Србија рангирана на 45. место према критеријуму „покретање посла“, а на 93. месту, од 189 земаља, према критеријуму „услови пословања“.

Савет страних инвеститора Србије је у годишњем извештају „Бела књига“ забележио напредак у области регистрације правних лица и предузетника. Према оцени Савета, Агенција је у току 2013. године успоставила позитивну праксу у примени Закона о привредним друштвима и других закона за чије је спровођење надлежна.

Позитивну оцену рада Агенције дали су и представници домаће привреде. Ова оцена објављена је приликом представљања резултата анкета спроведених у периоду новембар 2012- новембар 2013. У истраживању Националне алијансе за локални економски развој (НАЛЕД) и Стратеџик маркетинга, Агенција за привредне регистре је најбоље оцењени државни орган, према критеријуму ефикасности рада и значаја институције за пословање привреде. Иако позивне вести слабо допиру до јавности, резултати поменутих извештаја и истраживања објављени су у домаћим медијима.

На основу потписаног споразума, а захваљујући преузимању електронских података из АПР-а, Министарство унутрашњих послова објавило је 19. фебруара информацију да је правним лицима, власницима моторних и прикључних возила, омогућена регистрација возила код овлашћеног правног лица за вршење техничког прегледа возила, без одласка у надлежну полицијску станицу. Осим грађана, и правним лицима је постала доступна електронска услуга издавања регистрационе налепнице за моторно или прикључно возило преко портала „е Управа“. Агенција за привредне регистре помињана је као база за размену података и у текстовима о успостављању Централног регистра обавезног осигурања.

Потписивањем споразума са Републичким геодетским заводом (РГЗ), промовисан је веб - сервис за размену података, на основу кога су подаци из електронских регистара АПР-а учињени доступним РГЗ-у, док су подаци из Регистра просторних јединица и Адресног регистра РГЗ-а стављени на располагање АПР-у. Ова размена омогућује усаглашавање основних података о привредним субјектима којима располажу регистри у надлежности ове две институције.

Осим поменутих, јавност је била информисана и о потписаном меморандуму о сарадњи са Привредном комором Србије, као и са Агенцијом за борбу против корупције која ће убудуће редовно преузимати податке о правним лицима и предузетницима регистрованим у Агенцији, ради ефикасније контроле и спровођења Закона о Агенцији за борбу против корупције. Обавештавањем јавности о овим активностима, промовисан је АПР-ов унапређени веб- сервис за размену података између државних органа. Овакав модел за размену података, заснован на ИКТ, представља основ за унапређење сервиса према грађанима и успостављање ефикасније државне управе. О овој теми говорио је директор АПР-а Звонко Обрадовић на округлом столу који је 27. марта организовао недељник НИИ у Привредној комори Србије (тема: ИКТ индустрија –стуб развоја Србије) и на семинару за новинаре посвећеном развоју концепта е-државе, који је одржан 29. јуна у Сремским Карловцима.

Агенција је редовно информисала јавност о састављању и достављању финансијских извештаја за 2012. годину, о току пријема и обради, као и о збирним резултатима пословања финансијских институција, привреде, непрофитном сектору и економским целинама. Поводом објављивања макроекономских саопштења о пословању привреде у 2012. години, Агенција је 12. јуна одржала конференцију за новинаре у Медија центру на којој су, пред великим бројем представника медија, представљени резултати пословања правних лица и предузетника на основу утврђеног скоринга, одн. бонитетне способности привредних друштава. Такође, објављене су АПР-ове листе „Сто нај...“ привредних друштава, приказане према основним финансијским перформансама које су та друштва остварила у највећем износу. Као извор за стручне анализе, подаци АПР представљени су јавности и кроз специјалне публикације магазина Бизнис и финансије.

На сајту АПР објављене су вести о почетку примене Закона о поступку регистрације у регистрима залогe, удружења и страних удружења (од 1. маја 2013), регистрима задужбина и фондација и представништва страних задужбина и фондација (од 1. септембра 2013) и у Регистру финансијског лизинга (од 1. октобра 2013). Ове промене донеле су нову праксу која се односи на изједначавање услова за регистрацију свих правних лица и предузетника у АПР-у. Најважнију новину коју је донела примена поменутог закона чини скраћење рока за одлучивање по поднетој пријави са 30 на 5 дана.

Власници ортачких радњи, регистрованих као поликлинике, обавештени су преко интернет стране АПР-а и медија са обавезом усклађивања правне форме према новом Закону о привредним друштвима, с обзиром да је од 1. јануара укинута правна форма - ортачка радња.

Директор Агенције Звонко Обрадовић и регистратор за привредне субјекте Миладин Маглов представили су 21. марта модел реформе система регистрације у Републици Србији, на округлом столу „Стратешки приступ реформи пословног окружења у Републици Српској“, организованом од стране Министарства за економске односе и регионалну сарадњу и Агенције за информационо друштво Републике Српске у Бања Луци. Циљ округлог стола био је да помогне Влади РС у формулацији стратешког приступа интегралној реформи пословног окружења, користећи искуства и добре праксе из региона, пре свега, из Србије и Македоније.

Крајем маја, медији су пренели информације о посети делегације Републике Кореје. Средствима Агенције за међународну сарадњу Републике Кореје финансирано је успостављање једношалтерског

система регистрације у Агенцији за привредне регистре, а делегација експерата за евалуацију ову је донацију оценила као једну од најуспешнијих реализованих пројеката.

Национална алијанса за локални економски развој (НАЛЕД) и ГИЗ организовали су 23. октобра у Градској управи града Панчева састанак представника Форума стручњака за локални економски развој, на коме су представници АПР-а представили Мапу Регистра мера и подстицаја регионалног развоја и сервисе АПР-а за достављање података локалној самоуправи.

На свечаности у амбасади Норвешке, 10. децембра потписан је уговор за доделу средстава у оквиру норвешке помоћи Србији. Кроз Програм билатералне помоћи Србији, Министарство спољних послова Норвешке је подржало шест пројеката укупне вредности од око 1,8 милиона евра, а Агенцији су ова средства додељена за успостављање Регистра дисквалификованих лица о којем влада велико интересовање у медијима и јавности.

Интернет презентација www.apr.gov.rs је, према Google Analytics статистици, у периоду од 1. јануара до 31. децембра забележила:

- ✓ **3.193.402 посетилаца**, одн. за 475.963 више у односу на 2012. годину,
- ✓ **13.618.886 посета**, одн. за 1.146.667 више у односу на 2012. годину,
- ✓ **91.210.898 прегледаних страница** сајта, за 11.618.352 стране више у односу на 2012.,
- ✓ 6,70 просечан број прегледаних страна,
- ✓ 5:13 минута просечно време трајања посете.

На интернет презентацији АПР-а најпосећеније су следеће странице: претрага привредних друштава, претрага правних лица и предузетника, претрага предузетника, Агенција за привредне регистре, Привредна друштва, Привредна друштва- Претрага података, Предузетници, Предузетници- Претрага података, Финансијски извештаји и бонитет, Привредна друштва- Обрасци.

Анализа медијског праћења Агенције

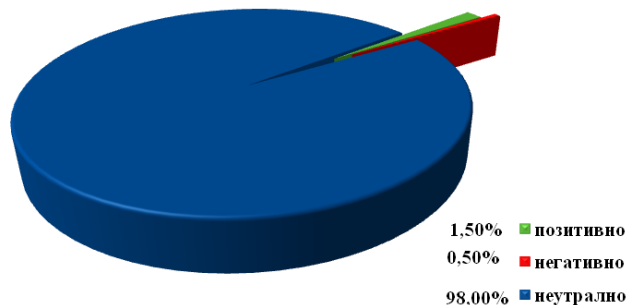
Анализом је обухваћено 1953 објаве у штампаним, ТВ и веб медијима, прикупљене на основу кључних речи: Агенција за привредне регистре, директор Агенције Звонко Обрадовић, називи свих регистара и имена регистратора, регистрација, услови пословања и остале теме. Преко 60 одсто објава било је у штампаним медијима, око 3 одсто у електронским, а остале објаве забележене су у медијима на интернету.

Према броју објава, 2013. године је било 9 одсто више објава у односу на 2012. годину:

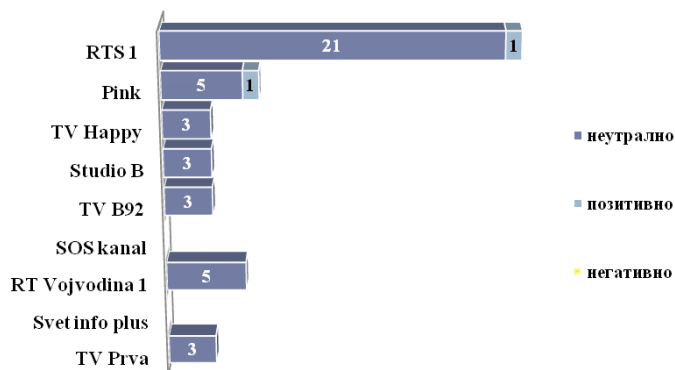
година	2013.	2012.	2011.	2010.	2009.
број објава	1953	1777	1575	1492	1206

У анализи медијских објава оцењено је да је извештавање о Агенцији крајње уравнотежено, а након сагледавања целокупног медијског материјала утисак о активностима Агенције у 2013. години може се сматрати позитивним.

Агенција је у приличној мери заступљена у медијима, али у више од 80 одсто објава АПР се помиње узгредно, као извор података за писање о одређеним темама: економија, финансије, предузећима (државна, приватна, јавна), пословање јавних личности (политичари, тајкуни и др), борба грађана са администрацијом, услови за обављање различитих делатности и контрола рада регистрованих правних лица и предузетника, активности владе, министара, министарстава, гломазност јавне администрације. Агенција и њене активности биле су примарна тема у око 20 одсто објава.

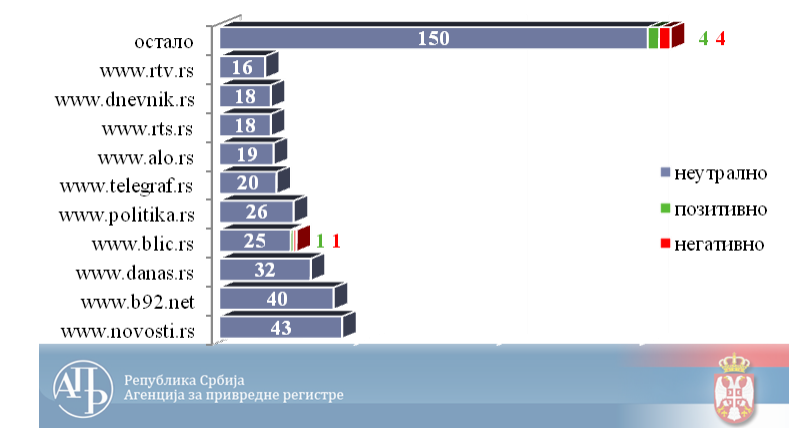

Процентуални удео тоналитета писања штампе о АПР

Тоналитет и број прилога о АПР-у у електронским медијима

Највише објава било је у Вечерњим новостима, Политици, Блицу, Данасу и Прегледу. Портал Новости има највише објава међу онлајн медијима, следе Б92 и Данас. Код ТВ станица убедљиво је најзаступљенија РТС која има објава скоро као све остале станице заједно (21). Треба напоменути да је код периодичне штампе највише објава имао Таблоид. Разлог овој чињеници треба тражити у уређивачкој политици новина, где се велики број текстова бави откривањем афера на сензационалистички начин. Текстови су често писани типски, при чему се често даје на увид имовинско стање актера приче и при том консултује сајт АПР.

Тоналитет и број текстова о АПП-у
у online медијима

Негативно оцењени текстови, објављени у штампаним и он-лајн медијима, односили су се на теме о крађи идентитета приликом оснивања привредних друштава, „бирокуратском лавиринту“ кроз који је прошла трудница-предузетник да би отворила трудничко боловање, наводни „утицај“ странке Млађана Динкића на АПП приликом оснивања удружења „Београдска иницијатива“ и захтев министра привреде за смену већине директора јавних предузећа. Анализа показује да су ове теме, пре свега, погодне за медијску експлоатацију јер је лако направити сензационалистички текст

о немоћи појединца пред свемоћном бирократијом. Ипак, у већини ових текстова према Агенцији је задржан неутрални став и нема критичких ставова према раду АПП.

Преглед тема медијских објава

Теме за АПП	Број текстова
Подаци код АПП-а	805
Коментари о превеликом броју државних агенција, бирократија	14
Пре-регистрација спортских друштава	12
Број новооснованих и угашених предузећа	56
Анализа бонитета српске привреде	51
Упис у регистар АПП	39
Годишњи финансијски извештаји	42
Регистар удружења	6
Електронска регистрација при АПП (бесплатне адресе)	9
Донација Кореје за једношалтерски систем регистрације	9
АПП активности	57
Брисање из регистра	38
Залог на имовину	9
Закон о рачуноводству	72
Одмрзавање имовине Дунав храна групе	13
Регистар дисквалификованих менаџера	17
АПП и УРС (контроле и смене)	14
Е-управа, умреженост институција	51
Регистар понуђача	9

Највише објава забележено је јула, јер је јуна одржана конференција за новинаре на којој су представљени збирни резултати пословања привреде, а на сајту су објављена макроекономска саопштења са комплетним информацијама и анализама о стању финансијског сектора, привреде и непрофитног сектора на основу обрађених финансијских извештаја за 2012. годину. Тим подацима бавили су се медији током јула.

Примена Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја

Агенција је 2013. године одговорила на 140 захтева тражиоца информација од јавног значаја, што је повећање од 75 одсто у односу на 2012. годину. Одбијено је 9 захтева, на 6 решења Агенције упућене су жалбе Поверенику. У три случаја Агенција је одбила захтеве тражиоца из разлога што су тражене копије уговора које нису предмет регистрације у Агенцији за привредне регистре већ представљају пратећу документацију за регистрацију података који се објављују на интернет страници Агенције, а као такви подлежу одредбама Закона о заштити пословне тајне („Службени гласник РС“ бр. 72/11).

Агенција је одбила и захтев новинара Центра за истраживачко новинарство који је захтевом тражио копију комплетне базе података Агенције за привредне регистре. На изјављену жалбу, Повереник је одбио жалбу тражиоца информација.

Одбијени су и захтеви тражиоца који су се односили на слање електронском или обичном поштом скенираних копија докумената, уз плаћање административне таксе прописане Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја. Изјављене су две жалбе на овакве одлуке Агенције.

Табела са приказом радњи и мера предузетих на примени Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја у 2013. години:

<i>Ред. број</i>	<i>Тражилац информације</i>	<i>Број усвојених захтева</i>	<i>Број делимично усвојених захтева</i>	<i>Број одбијених захтева</i>	<i>Укупан број изјављених жалби</i>
1.	Грађани	40	1	2	2
2.	Медији	95		4	3
3.	Удружења	5	2	3	1
4.	Политичке странке				
5.	Органи власти	1			
6.	Остали	2			
Укупно:		128	3	9	6

XXIII

МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА

У складу са једним од својих стратешких циљева – *континуирани развој и унапређење међународних односа* – Агенција је и током 2013. године са успехом извршавала све обавезе које проистичу из њеног чланства у европским струковним асоцијацијама институција надлежних за регистрацију привредних субјеката (Форум европских привредних регистара, Европски привредни регистар - сарадња заснована на Споразуму о размени података); наставила је да прати рад ваневропских струковних удружења (Форум привредних регистара, Међународно удружење привредних администратора); сарађивала је са Светском банком, Међународном финансијском корпорацијом и другим међународним институцијама, давањем инпута за њихове годишње извештаје; на позив организатора међународних конференција / округлих столова / радионица, са успехом је презентовала свој рад и искуства Републике Србије у области реформе система регистрације привредних субјеката; додатно је интензивирала своју билатералну сарадњу са низом европских и ваневропских привредних регистара и других институција надлежних за регистрацију привредних субјеката; припремала је предлоге пројеката којима је аплицирала за средства претприступне помоћи Европске уније и средства

различитих билатералних донатора (Краљевина Норвешка, Краљевина Шведска, Република Кореја); активно је учествовала у активностима Републике Србије у вези са процесом приступања Републике Србије Европској унији.

- **Европски привредни регистар (*European Business Register - EBR*) и сарадња заснована на Споразуму о размени података (*Information Sharing Agreement – ISA*):**

У складу са *ISA* споразумом, Агенција је и током 2013. године, свим *EBR* партнерима интегрисаним на електронску мрежу *EBR*-а, обезбеђивала следеће услуге / податке садржане у електронској бази Регистра привредних субјеката:

- **Претрагу привредних субјеката**, осим предузетника (*EBR Company search*);
- **Извештај о привредном субјекту (*EBR Company Profile Report*)**, који садржи следеће податке: назив, матични број, податак о томе да ли је привредни субјект активан или не, правну форму, датум прве регистрације, регистрациони орган прве регистрације, регистарски број, датум оснивања, порески идентификациони број, вредност уписаног капитала, вредност уплаћеног новчаног и унетог неновчаног капитала, адресу седишта и претежну делатност;
- **Извештај о оснивачима привредног субјекта (*EBR Company Appointments Report*)**, који садржи следеће податке о привредном субјекту: назив, матични број, правну форму, адресу седишта привредног субјекта, списак свих власника привредног субјекта (име и презиме физичког лица, односно назив правног лица, карактер власника привредног субјекта с обзиром на правну форму привредног субјекта, и матични број или број пасоша и земљу издавања за власнике физичка лица, односно регистарски број и земљу седишта за власнике правна лица); и
- **Претрагу Централног индекса назива (*Central Name Index – CNI search*)**, која кориснику обезбеђује добијање јединственог идентификационог броја сваког привредног субјекта, који се састоји од:
  - идентификатора регистрованог субјекта (*Registered Entity Identifier - REID*);
  - идентификатора регистра (*Register ID*);
  - броја привредног субјекта у регистру (*Number in Register*) и
  - кратког претражног кода (*Short Search Code*),

и омогућава пан-европску идентификацију регистрованог привредног субјекта; Агенција пружа ову нову услугу корисницима електронске мреже *EBR*-а од 7. новембра 2013. године;

Представници Агенције су учествовали на пролећном и јесењем заседању Генералне скупштине потписника *ISA* споразума и Генералне скупштине Европске економске интересне групације Европског привредног регистра (*EBR E.E.I.G.*), одржаним у Словенији (Љубљана) и Аустрији (Беч), у мају и новембру 2013. године.

- **Форум европских привредних регистара (*European Commerce Registers' Forum – ECRF*):**

- Представник Агенције је од 2010. године стални члан Радне групе Форума за израду статистичко-аналитичке годишње студије „Преглед Форума” (*ECRF Survey*), која представља најзначајнији пројекат ове европске струковне асоцијације регистарских институција. Радну групу, чије се активности у потпуности финансирају средствима из

буцета Форума, чине представници немачког Министарства правде области Северна Рајна-Вестфалија, привредних комора Италије и Холандије, и привредних регистара Шведске, Норвешке, Данске, Велике Британије, Канаде и Србије. „Преглед Форума” се бави анализом поступака и трендова регистрације привредних субјеката и годишњих финансијских извештаја у целом свету, а његови резултати се редовно презентују стручној јавности на годишњим конференцијама свих европских и ваневропских регистарских асоцијација, што је био случај и током 2013. године;

- На позив Националног трговинског регистра Румуније, који је био организатор и домаћин XVI Годишње конференције и заседања Генералне скупштине Форума, представник Агенције је био члан Радне групе одговорне за припрему програма годишње конференције (одржане у Букурешту, јуна 2013), коју су – поред представника Управног одбора Форума – чинили представници оних чланова Форума, који су били домаћини и организатори *најуспешнијих* годишњих конференција Форума од његовог оснивања (привредна комора Холандије и привредни регистри Шведске, Велике Британије, Холандије, Ирске и Србије).

Као чланица EBR-а и ECRF-а, Агенција је, и током 2013. године, била укључена у активности у вези са имплементацијом **Директиве 2012/17/ЕУ** Европског парламента и Савета, која мења и допуњује Директиву Савета 89/666/ЕЕЗ и Директиве 2005/56/ЕЗ и 2009/101/ЕЗ Европског парламента и Савета у погледу **интерконеције централних, трговинских и привредних регистара**, усвојене 13. јуна 2012. године. Директива предвиђа успостављање „Централне европске платформе” и тзв. „Система интерконеције регистара”, који ће побољшати приступ званичним и ажурним подацима о регистрованим привредним субјектима. Европска комисија је дужна да путем **акта о имплементацији, који мора да буде усвојен до 7. јула 2015. године**, изради детаљне одредбе, којима ће се, између осталог, регулисати: техничке спецификације; стандарди; сигурност; детаљи података који ће се размењивати у складу са захтевима Директиве; модалитети плаћања; детаљи садржаја информативних етикета на којима се наводе специфични подаци о типовима докумената; и доступност система. Имајући у виду Члан 28. ове директиве: **„Пожељно је да треће земље буду у стању да се у будућности укључе у систем интерконеције регистара”**, тј. с обзиром на то да ће и државе које нису чланице ЕУ бити дужне да обезбеде повезивање/умрежавање информационог система националних централних, трговинских и привредних регистара са „Централном европском платформом”, Агенција је и током 2013. године веома интензивно пратила активности чланица ЕУ у вези са захтевима директиве за усклађивање и неопходну адаптацију националних система, како бе се благовремено припремила за повезивање електронских база својих регистара са „Централном европском платформом”.

- **Међународно удружење привредних администратора (*International Association of Commercial Administrators – IACA*) и Форум привредних регистара (*Corporate Registers Forum - CRF*):**
  - Агенција је и у 2013. години наставила своју интензивну сарадњу са најзначајнијим ваневропским регистарским асоцијацијама (*IACA* и *CRF*), што је резултирало позивима Агенцији за приступање у њихово пуноправно чланство;
- **Сарадња са међународним институцијама: Светска банка (*World Bank Group*), Међународна финансијска корпорација (*International Financial Corporation – IFC*), Америчка агенција за међународни развој (*United States Agency for International Development - USAID*), Организација за храну и пољопривреду Уједињених нација (*Food and Agriculture Organization of the United Nations - FAO*):**

- Као и претходних година, Агенција је и током 2013. године интензивно сарађивала са **Светском банком и Међународном финансијском корпорацијом** на изради следећих годишњих извештаја ових институција:
  - **“Doing Business 2014”** („Пословање 2014”), којим се 189 светских економија рангира по тзв. лакоћи пословања (*ease of doing business*);
  - **“Getting Credit-Legal Rights Survey”** („Истраживање законских права за добијање кредита”), које анализира прописе о осигураним трансакцијама и неликвидности привреде; и
  - **“Entrepreneurship survey and the Doing Business project 2013”** („Истраживање предузетништва и Пројекат Пословање 2013”);
- Агенција је и током 2013. године припремала инпуте за **Пројекат за боље услове пословања (Business Enabling Project) Америчка агенција за међународни развој**;
- Агенција је током 2013. године активно учествовала у припреми пројекта који ће бити ко-финансиран од стране **Организације за храну и пољопривреду Уједињених нација**, а који за циљ има успостављање **Регистра уговора о финансирању пољопривредне производње у Агенцији за привредне регистре**, на основу Закона о финансирању и обезбеђењу финансирања пољопривредне производње (чије се усвајање очекује током 2014 године); поменути Регистар ће представљати јединствену, централну, јавну и електронску базу података о закљученим уговорима о финансирању пољопривредне производње, укључујући и докумената на основу којих ће се вршити регистрација тих уговора;
- **Учешће представника Агенције на међународним конференцијама / округлим столовима / радионицама током 2013. године:**

На позив организатора **међународних конференција** представници Агенције су, и током 2013. године, са успехом презентовали различите активности Агенције, као и искуства Републике Србије у области реформе система регистрације привредних субјеката:

- На позив **Регионалне школе за државну управу (ReSPA - Regional School of Public Administration) и Европског института за јавну управу (European Institute of Public Administration - EIPA)** са седиштем у Мастрихту, домаћина и организатора **Прве конференције Регионалног оквира за заједничку оцену (1st Regional ReSPA Common Assessment Framework Conference)** – одржане у Даниловграду, 29. и 30. јануара 2013. године – директор Агенције је имао веома запажено излагање на тему: **„Кориснички оријентисан приступ у АПР-у” (“A Users Oriented Approach in the SBRA”)**;
- На позив **Владе Републике Српске**, директор Агенције и регистратор Регистра привредних субјеката су учествовали на **конференцији / округлом столу Владе Републике Српске: „Реформа процеса регистрације привредних друштава у Републици Српској и искуства у окружењу”**, одржаним у Бања Луци, 20. и 21. марта 2013. године, са циљем пружања помоћи Влади Републике Српске у формулацији стратешког приступа интегралној реформи пословног окружења у Републици Српској, коришћењем искустава и добре праксе из региона. Представници Агенције су одржали сет презентација о моделу и историјату реформе система регистрације привредних субјеката у Републици Србији, оснивању Агенције за привредне

регистре, поступку регистрације, постојећем законодавном оквиру, активностима Агенције и њеним плановима у вези са будућим развојем, итд.

Учесници конференције из Републике Српске били су представници свих ресорних министарстава, привредних судова, Пореске управе, Агенције за посредничке, информатичке и финансијске услуге Републике Српске (АПИФ), републичког Завода за статистику, нотари, тј. укупна пословна заједница Републике Српске.

Агенција је и овом приликом препозната као регионални лидер у области регистрације привредних субјеката, а учешће представника Агенције на оваквим скуповима даје више него снажан импулс даљем јачању и проширењу сарадње Републике Србије и Републике Српске.

- На позив **Светске банке и Међународне финансијске корпорације**, представник Агенције је презентовао искуства Агенције на међународној конференцији **„Реформа инвестиционе климе омогућена информационо-комуникационим технологијама: Подстицајна технологија за побољшање регулаторног управљања у региону Европе и централне Азије”** (*“ICT-enabled Investment Climate Reform: Leveraging Technology to Improve Regulatory Governance in the ECA region”*), а уједно је био и медијатор **„Радионице за експерте и имплементаторе реформи”** (*“Workshop for Reform Practitioners”*), организоване за учеснике те конференције, одржане у Тбилисију (Грузија), од 4. до 6. јуна 2013. године.
- **Билатерална међународна сарадња (Руска Федерација, Република Молдавија, Република Македонија, Република Српска, Република Црна гора):**
  - Сарадња Агенције са **Савезном буџетском установом Државне регистрационе коморе у оквиру Министарства правде Руске Федерације**, која је формално заснована **Споразумом о сарадњи**, потписаним у Москви 2012. године, успешно је настављена и током 2013. године, потписивањем **Програм о сарадњи**, који су две институције потписале 3. октобра 2013. године;
  - **Министарство правде Републике Молдавије** је, на иницијативу министра правде, господина Олега Ефрима, упутило позив директору Агенције и регистратору Регистра привредних субјеката, да представницима Министарства правде и надлежних институција Републике Молдавије пренесу своја искуства у креирању и имплементирању реформе регистрације привредних субјеката у Републици Србији и оснивању Агенције за привредне регистре, и пруже непосредну стручну помоћ Регистру привредних субјеката Републике Молдавије;
  - У контексту имплементације **Споразума о сарадњи између Владе Републике Србије и Владе Републике Македоније у оквиру процеса приступања Европској унији** („Службени гласник РС - Међународни уговори”, бр. 7/2013), који је ступио на снагу 21. маја 2013. године, а који, *inter alia*, укључује и „...јачање постојеће сарадње у областима од заједничког интереса, а посебно у областима економије, трговине, правосуђа и унутрашњих послова у циљу убрзања процеса институционалног прилагођавања ради лакшег усвајања прописа и праксе Европске уније...”, и посебно имајући у виду Члан 4. тачку 4) Поглавља II (Економска и трговинска сарадња), којим је предвиђено да сарадња Републике Србије и Републике Македоније посебно обухвати „...интероперабилност органа надлежних за регистрацију привредних друштава Републике Србије и Републике Македоније, који имају за циљ размену финансијских и пословних информација о компанијама...”, Агенција је додатно интензивирала своју дугогодишњу, успешну сарадњу са **Централним регистром Републике Македоније (ЦРМ)**, са намером да је формализује **Меморандумом о сарадњи у духу Споразума двеју држава и Програмом сарадње**;

- И у 2013. години, Агенција је наставила сарадњу са **Агенцијом за посредничке, информатичке и финансијске услуге Републике Српске (АПИФ)**, у циљу преношења искустава Агенције у имплементирању реформе регистрације привредних субјеката у Републици Србији и успостављања основа за билатералну размену регистрованих података;
- На молбу **Пореске управе Републике Црне Горе**, Агенција је, у Београду, организовала сусрет са представницима **Централног регистра привредних субјеката Црне Горе**, 28. фебруара 2013. године, са циљем преношења искустава Агенције у имплементирању реформе регистрације привредних субјеката, са акцентом на презентацију важећег законодавног оквира система регистрације, архитектуре информационо-технолошког система Агенције, интеграцију електронских база података регистара Агенције са другим институцијама (веб-сервиси), итд; том приликом је договорено да две институције интензивирају своју билатералну сарадњу, са циљем успостављања основа за међусобну размену регистрованих података;
- **Учешће Агенције у пројектима финансираним средствима билатералних донатора (Република Кореја, Краљевина Норвешка, Краљевина Шведска):**
  - Маја 2013. године, Агенцију је посетио експертски тим **Корејске агенције за међународну сарадњу (Korea International Cooperation Agency - KOICA)**, са циљем **финалног евалуирања ефеката „Пројекта за унапређење пословних процеса Агенције за привредне регистре Републике Србије”**, финансираног *KOICA* средствима у износу од 3.2 милиона USD, који је био имплементиран у периоду од 2008. до 2010. године, а укључивао је:
    - успостављање једношалтерског система у Регистру привредних субјеката,
    - изградњу информационог система за интегрисани пријем (*Integrated Reception Information System – IRIS*),
    - дизајнирање софтвера за портал директних страних инвестиција,
    - успостављање е-Архиве и информационог чворишта Агенције,
    - набавку ИКТ опреме, и
    - обуку представника Агенције у Републици Кореји.
  - KOICA* евалуациони тим је оценио пројекат највишим оценама, уз констатацију да је то један од најуспешнијих пројеката финансираних средствима Корејске агенције за међународну сарадњу, који је, између осталог, значајно допринео и даљем унапређењу сарадње двеју земаља у области ИКТ технологија;
  - Надзорни одбор **Пројектног фонда за институционални развој (Project Fund for Institutional Development - PROFID)**, успостављеног у складу са **Посебним споразумом Републике Србије и Краљевине Шведске за реализацију Пројекта „Подршка реформи државне управе у Србији у периоду 2010. до 2013. године”**, донео је одлуку да Агенцији за привредне регистре одобри средства за финансирање пројекта **„Унапређење административних и управљачких капацитета Агенције кроз ефикасно оспособљавање за управљање ИТ услугама по ИТIL препорукама”**. У том смислу је 13. новембра 2013. године потписан **Споразум о финансирању Пројекта између Агенције за привредне регистре и Шведског института за јавну управу (SIPU International AB)**, који је специјализован за консалтинг, организацију обука, изградњу капацитета и институционални развој у транзиционим и земљама у развоју;
  - На основу **Споразума Владе Републике Србије и Министарства спољних послова Краљевине Норвешке који се односи на Билатерални програм (закљученог 18. новембра**

2013. године у Београду) и **Прилога бр. 1 Споразума** (закљученог у Београду, 29. новембра 2013. године) који дефинише **Листу пројеката који ће бити финансирани у оквиру билатералног Програма за 2013. годину, Канцеларија за европске интеграције**, која је одговорна за спровођење и управљање Билатералним програмом, и **Агенција за привредне регистре**, као корисник одговоран за спровођење и финансијско управљање Пројектом, закључили су **Споразум о спровођењу пројекта: „Успостављање и имплементација Регистра дисквалификованих лица”**. Циљ овог пројекта је стварање институционалних и инфраструктурних предуслова за повећање транспарентности и правне извесност у борби против криминалних и преварних активности путем заштите права и интереса трећих страна (инвеститори и повериоци) и јачање владавине права у пословном сектору;

- **Својим пројектом: „Процена преко-граничне употребљивости веб-сајтова регистарских институција”** (*Cross Border Usability Assessment of Registry Institutions Web Sites*), Агенција је 2013. године аплицирала и за средства у оквиру истраживачке и развојне сарадње Републике Кореје и источне Европе (*Korean-Eastern European Cooperation in Research and Development*). Пројекат има за циљ унапређење веб-сајта Агенције и унапређење *task oriented* организације његовог садржаја;

● **Учешће представника Агенције у активностима у вези са процесом приступања Републике Србије Европској унији:**

Агенција је и током 2013. године наставила сарадњу са Канцеларијом за европске интеграције Владе Републике Србије и ресорним министарствима, у вези са: **„Унапређеним сталним дијалогом између Републике Србије и Европске комисије у процесу приближавања Европској унији”, „Споразумом о стабилизацији и придруживању”** закљученим између Европских заједница и њихових држава чланица и Републике Србије, **„Акционим планом за испуњавање препорука садржаних у Годишњем извештају Европске комисије о напретку Републике Србије у процесу европских интеграција за 2013. годину”** и **„Националним планом усклађености прописа Републике Србије са *acquis communautaire* (НПАА)”**.

Представници Агенције су учествовали и у раду Пододбора за економска и финансијска питања и статистику, припремом прилога у вези са **уласком на тржиште и изласком са тржишта** (пословно окружење и ефикасност администрације – имовинска права, гилотина прописа, препреке за улаз и излаз са тржишта, регистрација фирми, инвестициони подстицаји, финансијска дисциплина, прописи о стечају и спровођење, примена уговора).

Одлука Владе Републике Србије о оснивању Координационог тела за процес приступања Републике Србије Европској унији („Службени гласник РС” бр. 84/2013), предвиђа учешће представника Агенције у следеће четири преговарачке групе (ПГ):

- ПГ 3) за **пословно настањивање и слободу пружања услуга** – чије активности координира Министарство спољне и унутрашње трговине и телекомуникација;
- ПГ 6) за **право привредних друштава** - чије активности координира Министарство привреде;
- ПГ 9) за **финансијске услуге** - чије активности координирају Министарство финансија и Народна банка; и
- ПГ 20) за **предузетништво и индустријску политику** - чије активности координира Министарства привреде.

Током 2013. год. Агенција је континуирано наставила процес трансформације у државни интегрисани статусни регистар кроз заокруживање свог нормативног и оперативног оквира на следећи начин:

1. Усвајањем Закона о поступку регистрације у Агенцији као и изменом основног закона Агенције успостављен је принцип јединственог уређења процедура и база података у односу на све регистре Агенције као једног од кључних циљева Програма развоја Агенције 2011-2013. год. а током 2013. године јединствен пословно информациони систем успостављен је у законом предвиђеним роковима. Само један уређени систем у стању је да на годишњем нивоу спроведе преко 750.000 процедура у року краћем од 5 радних дана и са идентичним бројем извршилаца без обзира на број регистара од чега само у регистру финансијских извештаја њих 87% или преко 130.000 путем интернет апликације. Сликвит је пример да су заложним правима која су регистрована током 2013. године обезбеђена су потраживања у висини од 5.731.102.867,12 евра а да су са стањем на дан 31.12.2013. године активна 121.164 заложна права, у укупном износу обезбеђених потраживања од 34.684.687.839,97 евра. Вредност уговора о финансијском лизингу који су регистровани током 2013. године је око 230.304.087,13 евра док је вредност 38.823 уговора о финансијском лизингу који су уписани од почетка рада Регистра, укупно око 1,4 милијарде евра. Број жалби на поступање надлежних регистара на нивоу је статистичке грешке.
2. Јединствени Архив Агенције у претежном делу опремљен и стављен у функцију током 2013. године, пресељено око 12,5 километара регистраторске грађе;
3. Законом о рачуноводству, опредељена законска обавеза успостављања Посебног информационог система и начин њеног финансирања која ће у периоду 2014-2016. година представљати, заједно са другим стратешким домаћим и међународним пројектима, представљати окосницу новог развојног циклуса који ће се посебно документовати до половине 2014. године;
4. Професионални приступ и одговорност руководства и запослених, систем вредности који се негује у Агенцији и хармонизација правне струке са најмодернијим технологијама представљали су и током 2013. године, репрезентативни пример добре праксе у организацији јавне администрације у Србији, највише оцењен од грађана и привреде;
5. Охрабрују пионирски кораци у успостављању размене података путем веб сервиса између државних институција чији је Агенција један од главних носилаца а што ће у блиској будућности довести до широке примене електронских сервиса у јавном сектору у земљи.

УПРАВНИ ОДБОР
ПРЕДСЕДНИК

Број 10-5-05-1/14
Датум 27.02.2014.

Гордана Баста